

1984
A. Schildknecht S. M. B. TSITSIHAR

SCHOLA LATINA

Praudentia

Pars Magistri

拉

丁

初

學

教員用本

Yenchowfu

1940

P10. **Dux ad montem sanctum**
泰山 **et ad patriam Confucii**
曲阜?

Ca. 280 photographicis picturis concinna explicazione tum Anglica tum Germanica addita exhibentur omnia notatu digna istorum locorum sacrorum. 6+368 pag. 11×18 cm. Doll. 5.00

P19. **Catechismus medijs** 要理問答
(Text. Sin. versio Germ. et Latina)

Auxilium neomissionariis paratum ad plenam et correctam intelligentiam catechismi medijs. Continet vocabularium, textum Sinicum, versionem Germanicam et Latinam. Auctore R. P. Th. Mittler SVD. 1937 editio 1^a; 13+204 pag.

Non ligatum Doll. 3.50
Ligatum „ 4.00

St. Paul's Press
Catholic Mission, Yenchowfu Shantung.

保祿印書館
山東兗州府天主堂

MG
H771
2

A. Schildknecht S. M. B. TSITSIHAR

SCHOLA LATINA

Rudimenta

Pars Magistri

拉

丁

初

學

教員用本

Yenchowfu

1940

3 1774 3945 6

Ad Magistrum

parva monita de Rudimentis

1. *Principia didactica sunt eadem ac in toto opere, sicut in introductione exposuimus. Cura, benevole magister, ut de illis maturè recogitans et in docendo ad singula attendens mentem et rationem omnium perspicias.*

2. *Finis, ad quem Rudimenta spectant, in eo est, ut discipuli in initio tertii anni faciles Auctores (e. g. Lhomond, Epitome Historiae sacræ) legere possint. Hac de causa quædam regulæ et formæ jam in hunc librum receptæ sunt, quæ per se ad altiorem gradum pertinherent, e. g. pronomen relativum, quedam formæ verbī, substantiva irregularia etc. Sed difficiliora, ubicumque in his paginis reperiuntur, non apponuntur, ut ab incipientibus jam penitus in proprium usum vertantur, sed tantum ut, si forte alibi occurrant, aliquomodo intellegi possint.*

3. *Omnino confidas dispositioni materiae. Raro vel nunquam utile erit, ut alia addantur vel posteriora anticipentur, nisi forsitan agatur de majoribus discipulis, qui brevi tempore ad altiores cursus ascendere contendunt.*

4. *Vocabula nova semper in classe erunt præparanda, legenda, explicanda. Ita enim multo celerius et melius capiuntur ac memoria tenentur. Multum jucat, si discipuli in descendis vocabulis plerumque aliquot diebus præcedunt exercitium in grammatica et lectionibus.*

5. *Regulæ de genere substantiarorum tertie declinationis non omnes simul in initio illius partis addiscendæ sunt, sed lente per series vocabulorum et lectionum, ut sine multa opera in mentem et memoriam discipulorum veniant.*

6. *Cum ad conjugationes ventum erit, discipuli non tantum singula tempora recitare jubeantur, sed etiam in illis tabellis diligenter exerceantur, quas sub numeris [197] — [201] reperies. Certe multæ utilitatis est, si istæ series temporum et modorum in auribus puerorum sepe resonant.*

7. *Fere nunquam exspectandum erit, donec omnes omnia sciant et memoria teneant, sed satis confidenter progredi licet. Omnis materia enim (vocabula et regulæ) iterum peragrabitur menteque infigetur. Declinationes tertio anno, regulæ syntaxis quarto, conjugationes quinto anno.*

8. Jam a primo anno pretiosum est exercitium linguae vive. Sed magistri est, conversationem facilem et jucundam reddere aptis quæstionibus de materia bene nota. Quædam exempla in lectionibus tertiaris declinationis apponuntur. Spes autem est, ut magistri etiam postea cum discipulis simili modo linguam exerceant.

9. Multæ regulæ grammaticæ depromptæ sunt ex „Rudimentis Linguae Latinæ“, auctoribus Excellmo D. G. Weig SVD. et R. P. Th. Mittler SVD., qui, ut ita ficerem, benigne concesserunt. Pro hoc favore ipsis me gratissimum profiteor.

10. Singularis novitas, sed ut videtur utilissima, in parva syn-taxi [149] — [178] intercedit, nempe brevis introductio ad representationem graphicam propositionis Latinæ. Auctori hujus methodi,* qui istas notas ipse adiecit, ut decet gratias ago.

11. Non opus sed opusculum hic oculis appareat. Revera tamen non parce erat opere, et multi sunt, qui ad ista Rudimenta mente et manu adlaboraverint. His omnibus ex corde grates dignas refiero.

12. Paulatim veniet usus ab annis. Quod docendo didiceris, benevole magister, fac diligenter rubrica in libro annotes et tempore oportuno litteris mandes. Quas accipiens valde gaudebit tibi que gratum se præbebit

Auctor „Scholæ Latinae“
Al. Schildknecht S. M. B.

*) De representatione graphicæ propositionis Latinæ. Dr. Alb. Czech SVD. Yenchorfu 1939.

Primum Experimentum. Conjugationis (Præsens activum)

Prima Conjugatio (Laudo)

— 1 —

[7—9]

1. 我求. 你求. 他求. 我們求. 你們求. 他們求. 2. 我呼喚.
你管理. 他預備. 我們呼喚. 你們管理. 他們預備. 3. 我尊敬.
你朝拜. 他勞苦. 我們尊敬. 你們朝拜. 他們勞苦. 4. 我
判斷. 你呼求. 他救出. 我們判斷. 你們呼求. 他們救出.

1. Vito. Vitas. Vitat. Vitamus. Vitatis. Vitant. 2. Nuntio.
Narras. Clamat. Nuntiamus. Narratis. Clamant. 3. Considero.
Desideras. Vituperat. Consideramus. Desideratis. Vituperant.
4. Aegroto. Juvas. Sanat. Aegrotamus. Juvatis. Sanant.

— 2 —

[10]

1. 你求吧! 你們求吧! 你裝飾吧! 你們裝飾吧! 2. 你指示
吧! 你們指示吧! 你救吧! 你們救吧! 3. 你們遊逛吧! 你們
吃飯吧! 你們唱歌吧! 4. 我不犯罪. 我不傷損. 我不飛. 我
不喊叫. 5. 你好好的唱歌吧! 你們好好的唱歌吧! 他不好
好的唱歌. 他們不好好的唱歌. 6. 你爲什麼哭? 我哭因爲
我有病. 他爲什麼哭? 他屢次哭. 他常常的哭.

1. Canta! Cantáte! Mandúca! Manducáte! 2. Vita! Mons-
tra! Salva! 3. Semper ámbulas. Semper mandúcas. Male
labóras. Non oras. Sæpe. peccas. Eménda! Eméndate! 4. Cur
clamas? Cur ploras? Cur non oras? Cur non labóras?

1. 我立. 你立. 他立. 我們立. 你們立. 他們立. 2. 你預備吧! 你們預備吧! 你拿着吧! 你們拿着吧! 3. 你給吧! 你們給吧! 你站立吧! 你們站立吧! 4. 執政. 保存. 化成. 紿. 立. 5. 他們打仗. 他們傷害. 他們殺. 他們趕走.

1. Do. Das. Dat. Damus. Datis. Dant. 2. Accúso. Excúsas. Accusámus. Excusátis. 3. Secat. Vúlnerat. Necat. Non peccat. Cur ncn peccat? Non peccat, quia ignórat. 4. Amáre. Delectáre. Tentáre. Liberáre. 5. Bene porta! Bene serva! Bene portáte! Bene serváte!

1. 皇后爲王. 2. 閨女唱歌. 3. 女僕洗洗. 4. 聖寵帮助. 5. 婦女念經. 婦女作活. 婦女念經及作活. 6. 鴿子及鷹飛; 到底女僕不飛. 7. 女孩子[又]哭又喊叫. 他爲何[又]哭又喊叫? 女孩子[又]哭又喊叫, 因爲他有病. 8. 皇后爲王, 到底女僕不爲王. 女僕不爲王, 然而他作活.

1. Filia orat. 2. Fémina labórat. 3. Filia ægrotat. 4. Medicina sanat. 5. Columba volat. 6. Domina vituperat. Famula plorat. Cur plorat famula? Famula plorat, quia domina vituperat. 7. Puélla cantat et ámbulat, sed non laborat. Fémina vitíperat, quia puella non labórat.

Secunda Conjugatio (Deleo)

1. 我有. 你有. 他有. 我們有. 你們有. 他們有. 2. 我出命. 你勸告. 他順命. 我們出命. 你們勸告. 他們順命. 3. 我移動. 你害. 他教訓. 我們移動. 你們害. 他們教訓. 4. 我有. 你加增. 他哭. 我們有. 你們加增. 他們哭.

1. Augeo. Auges. Auget. Augémus. Augétis. Augent. 2. Moneo. Doces. Nocet. Monemus. Docetis. Nocent. 3. Jubeo. Gaudés. Flet. Jubémus. Gaudétis. Flent. 4. Habeo. Debes. Paret. Habémus. Debétis. Párent.

— 6 —

15

1. 你坐吧！你們坐吧！你回答吧！你們回答吧！ 2. 你們爲什麼不順命？你們甘心聽命吧！ 3. 你們念經也念書吧！ 4. 若你常常勸告，我們[就]聽命。 5. 你爲什麼笑？你爲什麼不聽命？

1. Vide! Vidéte! Pare! Parete! 2. Cur files? Cur non respondes? Cur times? 3. Semper rides. Non semper studes. 4. Florére. Lucére. Vidére. Timére.

— 7 —

16

1. 主人出命。 2. 僕人順命。 3. 兒子笑。 4. 天神勸勉。 5. 魔鬼謀害。 6. 天主常常看見。

1. Amicus monet. 2. Filius respondet. 3. Deus jubet. 4. Ludus placet. 5. Hortus et campus florent.

— 8 —

17

1. 食物及睡眠是中意的。 2. 疾病不是中意的。 3. 徒弟不回答，到底他哭。他爲何不回答？徒弟不回答，因爲他害怕。 4. 我們常順命，若是天主出命。 5. 我們甘心順命，因爲天主出命。

1. Servus paret. Cur paret servus? Servus paret, quia timet. 2. Filius paret. Cur paret filius? Filius paret, quia amat.

Tertia Conjugatio (Peto, cupio)

— 9 —

18—19

1. 我念. 你念. 他念. 我們念. 你們念. 他們念. 2. 我管理.
你管理. 他管理. 我們管理. 你們管理. 他們管理. 3. 我引
領. 你跑. 他跌倒. 我們引領. 你們跑. 他們跌倒. 4. 我愛慕.
你欺騙. 他信. 我們愛慕. 你們欺騙. 他們信.

1. Colo. Colis. Colit. Colimus. Colitis. Colunt. 2. Credo.
Legis. Diligit. Crédimus. Légitis. Diligunt. 3. Mitto. Ducas.
Quærit. Mittimus. Dúcitis. Quærunt. 4. Duco. Fallis. Cadit.
Dúcimus. Fállitis. Cádunt.

— 10 —

20

1. 我說. 你學. 他喜愛. 我們說. 你們學. 他們喜愛. 2. 你
喜愛吧! 你們喜愛吧! 你學吧! 你們學吧! 3. 你為什麼不跑?
你為什麼不玩? 4. 你們屢次跌倒, 因為常常的跑! 5. 你寫
的好. 你好好的寫吧! 你們好好的寫吧! 6. 伯多祿買, 保祿
賣. 7. 主人打發, 僕人去.

1. Dilige! Age! Scribe! 2. Quærite! Petite! Ludite! Cur-
rite! Capite! 3. Credimus, quia amicus dicit. 4. Non credo,
quia sæpe fallis. 5. Sæpe cado, quia male ducis.

— 11 —

21

(cupio)

1. 我作. 你作. 他作. 我們作. 你們作. 他們作. 2. 你逃跑
吧! 你們逃跑吧! 你抓吧! 你們抓吧! 3. 你說吧! 你們說吧!
你領吧! 你們領吧! 你作吧! 你們作吧! 4. 念. 貪慕. 說. 作.
5. 僕人逃跑, 因為害怕.

1. Fugio. Fugis. Fugit. Fugimus. Fugitis. Fugiunt. 2. Cupio. Capis. Fugit. Cupimus. Capitis. Fugiunt. 3. Cape! Capite! Cupe! Cupite! 4. Discipulus valde cupid, sed non dicit. 5. Famulus clamat, quia equus fugit. Equus fugit, quia famulus clamat.

— 12 —

22

1. 皇后管理. 2. 天神引領. 3. 魔鬼逃跑. 4. 房舍倒塌. 5. 主人說, 僕人作 6. 戰事有害. 毒藥有害. 罪惡有害.

1. Deus vivit. Deus regit. Deus diligit. Deus non fallit. 2. Diabolus non diligit; Diabolus fallit. 3. Dominus emit; famulus vendit. 4. Domina dicit; famula credit. 5. Tectum cadit. Cælum non cadit.

— 13 —

23

1. 銀子不生活. 金子不生長. 鐵不貪慕. 2. 木頭生活也生長; 到底他不能動作, 不跑, 不玩. 3. 走獸生活, 貪慕, 跑, 生長; 到底不寫[字]. 到底兒子及閨女生活也生長, 寫[字]也學習, 跑也玩.

1. Oculus cupid; brachium facit. 2. Pretium saepe crescit, saepe cadit. 3. Exemplum docet. 4. Angelus fugat, diabolus fugit. 5. Discipulus legit alphabetum.

Quarta Conjugatio (Punio)

— 14 —

24—25

2. 我思慕. 你思慕. 他思慕. 我們思慕. 你們思慕. 他們思慕. 2. 我睡覺. 你睡覺. 他睡覺. 我們睡覺. 你們睡覺. 他們睡覺. 3. 我得勝. 你得勝. 他得勝. 我們得勝. 你們得勝. 他

們得勝。4. 我細綁. 你細綁. 他細綁. 我們細綁. 你們細綁. 他們細綁。5. 我看守. 你開開. 他做完. 我們看守. 你們開開. 他們做完。6. 我來. 你開. 他奉侍. 我們來. 你們開開. 他們奉侍。7. 我綁上. 你罰. 他阻擋. 我們綁上. 你們罰. 他們阻擋。8. 你聽命吧! 你們聽命吧! 你罰吧! 你們罰吧! 9. 你爲什麼常來? 他爲何不聽命? 10. 屢次你不會. 你不屢次的知道。

1. Audio. Scis. Nescis. Audimus. Scitis. Nesciunt. 2. Venio. Servis. Obœdit. Venimus. Servitis. Obœdiunt. 3. Dormio. Custodis. Punit. Dormimus. Custoditis. Puniunt. 4. Veni! Venite! Custodi! Custodite! Aperi! Aperite! 5. Cur venis? Cur nescis? Cur punitis? 6. Deus non dormit; Deus semper custodit. 7. Amicus venit. Medicus venit. Amicus et medicus veniunt. 8. Dominus nescit. Famulus nescit. Filius nescit. Dominus et famulus et filius nesciunt. 9. Famulus bene dormit. Dominus venit. Famulus nescit. Dominus clamat. Famulus nihil audit, quia bene dormit.

— 15 —

26

1. 男孩子聽命. 女孩子聽命. 男孩子和女孩子聽命. 你們好好聽命吧! 女孩子善聽命. 男孩子不善聽命。2. 孩子不聽命, 教師就罰. 教師責罰, 因爲孩子不聽命. 若是孩子聽命, 教師就不罰。3. 主人來. 僕人開門. 若是主人來, 僕人就開門。4. 女孩子睡覺. 女僕知道也看着。5. 魔鬼屢次來, 到底天神常常好好的護守。

1. Magister dormit; discipulus non obœdit. Si magister dormit. Discipulus non obœdit. 2. Famulus aperit et claudit. 3. Magister docet. Discipulus audit et respondet. 4. Puer et puella scribunt. Magister vituperat. Puer et puella emendant.

Verbum auxiliare (Sum)

— 16 —

27

1. 我是朋友。你是朋友。他是朋友。2. 我是兒子。你是徒弟。他是僕人。3. 我不是天神。你不是主人。他不是僕役。
4. 天主爲主。5. 隣人是朋友。6. 魔鬼不是朋友。7. 聖寵是恩惠。8. 女僕不是主母。9. 罪有危險。10. 小堂是建築物。

1. Sum famulus. Es famulus. Est famulus. 2. Sum filia. Es puella. Est famula. 3. Non sum regina; non es domina; non est dominus. 4. Regina est domina. 5. Ancilla non est regina. 6. Regina non est famula. 7. Angelus est amicus. 8. Vitium est vinculum. 9. Bellum est periculum. 10. Argentum non est aurum.

Numeri

— 17 —

28

$$\begin{array}{lll} 1. 1 + 2 = 3 & 2. 2 + 2 = 4 & 3. 4 + 4 = 8 \\ 4. 10 - 7 = 3 & 5. 9 - 3 = 6 & 6. 7 - 5 = 2 \end{array}$$

1. Unus, duo, tres, quattuor, quinque, sex, septem, octo, novem, decem. 2. Unus plus unus sunt duo. 3. Duo plus tres sunt quinque. 4. Sex plus quattuor sunt decem. 5. Sex minus quattuor sunt duo. 6. Octo minus quinque sunt tres.

Quinque Declinationes Prima Declinatio (Domina) Nominativus

— 18 —

29—35

1. 誰是主母？瑪利亞是主母。瑪利亞當什麼？瑪利亞當主母。2. 瑪爾大是什麼人？瑪爾大是婢女。瑪大肋納是什

麼人？瑪大肋納也是婢女。瑪爾大及瑪大肋納都是婢女。
3. 鴿子是動物。螞蟻也是動物。鴿子和螞蟻都是動物。
4. 動物是受造之物。植物是受造之物。動物及植物都是受
造之物。5. 玫瑰是植物。植物是食物。到底玫瑰花不是食
物。6. 呼瑪利亞，呼我等之皇后及主母！7. 路濟亞你來！
瑪大肋納及德肋撒你們來！聽着吧！8. 呼閨女們，你們常
好好的聽命吧！

1. Maria est regina. 2. Lucia est filia. Cæcilia etiam est
filia. Lucia et Cæcilia sunt filiae. 3. Terra est creatura. Lu
na etiam est creatura. Stellæ etiam sunt creaturæ. Terra, luna,
stellæ sunt creaturæ. 4. Pluvia est aqua. 5. Formica est
bestiola. 6. Ecclesia non est casa. Casa non est ecclesia.
7. Herba est esca. Bestia est esca. Sed herba non est bestia;
bestia non est planta.

Accusativus

— 19 —

36—37

1. 我愛皇后。你愛皇后。他愛皇后。我們愛皇后。你們愛
皇后。他們愛皇后。2. 我有本國。你有本國。他有本國...等。
3. 我關上門。你關上門...等。4. 我聽見女孩子們。你聽....
5. 瑪利亞愛路濟亞。路濟亞愛瑪利亞。6. 皇后治理本國。
皇后治理什麼？皇后治理本國。7. 婢女管理廚房。婢
女管理什麼？8. 居民耕地。居民耕什麼？9. 女孩子們
裝飾祭台。女孩子們裝飾什麼？10. 動物尋找食物。動物尋
找什麼？

1. Laudo Mariam. Laudas Mariam. Laudat Mariam etc.
2. Video stellas etc. 3. Peto veniam etc. 4. Custodio in
colas etc. 5. Regina portat coronam. 6. Ancilla amat do
minam. 7. Ancillæ amant dominas. 8. Corona ornat reginam.
9. Puellæ ornant aram. 10. Famulæ parant cenam.

1. 農夫們喜愛修道生.
2. 農夫們賣草及牲口.
- 農夫們賣什麼?
3. 主母誇獎婢女們.
4. 詩人送信.
- 詩人送什麼?
5. 水手看見海島.
- 水手看見什麼?

1. Nautæ invocant Mariam.

2. Scriba scribit epistolas.

3. Vaccæ manducant herbas.

4. Agricola amat silvam.

5. Au-

riga scit viam

6. Medicina salvat vitam.

7. Ecclesia habet portas et fenestras.

8. Incolæ amant reginam.

9. Regina amat incolas.

10. Videte lunam et stellas!

1. 孩子往樹林裡去.
- 孩子往那裏去?
- 孩子往樹林裏去.
2. 雨向地上落.
- 雨向那裏落?
- 雨向地上落.
3. 十個母雞往經堂裏逃跑.
- 母雞往那裏逃跑?
- 他們往經堂裏逃跑.
4. 主母領婢女往廚房裏去.
- 主母領婢女往那裏去?
- 她領婢女往廚房裏去.
5. 婢女放食物在桌子上.
- 她把食物放在那裏?
- 她放食物在桌子上.

1. Rana fugit in aquam.

2. Columba volat in silvam.

3. Famula currit in casam.

4. Femina portat aquam in culinam.

Quo portat aquam?

Portat aquam in culinam.

5. Magister dicit puellas in scholam.

Quo dicit magister puellas?

Dicit puellas in scholam.

(Genitivus)

1. 本國的光榮.
2. 皇后的仁慈.
3. 喜樂的原因.
4. 生活的艱難.
5. 居民們的不和睦.
6. 女子們的端方.
7. 經堂的窗戶.
8. 鴿子的翅膀.

1. Ara Mariæ.
2. Regina patriæ.
3. Modestia puellæ.
4. Diligentia ancillæ.
5. Causa iræ.
6. Ira aurigæ.
7. Esca bestiarum.
8. Miseria agricolarum.
9. Concordia incolarum.

— 23 —

42

1. 農夫們呼求瑪利亞的仁慈。農夫們呼求誰的仁慈？
2. 女孩子們守學校的規矩。女孩子們守那裏的規矩？
3. 詩人們顯揚瑪利亞的仁慈及能力。
4. 居民的勝利是本國的光榮。
5. 你們開開學房的窗戶吧？
6. 生活的苦惱屢次是驕傲及不義的懲罰。

1. Regina laudat concordiam incolarum.
2. Incolæ laudant justitiam reginæ.
3. Historia patriæ est gloria incolarum.
4. Hora scholæ est hora lætitiae.
5. Puellæ discunt doctrinam Ecclesiæ.
6. Bene claudite portas ecclesiæ!
7. Puella timent bestias silvæ.
8. Bene discite regulas linguæ!
9. Vide et diligentiam et patientiam formicæ!

(Dativus)

— 24 —

43—44

1. 婦人給女孩子們預備晚飯。
2. 則濟利亞給路濟亞開開草房的門。
3. 你們報告給皇后居民的勝利吧！
4. 水手賣給農夫草房。
5. 詩人給皇后寫信。
6. 星辰給水手引路。
7. 女僕給閨女們述說故事。

1. Famula aperit puellæ portam.
2. Famulus parat dominæ medicinam.
3. Filia scribit reginæ epistolam.
4. Nautæ nuntiant incolis victoriam.
5. Ancillæ parant reginæ coronam.
6. Ancillæ emunt puellis escam.
7. Puella scribit dominæ epistolam; ancilla juvat puellam.

(Ablativus)

— 25 —

45—46

a) abl. Instrumentalis

1. 婦女用水洗食物. 婦女用什麼東西洗食物? 婦女用水洗食物.
2. 瑪爾大用粉筆寫字, 路濟亞用刷筆寫字.
3. 農夫用土修蓋草房, 到底用石頭修蓋堂屋.
4. 皇后因明智及仁慈救本國.
5. 女孩子們因清潔及勤謹加增學校的光榮.
6. 婦女屢次因輕忽及怠惰犯罪. 主母們屢次因驕傲及慳吝犯罪.

1. Columba alis volat. 2. Feminæ lavant aqua tabulas, portas, fenestras. 3. Puellæ ornant rosis aram Mariæ. 4. Pueri ludunt pilis et scribunt pennis. 5. Incolæ victoria liberant patriam. 6. Columba fuga salvat vitam. 7. Ancilla poenitentia minuit iram dominæ.

— 26 —

47

b) abl. loci

1. 誰在廚房裏作活? 婦女在廚房裏作活. 婦女在那裏作活? 婦女在廚房裏作活.
2. 誰在經堂裏唱歌? 婦女們在經堂裏唱歌. 婦女們在那裏唱歌?
3. 女子孩們在那裏學? 女孩子們在學校裏學. 誰在學校裏學? 女孩子們在學校裏學.
4. 青蛙在那裏生活? 青蛙在水裏也在地上生活. 誰在水裏也在地上生活呢?
5. 女僕在那裏? 女僕在草房裏. 誰在草房裏?
6. 信在那裏? 信在桌子上. 什麼在桌子上? 信在桌子上.
7. 聖母的祭台在那裏? 聖母的祭台在堂裏. 什麼在祭台上?
8. 女孩子們在那裏? 女孩子們在學校裏. 誰在學校裏?
9. 教師和女孩子從學校裏來.

1. Regina ambulat in silva. Ubi ambulat regina? Regina ambulat in silva. 2. Puellæ rident in ecclesia, sed sæpe flent in schola. 3. Ubi habitant bestiæ? Bestiæ habitant in silvis. 4. Ubi sedet columba? Columba sedet in fenestra. 5. Ubi est pecunia? Pecunia est in mensa. Quid est in mensa? In mensa est pecunia. 6. Ubi est esca? Esca est in culina. Quid est in culina? In culina est esca. 7. Ubi est Cæcilia? Ubi est Lucia? Ubi sunt Cæcilia et Lucia? Cæcilia et Lucia sunt in casa. Quis est in casa? In casa sunt Cæcilia et Lucia. 8. Ubi sunt puellæ? Puellæ sunt in ecclesia. Quis est in ecclesia? In ecclesia sunt puellæ et feminæ. 9. Ubi sunt incolæ? Incolæ sunt in patria. Quis est in patria? In patria sunt incolæ.

— 27 —

48

(Plur. tant.)

1. 儉人勞作，因他盼望得錢；僥幸人盼望得錢。 2. 錢財欺騙人又往往是不和睦的緣由。 3. 錢財越多，操心也越大。 4. 用財帛救不了靈魂。 5. 你們好好的寫 a 字吧！你們好好地寫 a. b. c. 三字吧！保祿屢次給雅各伯寫信。

1. Discipuli scribunt litteras. Discipuli magistro scribunt litteras. 2. Famulus laborat, quia sperat pecuniam. Homicida vulnerat et necat, quia sperat divitias. 3. Divitiae mundi non sunt pretium animæ.

Secunda Declinatio
Masculina
(Dominus)

— 28 —

49—50

1. 基利斯督是主子。 2. 教友們是基多的徒弟。 3. 伯多祿及保祿是聖教會的主保。 4. 我們恭敬若瑟當家庭的主保。

5. 萬民你們讚美天主吧！天神們你們朝拜天主吧！ 6. 誰是基多的宣傳者？傳教士是基多的宣傳者。 7. 誰是天主的仇敵？魔鬼是天主的仇敵。 8. 誰是傳教士的車夫？農夫的兒子是傳教士的車夫。 9. 伯多祿讚美誰？伯多祿讚美保祿。保祿讚美誰？保祿讚美伯多祿。 10. 天神們保護誰？天神們保護修生。修生們恭敬誰？修生們恭敬天神。 11. 教友們怕誰？教友們怕天主。外教人怕誰？外教人怕魔鬼。

1. Petrus est Apostolus. 2. Sumus discipuli Christi.
3. Deus est Dominus mundi. 4. Christus est Dominus Christianorum. 5. Aloysius est Patronus alumnorum. 6. Christus est Filius Dei et est Filius Mariæ. 7. Adoro Christum Dominum. 8. Colimus Deum. 9. Diabolus timet Angelum. 10. Diaboli timent Angelos. 11. Angeli adorant Deum. 12. Christiani colunt et diligunt Christum.

— 29 —

51

1. 學生們愛遊戲。2. 僕人經營馬。3. 羊羔怕狼。4. 主人罰僕人。5. 僕人們！你們與神父開門吧！6. 天主打發天神。天神向瑪利亞說：萬福，滿被聖寵者。萬福，世界之主母。萬福，天神之皇后。瑪利亞回答天神說：我乃主之婢女。7. 主人給僕人錢。主人向僕人說：你給驢及馬食物吧！僕人回答主人說：主人，我甘心經營駝和馬。我也給豬食物。到底我更多喜愛羊羔。8. 馬在路上跑。好，但是你看：馬往園子裏跑。驢和公雞同豬都害怕也逃跑。豬往草房裏跑。驢往學校裡跑。公雞往經堂裏跑。僕人和鄰人追趕猪。神父抓公雞。學生們打驢。公雞叫喚。驢喊叫。猪吊在井裏。

1. Amamus amicum. 2. Amicus amat amicum. 3. Inimicus timet inimicum. 4. Servi timent dominum. 5. Christus curat morbos animæ. 6. Vicinus vendit hortum. 7. Lupus querit agnos et porcos. 8. Mendicus petit cibum et pecuniam. 9. Episcopus mittit missionarium. 10. Famulus mon-

strat domino' viam. 11. Dominus dat famulo pecuniam.
12. Paulus dicit Petro: „Sæpe scribe amico epistolam!“
13. Inimicus inimico non dat gladium. 14. Medicus dicit
agricolæ causam morbi.

1. 傭人在園子裏。 2. 傭人在園子裏作活。 3. 主人叫傭人往園子裏去。 4. 在村莊裏有外教人和奉教人居住。 5. 隊人的兒子騎在驢背上。 6. 神父騎馬到村莊裏來招呼奉教人。 7. 保祿從園子裏來。 伯多祿從經堂裏來。 伯多祿及保祿往園子裏去同類思玩。 8. 醫生從病中救出乞丐。 9. 天神們是天主的報信者。 他們從天主台前來到世上。 在世上護守引領教友們。 10. 狼在甸子上看見公雞。 公雞害怕，就逃到園子裏。 狼看見就往園子裏來。 公雞害怕就叫喚。 僕人一聽見就來了。 他看見狼在園子裏也就害怕。 他就往草房裏跑。 未幾他同夥計們出來。 羹計帶着劍刀而來。 羹計用劍刀作什麼呢？若是狼不往甸子上跑。 他們就用劍刀殺狼。 所以狼作什麼呢？狼看見僕人及羹計們，又看見劍刀他就很害怕。 他就快從園子裏跑出逃到甸子上。

1. Paulus penicillò bene scribit; sed calamo male scribit.
2. Petrus calamo scribit; Paulus penicillo ludit. 3. Auriga
ducit equos in fluvium et aqua lavat equos in fluvio. 4. Ubi
est aqua? Aqua est in fluvio et in puteo. Quid est in fluvio?
In fluvio est aqua. 5. Quis habitat in pago? In pago habi-
tant pagani et Christiani. Ubi habitant pagani? Pagani habi-
tant in pago. Ubi habitant Christiani? Christiani etiam habi-
tant in pago. 6. Nautæ in fluvio quærunt bestias. Ubi quæ-
runt? Nautæ in fluvio quærunt. Quid quærunt? Quærunt be-
stias. 7. In horto est puteus. Dominus mittit famulum in
hortum. Famulus cadit in puteum. Valde timet et clamat in
puteo. Ancilla audit famulum et nuntiat domino. Dominus
currit in hortum et trahit famulum ex puteo.

Neutra
(Donum)

— 31 —

53—54

1. 金子是金屬；木頭不是金屬。
2. 金子及銀子是在天堂道路上的阻擋；屢次是靈魂的危險及禍患。
3. 朋友的主意有幫助；仇人的主意有危險。
4. 學習話是學生們的本分。
5. 字母是話的起初。
6. 聖體樓子是基利斯的居處。
7. 磐石是大堂的根基。伯多祿是聖教會的根基。
8. 聖體是聖事，是祭獻，是奧理。

1. Odium est peccatum. 2. Vexillum est signum belli et victoriæ. 3. Victoria est præmium prælia. 4. Concordia est mandatum Domini. 5. Missa est sacrificium. 6. Evangelium est verbum Dei.

— 32 —

55

1. 金子是貿易的出產品。學問是學習的結晶。
2. 我們稱瑪利亞爲義德之鏡。
3. 我們用樹枝及玫瑰花裝飾主的聖殿。
4. 瑪利亞是上天之門。
5. 呼外教人們，你們聽基利督的福音吧！
6. 我們用金子同銀子作酒杯；而用玻璃作窗戶及鏡子。
7. 在小堂及在睡廳裏常常的該有默靜。
8. 在戰爭的危險裏你們呼求瑪利亞的保護及相帮吧！

1. Peccatum est damnum animæ. 2. Auxilium Dei est solatium Christianorum. 3. Cælum est palatium Dei. 4. Argentum et aurum est desiderium dominorum et mendicorum. 5. Maria est auxilium Christianorum. 6. Alumni ornant sacerdotalium. 7. Alumni cantant et orant in sacerdotalium.

— 33 —

56

1. 瑪大肋納在基多的墳墓裏哭也尋找吾主。
2. 學生們！你們好好的學習字母表也好好學習單詞和話規吧！
3. 兒

手在胳膊及頸上帶着鎖鍊子。4. 你們小心吾主的審判吧！
5. 學生們不該當守大齋，到底該當守默靜。6. 在夢中我們
不知道犯罪。7. 蒼天是財主和乞丐們的房蓋。8. 農夫寫
遺囑；把一半給兒子，把一半給閨女。9. 母雞是從蛋來的；
蛋是從母雞來的。

1. Christiani sperant præmium cæli; pagani cupiunt solati-
um mundi. 2. Vitate vitia et peccata! 3. Discipulus emit
atramentum et atramentarium, calatum et penicillum. 4. Agri-
colæ timent incendium. 5. Odium paganorum parat Christianis
vincula et tormenta. 6. Filii et filiæ! Videte exemplum Christi!
Servate præcepta Evangelii. 7. Incendium oppidi sæpe est
signum belli. 8. Puellæ sæpe vident speculum, sed alumni
non portant speculum. 9. In periculo invocate auxilium
Mariae!

— 34 —

57

1. 婦女洗女孩子的衣服。2. 福音教訓教友們基利斯督
的奧妙。3. 學生們在學校裏念書；修生們在修院裏求學。
4. 修道生在自習室裏作什麼？他們在自習室裏念書寫字。
在睡廳裏作什麼？在睡廳裏睡覺。在小堂裏作什麼？在小
堂裏念經唱歌。在飯廳裏作什麼？在飯廳裏吃早飯，午飯及
晚飯。5. 居民們的會議求先生出計謀。先生出好計謀居民
們的會議也聽從先生的計謀。6. 車夫牽着牛，放輓在頸上。
而牛站着，到底不拉車。車夫喊又用鞭子打牛。牛怕車夫就
跑了。跑起來也不管阻擋，不管危險；拉着車就往墳地裡跑
也同糧食一齊吊到墳坑裏。

1. Feretrum est in sepulchro; sepulchra sunt in cœmeterio.
2. Stellæ cæli sunt testimonium sapientiæ Dei. 3. Discipuli
in museo legunt vocabula et scribunt pensa. 4. In taberna-
culo habitat Dominus Christus. 5. Pagani timent et vitant
sepulchrum et cœmeterium. 6. Atramentum est in atramen-

tario. 7. In atramentario non est vinum; vinum est in poculo. 8. Vocabula sunt in vocabulario. 9. Vaccæ portant jucum in collo. 10. In miseria terræ sperate præmium cœli. 11. Apostoli Christi nuntiant Evangelium Regni Cœlorum.

Adjectiva
(1. Lætus)

— 35 —

58—59

1. 天主是善的. 2. 魔鬼是惡的. 3. 天神是美麗的. 4. 玩耍是中意的. 5. 驢是笨的. 6. 痘是囉唆的. 7. 劍刀有危險. 8. 猪是污穢的.

1. Christus est sanctus. 2. Apostolus est beatus. 3. Filius est sanus. 4. Amicus est gratus. 5. Populus est numerosus. 6. Ventus est frigidus. 7. Inimicus est improbus. 8. Gallus est timidus.

— 36 —

60

1. 虐王是殘忍的. 2. 睡眠是要緊的. 3. 帽子是我的. 4. 學生是勤謹而端方的. 5. 世界又長又寬又深又高. 6. 雅各伯大, 方濟各小. 7. 我是健康而快樂的.

1. Mundus est rotundus. 2. Puteus est profundus. 3. Medicus est doctus. 4. Penicillus est meus. Calamus est tuus. 5. Patronus est sanctus et beatus. 6. Hortus est magnus et jucundus. 7. Dominus est justus et pius. 8. Mendicus est cæcus, surdus, mutus.

— 37 —

61—62

1. 皇后是寬仁的. 2. 路濟亞是端方的. 3. 瑪爾大是好生氣的. 4. 德肋撒死了. 5. 虛榮是有危險的. 6. 門是大的. 7. 草房是小的. 8. 廚房不乾淨. 9. 蛤蠣是討厭的. 10. 蝸

蟻是勤謹的. 11. 土是濕的. 12. 聖寵是要緊的. 13. 家人多而又貧困. 14. 友情是堅固的. 15. 小說不是真的. 16. 聖教會是堅固的, 真的, 聖的. 17. 真教惟一. 18. 聖教會的道理是真的, 是一定的.

1. Stella est splendida. 2. Domina est severa. 3. Ancilla est ignava. 4. Aqua est frigida. 5. Discordia est noxia. 6. Mensa est munda. 7. Petra est dura. 8. Creta est alba. 9. Vacca est stulta et sordida. 10. Puella est sana et laeta. 11. Doctrina est certa et clara. 12. Verte in plur. 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10.

— 38 —

63

1. 罪是凶惡的. 2. 審判是公道的. 3. 福音是神妙的. 4. 傢具是合適的. 5. 天色是藍的. 6. 糧食是成熟的. 7. 我的証據是真的. 8. 你的遺囑是假的, 也是不公道的. 9. 天主的恩典是多的, 也是大的.

1. Incendium est periculosum. 2. Ovum est rotundum. 3. Venenum est noxium. 4. Cubiculum est parvum. 5. Aurum est flavum. 6. Feretrum est magnum et pretiosum. 7. Fundamentum ecclesiae est firmum et profundum. 8. Verte in plur. 1, 2, 4, 6, 7.

— 39 —

64—65

1. 真天主是永遠的. 2. 天堂是天主永遠的住宅. 3. 你的禮物為你的朋友是中意的. 4. 聖寵是天主的恩惠. 5. 我受的罰是不公道的. 6. 病人們屢次呼求主保聖人們. 7. 愚人及驕傲人貪慕虛榮. 8. 我的信不是公函却是私信. 9. 教友們朝拜真天主. 外教人們朝拜邪神. 10. 在隣居的家裏有許多的病人. 11. 好朋友的計劃為朋友屢次是要緊的.

1. Sancta Maria est regina benigna. 2. Gaudium tuum est gaudium meum. 3. Linqua Latina est necessaria. 4. Vicinus meus est avarus et superbus. 5. Exemplum amici tui non est bonum. 6. Bonum consilium est rarum. 7. Consilium jucundum non semper est consilium verum et bonum. 8. Patria bonis incolis semper cara est.

— 40 —

66

1. 假朋友的計劃爲你的兒子有害又有危險. 2. 世界不是清潔的; 世樂屢次是污穢而有危險的. 3. 在學生們的拉丁作業裏屢次有許多的錯誤. 4. 清潔學生們的作業是清潔的; 不清潔學生們的練習本是不乾潔的. 5. 在秋季時許多青蛙的聲音屢次是討厭的. 6. 在小草房裏屢次有大喜樂; 在寶貴的宮殿裏屢次有大憂愁. 7. 河水是流急的, 井水是平穩的. 8. 走獸是陽性的或是陰性的. 公雞是陽性的. 母雞是陰性的. 9. 人的忍耐是小的; 而天主的仁慈是無窮的. 10. 基多打發自己的宗徒到普世去.

1. Mali discipuli bonis discipulis periculosi sunt. 2. Amicus amico jucundus; inimicus inimico molestus est. 3. Amicus amicum saepe bono consilio juvat. 4. Christiano pio Deus dat præmium æternum. 5. Vita beata in cælo est præmium vite bonæ in mundo. 6. Discipulis atramentum est necessarium, vinum non est necessarium. 7. Multæ stellæ claræ sunt in cælo.

— 41 —

67

1. 聖人們在天上的光榮, 及惡人們在地獄的罰是天主公義顯明的証據. 2. 朋友爲朋友是中意的. 3. 勸告爲學生們是要緊的. 4. 假藥爲病人們有危險. 5. 很骯髒的食物連爲豬也有害. 6. 瑪利亞是滿被聖寵的. 7. 罪是醜陋的也是堪受重罰的. 8. 你的話同他的話相反. 你的謊話是顯明的. 9. 大方的皇后對自己許多仇人以充分的寬待.

10. 愚人們不知自己的短處，而常誇讚自己的長處。11. 許多人只知己隣之歹處，而不知其好處。12. 皇后愛自己的百姓他也減輕人民的難處。13. 暴躁的主母罰自己的奴僕；奴僕怕他的忿怒。14. 婦人叫來她的閨女也責罰她的懶惰。15. 農人賣自己的驢他也很誇讚他驢的殷勤。

1. Boni diligunt bonos; mali juvant malos. 2. Veni! Bene lava sordidum collum tuum! 3. In horis Latinis bene discite regulas novas et vocabula nova! 4. Ancilla mea bene curat vestimenta filiorum meorum et filiarum mearum. 5. In puteis profundis est aqua clara. Aqua puteorum profundorum est clara. 6. In miseriis et gaudiis mundi salva animam tuam! 7. Discipuli ignavi bene discunt regulas novorum ludorum; sed male discunt regulas linguae Latinæ. 8. Folia multarum plantarum sunt medicamenta pretiosa. 9. Exemplum famulorum tuorum et famularum tuarum filiis tuis est noxiun.

— 42 —

68

1. 詩人是著名的。詩人們是有名的。2. 居民是奉教的。居民們是奉教的。3. 許多車夫善飲酒，却不善趕車。4. 熱心的修生，你呼求瑪利亞吧！5. 樸實的農夫讚美有口才的修生。6. 奉教的同胞們，你們給外教同胞立善表吧！7. 在我的本鄉有許多農夫和水手們，到底沒有許多的詩人。8. 有經驗的農夫善經營他的馬和他的牛。9. 有許多教皇是聖的。許多的教皇是聖人。10. 許多好糧食是熱心及勤謹農夫們的賞報。

1. Seminarista est pius. Seminaristæ sunt pii. 2. Agricola est sedulus. Agricolæ suut seduli. 3. Vicimus meus est industrius agricola. 4. Auriga meus est bonus Christianus. 5. Multi poëtæ laudant sanctam Mariam. 6. Amicus meus est nauta peritus. 7. Nautæ christiani in periculo invocant sanctam Mariam. 8. Agricolæ pagani deis falsis ædificant parva

templa in campis et in silvis et in ripis. 9. Sanctus Petrus est primus Papa sanctæ Ecclesiae. 10. Multi incolæ patriæ meæ sunt pagani, pauci sunt christiani.

Secunda Declinatio
Subst. — er
(Puer, faber)

— 43 —

[69—70]

1. 先生及孩子們在學校裏。先生教訓孩子們。孩子們聽先生教。2. 我可愛的孩子們，你們當潔避壞書；多次看好書吧！3. 真壯士不怕危險。4. 孩子們，你們讚美主子吧！5. 農夫是 agri-cola 合成的，因為他耕地又是地主。6. 热心童子盼望在彌撒中當輔祭的。7. 神父教熱心的童子輔彌撒。8. 知恩的童子們尊敬神父同他們的教師。9. 雅各伯是我的男兒；路濟亞是我的女兒。雅各伯及路濟亞是我的兒女。10. 天主的天神們，你們好護守我的兒女吧！

1. Agricolæ colunt agros. 2. Magister docet pueros. 3. Liberi sunt in cubiculo. 4. Libri sunt in mensa. 5. Presbyter et ministri, pueri et viri cantant Missam. 6. In Missa ministri respondent presbytero. 7. Pueri et puellæ timent magistrum severum. 8. Magister severus vituperat pigritiam puerorum. 9. Christus est magister puerorum et virorum, agricolarum et magistrorum. 10. Cari pueri, saepe legite libros bonos!

Adjectiva — er
(Miser, piger)

— 44 —

[71]

1. 我們的地不平。道路崎嶇。我們的言語粗魯。2. 我們的鄰居是粗魯人。3. 保祿是嬌而瘦的孩子。4. 我們是自主的男人。5. 你們是天主的真兒女。6. 乞丐們的孩子是可憐的。7. 下地獄的道是中意的；上天堂的道是不平的。

1. Theresia est filia misera miseræ feminæ. 2. Liberi servorum sunt miseri; non sunt liberi, sed etiam sunt servi. 3. Via mea est aspera. Verba tua sunt aspera. 4. Ager tuus est frugifer. Agri tui sunt frugiferi. 5. Agricolæ sæpe sunt viri asperi. 6. Herbæ in silvis sunt valde teneræ.

— 45 —

72—73

1. 孩子懶惰. 孩子們懶惰. 2. 羔羊有白的有黑的. 3. 園子好看. 花草美麗. 宮殿體面. 4. 可愛的孩子們, 路濟弗爾是你們的仇敵. 你們躲避路濟弗爾吧! 你們躲避路濟弗爾的詭計吧! 5. 奉教的童子, 無論黃, 白, 紅, 黑, 美麗的或瘦弱的強壯的或者是有病的, 都是天主可愛的兒女. 6. 教師屢次誇讚我們的及你們的孩子. 7. 我們的神父很熱心. 8. 神父在彌撒中穿的祭披或白或紅或黑. 9. 孩子們給教師送好看的紅白玫瑰花. 10. 神父們是天主祝聖的侍臣.

1. Pueri pigri, vestimenta vestra semper sunt sordida, et collum vestrum semper est nigrum. 2. Pueri et puellæ magistro scribunt epistolam pulchram. 3. Presbyteri sæpe legunt libros sacros. 4. In familia nostra et vestra sunt multi liberi. 5. In schola nostra sunt multi pueri et puellæ. 6. Sacellum est locus sacer. 7. Pigri agricolæ non habent agros frugiferos. 8. Equus noster niger sæpe est valde piger. 9. Oculi magistri nostri sunt ægri. Oculus dexter est ruber. Oculus sinister est niger. 10. Magister noster est valde severus. Sæpe punit pueros et puellas. Puellæ timent magistrum. Pueri non timent.

Quattuor Conjugationes
Præs. pass.
Prima conjugatio
(Laudor)

— 46 —

74—76

1. 我受告. 我受喜悅. 你受尊敬. 你受讚美. 他受邦助. 他受救援. 他被穀. 我們被治好. 我們受誘惑. 我們受傷. 你們受

責罰. 你們受審判. 你們受召呼. 他們受造. 他們受帶着. 他們受追趕. 2. 僕人殺死公雞. 公雞被僕人殺死. 3. 馬踢傷車夫. 車夫被馬踢傷. 4. 朋友幫助朋友. 朋友被朋友幫助. 5. 教友朝拜天主. 天主受教友們朝拜. 6. 主母叫女僕們來. 女僕們被主母叫來. 7. 乞丐求財主. 財主受乞丐求. 8. 月亮及星辰裝飾天. 天被月亮及星辰裝飾.

1. Interrogor. Visitor. Salutor; Diffamaris. Accusaris. Damnaris. Castigaris; Gubernatur. Mutatur. Firmatur; Vitamur. Vexamur. Superamur; Visitamini. Aestimamini. Purgantur. Recreantur. Salvantur. 2. Inimicus vulnerat agricolam; agricola ab inimico vulneratur. 3. Galius fugat gallinam. Gallina a gallo fugatur. 4. Peccata maculant animam; anima peccatis maculatur. 5. Medicina sanat oculum; oculus medicina sanatur. 6. Christus amat pueros. Pueri a Christo amantur. 7. Regina a populo valde amat et honoratur.

— 47 —

77

1. 懶惰孩子被教師責罰而鞭打. 2. 嚴厲主人被自己的奴僕毀謗. 3. 瘦病因惡表受堅固. 4. 田地及園子全被河水淹沒. 5. 彌撒受神父舉行. 6. 聖體被神父舉起. 也被指示給民衆. 7. 福音被傳教士及教友講解及宣傳. 8. 許多被拿為善人的. 却是惡人; 許多被拿為惡人的. 却是善人. 9. 瘦病屢次被大人隱藏; 到底不被小孩子隱藏. 10. 主人的酒屨被僕人嘗一些.

1. Discipuli a magistro interrogantur. 2. Magistri a discipulis salutantur. 3. Multi christiani a tyranno vexantur et condemnantur et necantur. 4. Creaturæ semper mutantur, sed Deus non mutatur. 5. Stellæ luna obscurantur. 6. Lignum et metallum a bestiis non manducantur. 7. Hortus a famulis irrigatur. 8. Multi agni a lupo vulnerantur et devorantur.

23

1. 懶惰的孩子受勤謹的學生催逼. 2. 我們的經堂爲教友們修成. 3. 地球受星辰及月亮光耀; 但星辰却不被地
球光耀. 4. 我們的田地用河水澆. 5. 乞丐的憂愁因善心
財主的言語受減輕. 6. 我名叫保祿. 你名叫伯多祿. 他名
叫額恩. 我們名叫教友. 你們名叫修生. 他們稱爲外教人.
7. 教友被聖教會的仇人誘惑而受傷. 被定罪而挨殺. 而靈
魂却不挨殺; 灵魂常常的生存. 8. 臨近的城池被我們的仇
人攻陷. 破壞而焚燒; 許多居民皆被殺戮. 9. 聖教會的道理
因一定的証據被彰明.

1. Pecunia multa a mendicis et dominis semper speratur.
2. Navicula nostra a perito nauta gubernatur. 3. Mali libri
a bonis alumnis vitantur. 4. Vocor Petrus. Vocaris Francis-
cus. Vocatur Jacobus. 5. Verba tua a multis dubitantur et
disputantur.

Secunda Conjugatio (Deleor)

1. 我受教訓. 你受教訓. 他受教訓. 我們受教訓. 你們受
教訓. 他們受教訓. 我受勸. 我受感動. 我受刑罰. 你被拿. 你
受驚. 你被看見. 他受減. 他受充滿. 他被用. 我們受感動. 我
們受留住. 我們受充滿. 你們受教訓. 你們受感動. 你們受命.
他們被獲得. 他們受增添. 2. 學生們搓磨小蟲. 小蟲被學
生們搓磨. 3. 博學入屢次被愚人譏笑. 連善人也被惡人譏
笑. 4. 聖寵充滿靈魂. 靈魂被聖寵充滿. 5. 天真孩子的謊
言在他眼裏被看出來. 6. 冷薑在熱病中受用. 7. 糊塗增大
驕傲. 駕傲增多糊塗. 糊塗因驕傲而被增多. 駕傲因糊塗而
被增大. 8. 热心教友們的靈魂雖在大艱難中. 也被許多喜
悅充滿. 9. 火災毀滅五穀和樹林. 樹林和五穀被火災毀滅.
10. 危險爲(=被)女人[所]怕. 不爲(被)男人所怕. 11. 交情因

謊言和嫉妒被消滅. 12. 魔鬼 (pl) 在地獄裏受虐待 (=磨難).
13. 惡良心在夢中屢次受惡夢 (pl) [的] 罷唆. 14. 有人命我
來念書. 有人命你來. 有人命他說. 有人命我們來尋找. 有人命你們服侍. 有人命他們聽從.

1. Moneor. Moneris. Monetur. Monemur. Monemini. Mo-
nentur. Teneor. Refineris. Adhibentur. Torquemur. Implemini.
Mordenfur. Timemini. Jubentur. Videntur. 2. Deus movet
mundum. Mundus a Deo movetur. 3. Gratia movet animam.
Anima gratia movetur. 4. Ventus movet folia. Folia vento
moventur. 5. Agnus non mordet lupum, sed agnus a lupo
mordetur. 6. Angeli semper vident pueros. Pueri ab Angelis
semper videntur. 7. Magister monet discipulos. Discipuli a
magistro monentur. 8. Tristitia auget miseriam. Miseria auget
tristitiam. Tristitia miseria augetur. Miseria tristitia augetur.

Tertia Conjugatio (Petor, cupior)

— 50 —

82—83

1. 教友恭敬天主. 天主受教友恭敬. 2. 驢找驢. 驢被驢
找. 3. 在世界上我們屢次被魔鬼欺騙. 4. 我們在天堂的
道路上受天神領着. 5. 棺材被放在墳裏. 6. 月亮被減少
又被增大. 7. 惡人們受自己的毛病管着. 8. 急躁人受自己
忿怒的騷擾. 9. 靈魂的危險被天主的聖寵得勝. 10. 許
多人被驕傲欺騙.

1. Regina regit patriam; patria a regina regitur. 2. Liberi
legunt libros poëtæ. Libri poëtæ a liberis leguntur. 3. Alum-
ni non dicunt mendacium. Mendacium ab alumnis non dicitur.
4. Pueri et puellæ querunt pilam. Pila a pueris et puellis
queritur. 5. Misionarii saepe a Christianis falluntur; sed Deus
non fallitur.

1. 我被引領. 你被引領. 他被引領. 我們被引領. 你們被引領. 他們被引領. 我受管治. 我被拉. 我被要求. 你被打發. 你受處置. 你受管理. 他受愛慕. 他被找. 他受恭敬. 他被連起來. 我們被結合. 我們被分開. 我們被戰勝. 你們被驅. 你們被輕慢. 他們被逼迫. 2. 真交情因苦難及危險受顯示. 3. 天主因全世界被認出來. 4. 若是居民因不睦而被分離. 在戰爭時容易被戰敗. 5. 許多單詞被懈學生輕忽. 但是被勤謹的學生好好學習也屢次溫習. 6. 基利斯督在聖體內不叫教友看見. 又不被摸着. 然而却被堅決的恆心信從. 又被善靈領受. 7. 我受拿. 你受拿. 他受拿. 我們受拿. 你們受拿. 他們受拿. 我受思慕. 你受思慕. 我們被成全. 你們被思慕. 他們被接收. 他們被成全. 8. 公雞被狼尋找並窺見. 被注目貪望. 被捉住殺死而吞食. 9. 天主的許多恩典. 被知恩者及不知恩者領受. 被善人們認明和看重; 但是被惡人們輕忽.

1. Quæror. Ducor. Mittor. Fallor. Diligeris. Falleris. Clauditur. Minuitur. Mittimur. Jungimur. Tangimur. Cognoscimini. Cogimini. Regimini. Relinquuntur. Omituntur. Dividuntur. 2. In judicio mundi boni et mali ab angelis dividuntur. 3. In historia mundi justitia Dei ostenditur, sed a stultis non cognoscitur. 4. Vitia in pensis Latinis a sedulis alumnis semper bene corriguntur. 5. Morbus in initio sæpe non cognoscitur, sed neglegitur. 6. Perficior. Perficeris. Perficitur. Perficimur. Perficimini. Perficiuntur. Cupior. Acceperis. Incipitur. Capimur. Cupimini. Accipiuntur. 7. Pensa Latina a discipulis sæpe bene incipiuntur, sed male perficiuntur. 8. In aqua et in campo ranæ a pueris capiuntur.

Quarta Conjugatio (Punior)

1. 我受保護. 你受保護. 他受保護. 我們受保護. 你們受保護. 他們受保護. 我受聽. 你被阻擋. 他受罰. 我們被綁上.

你們被養育。他們被結合。2. 車夫打懶驢。懶驢被車夫打。3. 天神保護孩子們。孩子們被天神保護。4. 皇后的仁慈減輕民人的困苦。民人的困苦因皇后的仁慈受減輕。5. 衣服遮蔽我們的肢體。我們的肢體被衣服遮蔽。6. 許多的事為博學人所知，也有許多的事不為博學人所知。7. 在乞丐們的小草房內金銀不受找得。8. 魔鬼被基利斯督在世上得勝，又被捆在地獄裡。魔兒們被基多戰勝而捆綁。9. 惡人阻擋許多善行。許多善行被惡人阻擋。10. 皇后的兒女受許多僕人及大臣的教訓和領導，經營和尊敬並護守，勸勉和愛慕。

1. Impedior. Impediris. Impeditur. Impedimur. Impedimini. Impediuntur. Nutrior. Punior. Vinciris. Vestiris. Custoditur. Aperitur. Operimur. Reperimur. Punimini. Nutrimini. Aperiuntur. Sepeliuntur. 2. Famulus reperit pecuniam domini. Pecunia domini a famulo reperitur. 3. Verba tua leniunt tristitiam meam. Tristitia mea verbis tuis lenitur. 4. Famulus aperit et claudit portam. Porta a famulo aperitur et clauditur. Portae a familis aperiuntur et clauduntur. 5. Viri custodiunt patriam; feminæ nutriunt liberos. A viris custoditur patria; a feminis nutriuntur liberis. 6. In periculo ora sanctum Angelum. Si ab Angelo custodiris, a diabolo non vinceris, vitis non vinciris. 7. A Deo semper videmur et audimur. 8. Creaturæ a Deo creantur, reguntur, custodiuntur. 9. Noli venire! Noli dormire! Nolite audire malos! Nolite servire diabolo!

Tertia Declinatio

I. Imparisyllabica (Viator)

A Masculina

1. „Oresplus“
a) — or (oris)

— 53 —

89—90

1. Declina: Viator, etc. 2. 演說家是有名的，有名的演說家叫人願意聽。3. 天主是造物主。世界是他所造之物。4. 基

利斯督是救世者，因為他救我們脫離地獄。5. 我們仁慈的救世主之愛情是多麼大的呢？6. 基利斯督是出名的得勝者，他得勝魔鬼及罪惡。他的勝利是永遠的。7. 聖母瑪利亞，你為我們罪人祈求吧！8. 聖奧斯定及聖多瑪斯是聖教會有名的聖師。9. 博學教授們有許多學生。

1. Deus est creator et gubernator mundi. 2. Christus est bonus pastor noster. 3. Christus est Salvator noster et victor diaboli et peccati. 4. Sumus viatores in via cœli. 5. Osten-dite viatoribus viam rectam! 6. Gubernator regit naviculam, imperator regit populum.

— 54 —

91

1. 基利斯督的宗徒們是靈魂的漁夫。2. 善心的皇帝不輕看牧童及漁夫們的小草房。3. 奉教的好男子愛護自己的妻子。4. 人們都做什麼？皇帝治理百姓。教員教訓兒童。買賣人買賣許多物品。演說家讚美本國。獵人在樹林裏找野獸。守門者開門也關門。泥水匠挖土。牧童們看守也引領猪、牛、馬。麵包匠做麵包。裁縫做衣服。

1. Imperator imperat, gobernator gobernat, doctor docet, tonsor tondet, fossor fodit. 2. Ubi laborant homines? Janito-res in horto, pescatores in fluvio, venatores in silva, professores in schola. 3. Soror mea docta est; bene legit et bene scribit; sed magis diligo uxorem meam, quia bene laborat in culina et in horto. 4. Vestimenta pastorum et pistorum, ve-natorum et pescatorum, mercatorum et professorum sunt di-versa.

— 55 —

92

1. Declina: Labor, laboris, etc. 2. 不受苦中苦難得甜中甜。3. 敬畏主之情乃智德之始。4. 懶惰是怕勞苦的情緒。5. 泥水匠在自己的勞做上屢次流許多汗。6. 可愛的孩子

們！你們以大心愛天主吧！善人們的愛情比惡人們的怕情更悅樂天主。7. 在街市上我們聽見大喧嘩；因買賣人欺騙牧童，牧童罵買賣人。8. 誰知道我國國旗的顏色。

1. Dolor oculorum est acerbus. 2. Peccatum est 'error valde noxious. 3. Magnus labor et multus sudor est pretium magni honoris. 4. Industrii pastores non vitant duros labores. 5. Pigri homines laborem timent. 6. Magnus splendor (et) magnus calor (et) magnus clamor nuntiat magnum incendium. 7. Pro laboribus et doloribus in mundo Deus dat præmium honoris in cælo.

b) — es (plus)

— 56 —

93

1. Declina: hospes, etc. 2. 客人來，就如基多來。3. 善心的教友不輕慢可憐的行路人。到底慳客人却不收留客人。4. 兵們屢次在道路上·騎兵騎在馬上，步兵步行前進。5. 不多的兵屢次趕散許多騎兵及步兵。6. 天神們是不離我們的夥伴。7. 月亮是地球的夥伴。8. 一個步兵有兩隻足。

1. Pedites in pugna valde timent equites. 2. Veri milites non timent labores et pericula. 3. Equites in equo sedent; pedites in terra stant. 4. Quinque equites habent quinque equos. Quinque pedites habent decem pedes. 5. Milites liberant obsides; obsides a militibus liberantur.

2. „Excis“

— 57 —

94

1. Declina: codex, etc. 2. 基多是萬王之王，判官之判官。3. 宗徒是靈魂的牧童及判官。4. 有經驗的老人是好判官。有經驗的老人們是好判官們。5. 好皇上和好判官均受人愛慕和讚美。6. 羅馬的大教皇是聖伯多祿的繼位者。7. 食指和拇指是最要緊的指頭。

1. Christus est justus judex noster. 2. Latrones a judice severo puniuntur. 3. Indice et pollice calatum tenemus. 4. Gratius populus amat justum regem. 5. Injustus judex a rege punitur. 6. Sanguis Christi est pretium animarum vestiarum. 7. Senum consilia juvenibus sunt necessaria.

3. „Ero“
a) — er

— 58 —

95

1. 飽滿的肚子不願意念書. 2. 監獄裏充滿小偷. 3. 致命聖人們在監獄及鎖鍊中為基利斯督忍受許多疼痛許多苦難. 4. 弟兄為弟兄可愛. 姐妹為姐妹可愛. 5. 我們稱天主為我等父. 6. 在危險中你們不要如小胆的女人哭.

1. Passeres semper sunt læti. 2. In carcere homines timent. 3. Mater Christi est mater Dei et mater mea. 4. Concordia fratrum est solatium patris et matris. 5. Honorate patrem et matrem vestram. 6. In carcere sunt multi fures.

b) — o

— 59 —

96

1. 怕罰的情驚嚇強盜. 2. 皇帝的公義躡服強盜的胆量. 3. 有神品的講道員是天主言語的宣傳者. 4. 行路人的錢屢次成為強盜的賊物. 5. 你們真骯髒黑如煤. 你們快用水及肥皂好好的洗臉吧! 6. 魔鬼在天堂的路上如同強盜獅子一樣. 7. 基利斯督! 你保護我們於魔鬼的怒氣吧! 8. 獅子不吃西瓜. 9. 人們的食物是不一樣的. 10. 你們躲避不好的人吧! 不要聽不潔淨的話.

1. Viatores timent latrones in via. 2. Missionarius est præco Evangelii Christi. 3. Venatores quaerunt et occidunt leones. 4. Deus bonis hominibus dat vitam æternam. 5. Deus a bonis hominibus amatur. 6. Sermo falsus est noxius. Sed

stulti homines valde cupiunt audire sermonem jucundum et contemnunt sermonem verum. 7. Color carbonis est niger. Color saponis est albus. Color rosæ est albus vel ruber. Color cœli est cœruleus. 8. Mundi discipuli sæpe lavant vestimenta sua aqua et sapone.

„Minignicis“ … 見第 68 課。

Tertia Declinatio

B. Feminina

1. Dógoiō

a) — do, — go

— 60 —

97

1. Aeger, altus, beatus, certus, gratus, latus, longus, magnus, multus, plenus, pulcher. 2. 我願意是知恩的。感恩常悅樂人。3. 你的証據不準。我疑惑你証據的確實。4. 我們的園子是很長很寬的。你知道我們園子的長寬嗎？5. 世界的廣大，星辰的衆多，草木的美麗都顯揚天主的明智及美善。6. 瞎子看不出弟兄姐妹們的相似來。7. 望你們好！我常無恙。8. 天主聖寵的圓滿存在真福童貞瑪利亞內。9. 你知道吾主的真福八端嗎？

1. Frater meus est æger; sed ejus ægritudo non est. periculosa. 2. Sancti in cœlo sunt beati. Beatus Sanctorum est æterna. 3. Peccata mea sunt multa et magna. Deus scit multitudinem et magnitudinem peccatorum meorum. 4. Pueri grati sunt solatium matris. Gratitudo puerorum est solatium matris. 5. Ecclesia nostra est alta. Scisne altitudinem ecclesiae nostræ? 6. Quam pulcher est mundus. Pulchritudo mundi monstrat hominibus pulchritudinem Dei. 7. Stellæ in cœlo sunt multæ. Multitudo stellarum laudat Creatorem. 8. Fortitudo militum salvat patriam nostram.

1. 記念卒世童貞瑪利亞有多麼大的甘飴! 2. 貪錢之情是危險的毛病. 3. 懼罰之情爲惡人是要緊的. 4. 燕子屢次在我們的飯廳或睡廳裏築巢. 5. 嫉妒屢次是忿怒及不睦的根由. 6. 你們看吧! 下大雹子. 雹子爲青草有害. 童貞瑪利亞, 你保護我們的田地不受雹子的害!

1. Homo est imago Dei. 2. Piæ virgines ornant imaginem Mariæ. Cupido gloriæ sæpe est origo belli. 4. Pigritia est formido laboris. 5. Homines et bestiæ timent grandinem. 6. Quattuor parvæ hirundines in refectorio nostro habitant.

b) — io (— ionis)

1. Declina: cogitatio, etc. 2. Adoro, cogito, credo, delecto, emendo, excuso, habito, interrogo, muto, narro, oro, tento, voco, vitupero, visito. 3. 教友們朝拜真天主. 拜邪神有罪. 4. 惡人誘惑善人. 善人不聽從惡人的誘惑. 5. „我拜謁你父親去“ „好! 你的拜謁爲父親定是很如意的. 6. 母親給兒女講有福公主的故事. 母親的述說很悅樂兒女. 7. 你們改毛病吧! 瘡病的改除是必須有的. 8. 你們原諒我的糊塗吧! 我求原諒. 9. 你問的什麼? 我不明白你的問題. 10. 孩子們屢次改變自己的主意. 多次的改變不好. 11. 家人住在草房裏. 草房是家人的住處. 12. 動詞的改變叫位變法. 名詞的改變叫格變法.

1. Diabolus tentat homines; vitate tentationes diaboli!
2. Magister interrogat discipulos; sed discipuli non semper intellegunt ejus interrogations. 3. Quid cogitas? Deus scit cogitationes tuas! 4. Pii pueri orant in sacello; Deus libenter audit orationem puerorum. 5. Veni Domine, et semper habita in habitationibus nostris! 6. Cari alumni, in temptationibus

orate Sanctum Mariam. Beata Virgo Maria semper audit orationem vestram. 7. Cupido mala semper quærit occasionem peccati. 8. Discipuli timent vituperationem magistri. Sæpe dicunt falsas excusationes.

— 63 —

100

1. Ago, lego, mitto, promitto, video, punio, unio, ungo, benedico. 2. 在飯廳裏我們聽念福音及師主篇並多樣中意的小說。3. 我們天天學一課拉丁。4. 在告解聖事內我們告我們的罪。5. 在告解內許下定改是要緊的。6. 領聖體是靈魂同基利斯督結合。7. 在堅振時靈魂因聖神的恩典受堅固。8. 許多聖人在自己的默啟中看見吾主的苦難。9. 國民因勞作，和睦，公義，宗教而進步。10. 志向正直，行爲也正直。

1. In omnibus regionibus paganis sancta Ecclesia habet Missiones. In Missiones Romanus Pontifex mittit missionarios. 2. In passionibus vitae sperate multitudinem beatitudinis æternæ! 3. Quid agitis? Actiones bonæ laudantur, malæ vituperantur. 4. Actiones bonæ firmant consuetudinem bonam. Actiones malæ firmant consuetudinem malam. 5. Visitatio miserorum est bona actio. 6. Bene discite declinationes et conjugationes!

2. — as, — us (— tis)
a) as (— tis)

— 64 —

101

1. Aeternus, bonus, carus, castus, dignus, liber, pius, sanctus, sanus, severus, unus, verus, vanus. 2. 好孩子們是熱心潔淨的。孩子們的熱心潔淨悅樂天神和世人。3. 善人們為善人們是可愛的。愛德是諸德之母。4. 世樂是虛假的。世界的虛假欺騙貪虛假的人們。5. 我信常生。我信天堂的永遠。6. 天主是多麼美好的，多麼聖的，多麼真實的！你們讚

美天主的美善，聖德及真理吧！ 7. 人是自由的。我們的自由是出等的尊位。 8. 天主的言語是真的。天主的言語是一定的真理。天主教的諸端道理是一定的。 9. 太自由爲糊塗人有害。 10. 在告解聖事內你常說實話吧！ 11. 好教友的靈魂堪當得天主的愛。教友，你認識你的地位吧！

1. Speramus cælum æternum. Speramus æternitatem cæli.
2. Deus est bonus et sanctus. Bonitas et sanctitas Dei sunt infinitæ.
3. Alumni sunt pii. Peccata minuunt pietatem vestram.
4. Virgines sunt puræ. Sancti Angeli! Custodite puritatem virginum!
5. Pueri, amate veritatem!
6. Deus est origo veritatis.
7. Salvator est via, vita et veritas.
8. Sanitas est beneficium Dei.

1. 惡劣的交結爲好風俗有害。 2. 在暴風雨時平靜的草房是中意的。 3. 窮苦爲行路人及有病的人們是很難的。 4. 許多善人們在大貧苦內度生。 5. 在斐洲常常的過夏天。 6. 誰不讚美真福童貞瑪利亞的謙遜，潔淨，聖德呢？ 7. 愛德及公義是維持社會的鎮鍊。 8. 誰不怕禍患呢？誰不盼望福樂呢？爲什麼你們不更多怕永禍呢？爲什麼你們不更多盼望得見天主的福樂呢？

1. Voluntas Dei est regula actionum nostrarum.
2. Multi homines cupiunt noxias voluptates.
3. Sancta Maria, Virgo virginum, custodi castitatem nostram.
4. Nautæ malam tempestatem timent.
5. Humilitas est certum fundamentum sanctitatis.
6. Ratio et libertas hominum sunt magna Dei beneficia.
7. Cari discipuli, pietas, puritas, obœdientia ornant æstatem vestram.
8. Parva voluptas sæpe est origo magnæ calamitatis.

b) us (— tis)

— 66 —

103

1. „那一種是男子第一個德行呢?“ „勇敢! 因爲男子若沒有勇敢他不是真壯士“. 2. 誰喜歡爲奴呢? 誰不想自由呢? 所以爲什麼你們不躲避與魔鬼爲奴呢? 為什麼你們不盼望得天主兒女的自由呢? 3. 人在幼年時好笑, 在老年時好勸人. 4. 有光榮的老年是如意的.

1. Virtus ornat animam. 2. Obedientia et humilitas, puritas et pietas sunt virtutes seminaristis valde necessariae. 3. In juventute vestra colite virtutem. 4. Milites pugnant pro salute patriæ. 5. In regione nostra æstate innumeræ paludes impediunt viatores et milites.

3. „Conscensix“ 見 69 課.

II. Parisyllabica
(avis)
4. „Esparis“
a) — es (齊音者)

— 67 —

104—105

1. Declina: auris longa, etc. 2. 我們的班大. 你們的班小.
3. 我們的莊稼好. 隣人的莊稼不好. 4. 鳥同羊是小胆的.
5. 雞從蛋來. 羊從羊來. 6. 狐狸皮是寶貴的. 7. 主, 你救我們於瘟疫, 餓餓及戰爭中吧! 8. 聖伯多祿有天國的鑰匙. 聖伯多祿掌管聖教會的船.

1. Nubes nigræ et ventus magnus nuntiant magnam pluviam. 2. Fames magna nocet sanitati. 3. Aves et oves sunt valde timidæ. 4. Aures asinorum sunt longæ; aures felium non sunt longæ. 5. Multæ aves pulchræ in silvis habitant. 6. Bonus pastor bene custodit oves suas. 7. Discipuli classis meæ linguam Latinam valde amant. 8. Ex pellibus ovium et vulpium homines parant vestes pretiosas.

III. Specialia

1. „Miniguicis“

[— mis, — nis, — guis, — cis]

— 68 —

106

1. 火因他的光及熱很多相帮人，屢次也有害.
2. 繩索屢次是強盜們公道的終局.
3. 狐狸同貓有尖爪，用他們的爪抓小走獸.
4. 主，與我日用糧！
5. 大火災把大莊稼燒成灰.
6. 幼年人們，你們也是土，也是灰. 所以過於的修飾你們的皮膚，及修理你們的頭髮，這不是虛假的事嗎？

1. Vermes manducant terram. Aves manducant vermes. Feles manducant aves. Canes manducant feles. Vulpes manducant canes. 2. Vulpes fugiunt ignem. 3. Ungues felium sunt acuti; sed unguis canum non sunt acuti. 4. Finis malorum est calamitas æterna. 5. In parva aqua non natant pisces magni. 6. Cutis hominum in diversis regionibus est diversa. Etiam crines valde diversi sunt. 7. Aves alis volant, auribus audiunt, oculis vident, pedibus stant, unguibus capiunt bestiolas.

2. „Consoncix“

a) (多數加格 —um)

— 69 —

107

1. Declina: Crux sancta, etc.
2. 駭的聲音是討厭的.獅子的聲音是可怕的.
3. 連人帶走獸都喜歡日光.
4. 樹沒有深根不易立穩. 如此你們的德行若沒有根子也不是一定而穩妥的.
5. 吾主耶穌，我們的救援就在你的十字架上.
6. 因苦架而得光明.
7. 農夫們冬夏勞苦.
8. 本處冬季很冷.
9. 兵們盼望戰爭，而城內的居民則盼望平安.
10. 許多烏鵲在我們的小樹林內搭他們的巢. 而烏鵲的聲音是很討厭的.

1. Via crucis est via salutis. 2. Mali non habent veram pacem. 3. Vox conscientiae est vox Dei. 4. Sancta crux est signum Christi et Christianorum. 5. Jesus est vera lux mun-

di. 6. Lex Christi est lex caritatis. 7. Cornices sunt nigræ; cornices albæ valde raræ sunt. 8. Da pacem Domine! Audi preces nostras! Audi vocem plebis tuæ!

b) (多數加格 — ium)

— 70 —

108

1. Declina: Ars vestra, etc. 2. 我們的死是一定的。而死的時候是不一定的。3. 在死後公義的判官判斷善人及惡人。4. 基利斯督的十字架是我們的光明。基利斯督的死是我們生命。5. 長黑夜爲病人是難過的。6. 在本城內常有許多兵。7. 在父親的死後兄弟姊妹們就分家勞業。兄弟們分的多。姊妹們分的少。8. 寶貴的花冠裝飾皇帝及皇后的額。9. 許多民族不朝拜天主，因爲他們不知道福音。

1. Custodes urbis nostræ vigilant in porta. 2. Somnus est imago mortis. 3. Scisne horam mortis tuæ? 4. Filius discit artem patris sui. 5. Urbs nostra est valde magna et pulchra. 6. Deus est Dominus vitæ et mortis. 7. Frons boni hominis semper læta est. 8. Gentes paganæ sunt miseræ.

C. Neutra

1. „Enusris“
(Flumen)
a) — en

— 71 —

109—110

1. Declina: Certamen, etc. 2. 天主的名字爲教友們當是聖的。3. 致命聖人的血是教友們的種子。4. 你們罪過的聲音向着天主喊叫。5. 主呀，你相帮你的僕人相反靈魂的仇敵作戰吧！6. 閃屢次擊河。7. 你叫什麼名字？我名叫保祿。你母親的名字是什麼？我母親的名字是瑪利亞。你姐姐的名字是什麼？我姐姐的名字是瑪爾大。

1. Nomen matris Salvatoris est Maria. 2. Verbum Dei est sicut semen in agro. 3. Multa pulchra carmina laudant Ma-

- riam Virginem. 4. Time Deum! Deus scit crimina tua.
5. Multa flumina patriæ nostræ sunt valde longa et lata.
6. Fulmine homines et bestiæ sæpe necantur.

b) us (—ris)

— 72 —

111

1. 基利斯督肋旁的血水消滅我們的罪。2. 基利斯督是人類的救主。3. 呼可樂的幼年時！4. 天上的星星有多麼多又多麼美麗呢！5. 惡人們為他們的大罪應當受罰。6. 兒子們保護父親的理。教友保護聖教會的理。國民保護本國的理。7. 德行是你們年紀的光彩。毛病是幼年人的羞耻。8. 在胸上受的傷是軍人的榮耀，又是勇敢的標記。9. 若在強健的身體內有健全的明悟為人不錯。10. 強盜理當受罰。11. 你們在普世界上看看天主的大工程吧！12. 基利斯督聖傷之血是聖寵及赦宥的大河。

1. Jus meum certum est. Juva me! Protege jus meum!
2. Tempus lenit dolores. 3. Tempus hiemis est frigidum.
Tempus aestatis est calidum. 4. Vulnera militum sunt signa
fortitudinis. 5. Magna vulnera sunt periculosa. 6. Totus
mundus est opus virtutis Dei. 7. Multa voluptas corpori no-
cet. 8. Anima est domina corporis. 9. Frigus hiemis egenis
durum est.

2. „Amare“ (即不變之詞)

— 73 —

112

1. 愛人及被人愛是中意的。2. 用火玩耍是危險的。3. „為什麼我們不用火玩耍呢？“ „因為是有危險的“。4. 你別常盼望如意的明日。一定的今天是最好的。5. 惡人什麼也不當作聖的。

1. Semper ridere stultum est. 2. Malos laudare noxiū
est. 3. Miseros juvare bonum est. 4. Quid dicit inimicus
meus. Nolite credere! Nihil verum est.

3. „Elura“

— 74 —

113

1. 若你咽喉疼痛你就吃好蜂蜜吧!
2. 爭主耶穌在危險及誘惑中，你加增我們的力量吧!
3. 閃光驚嚇小胆的人。
4. 在聖洗，堅振，神品聖事中，基斯瑪聖油是要緊的。

1. Vulnus in gutture periculosum est. 2. Formicæ et multæ bestiolæ valde cupiunt mel. 3. Robur fulguris magnum est. 4. Baptisma est primum sacramentum.

4. „Alare“
(Mare)

— 75 —

114—115

1. Declina: Altare paucrum, etc.
2. 在皇宮裏的座位及床是包金的。
3. 主教在胸前帶着金十字。
4. 河是撒滿網的到底網不是裝滿魚的。
5. 在水陸二程上天主保護我們。
6. 你在奧斯定的祭台上預備彌撒吧!
7. 耶穌向伯多祿說：靈魂的漁夫，你往海裏撒網吧！
8. 海及河，你們讚美天地的主宰吧！
9. 水手在海中屢次仰望星辰。
10. 沒有虧心事不怕鬼叫門。
11. 騎兵用馬棒或用刺馬釘催馬。
12. 可愛的修生們。你們看聖類思的表樣吧！聖類思是熱心幼人的榜樣。

1. Cubile meum est mundum. Cubilia nostra sunt munda.
2. Etiam in mari vivunt multa animalia. 3. In sacello nostro
est unum altare. In magnis ecclesiis sunt multa altaria.
4. Corporalia debent esse valde munda. 5. In Missa Corpus
Domini est in corporali. 6. Sanctus Aloysius est clarum
exemplar alumnorum. 7. Boni Christiani libenter dant justa
vectigalia. 8. Mendici et milites non dant vectigalia. 9. Pis-
ces reti capiuntur. 10. Multa animalia manducant in præsepi;
sed leones non manducant in præsepi! 11. Multi pisces vi-
vunt in fluminibus, multi etiam in mari.

D. Genus speciale

1. Genus naturale

— 76 —

116

1. 司鐸們謹守及宣傳真理.
2. 我的父親及母親有病. 主啊, 救我的父母吧!
3. 世界的大臣及國君們, 你們朝拜天地的大君王天主吧!
4. 幼年人的勇敢及老年人的明智保持並堅定本國的幸福及平安.
5. 明智及忍耐是老人的德行. 勇敢是幼年人的德行.
6. 孩子們來吧! 你們朝拜基利斯督, 大君王小嬰孩吧!
7. 兵和將領不睦屢次是大敗的原因.
8. 小長蟲也是危險的.

1. Sacerdos monstrat viam cœli. 2. Senes docent juvenes. Juvenes non semper audiunt senes. 3. Etiam infantium lingua laudat Dominum. 4. Vox infantium matribus non est molesta. 5. Scisne nomen parentum meorum? Nomen patris tui est Franciscus. Nomen matris tuæ nescio. 6. Serpentes sunt periculosi. Lepores sunt timidi.

2. Extra regulas notanda a) Masculina

— 77 —

117

1. 許多寶石裝飾神父的金爵.
2. 教友們用石頭和磚修蓋大聖堂.
3. 在道路上許多尖石頭為行路人是囉唆的.
4. 學生們天天玩小皮球及鐵環.
5. 聖伯多祿是拿靈魂的漁夫, 是基利斯督羊群的牧童, 是聖教會船上的舵工.
6. 教友是吾主羊群裏的羊.
7. 雨從雲中落下, 又從小山上往谷中流.
8. 神父與幼年人及老年人抹聖灰說: 呷人哪, 你是土, 又將歸於土.
9. 若沒有太陽, 花就不好看. 若沒有食鹽, 食物就不合口. 太陽和食鹽為人是很要緊的.
10. 父親及哥哥的屋子是東向的. 母親及姐姐的屋子是西向的.
11. 花的顏色是很不一樣的.
12. 清潔的露水使花草重新茂盛.
13. 天主的聖寵是靈魂的甘露.
14. 在山上的泉源是河的發源地.
15. 人用木頭, 鐵及石頭造大橋.
16. 長蟲的牙為嬰孩們有危險.

17. 幼年人們的牙白. 老年人們的牙又黃又黑. 18. 在你們的勞苦中, 你們隨着好次序吧! 19. 在世界上的一定的次序, 很明顯的宣傳天主的明智. 若我們看見世界的次序, 我們就聽見天主的話.

1. Dentes puerorum non sunt magni. Dentes senum non sunt multi. 2. Pueri timent dentes canum, sed non timent unguis felium. 3. Dolor dentium est molestus. 4. In calice sacerdotis est pretiosus sanguis Christi. 5. In regione nostra montes non sunt alti. 6. In montibus sunt multi lapides. 7. In altis montibus sæpe magni pontes necessarii sunt. 8. Infantes frontes suas floribus pulchris ornant. 9. In multis laboribus certus ordo necessarius est. 10. Salvator est fons misericordiae. 11. O homo, pulvis es et cinis!

b) Feminina

— 78 —

118

1. 好莊稼是農夫們許多勞苦的報答. 2. 工作和休息消除許多痛苦. 3. 懶惰人喜歡常久的休息. 4. 夜間的寒冷為樹木和莊稼屢次有害. 5. 為你的勞苦你得什麼賞報呢? 6. 花和樹木因露水滋生. 7. 花及樹木的顏色是有多麼美麗的, 氣味是有多麼中意的呢? 8. 基多說了: 我的肉真是食物. 9. 罪人的靈魂和肉身受永苦之罰. 10. 許多的讚頌, 屢次是滑稽的欺騙.

1. Religio dat civitatibus quietem et pacem, libertatem et felicitatem. 2. Date operariis vestris justam mercedem! 3. Caro Christi est cibus animæ nostræ. 4. Arbores altæ radices profundas habent. 5. In silva multæ et magnæ arbores sunt. 6. Multæ arbores silva vocantur. 7. Homines et bestiæ, flores et arbores quaerunt lucem. 8. Laus hominum sæpe est falsa.

1. 春天的時候是如意的。2. 在春天時無數的花悅樂我們的心。3. 在死的時候，你們呼求天主救世者聖心的仁慈吧！4. 在口裏說的話指示在心內的思想。5. 你今天好吃吧！我們有兔子肉及出奇的菜和各樣的食物。6. 在走遠道以後夜間的休息是中意的。7. 許多人有許多頭，許多心，許多嘴。一個人有一個頭，一個口，許多的牙，又有許多帶肉和皮的骨頭。8. 蜂蜜及牛奶悅樂嬰兒及老人，病人及壯人。

1. Ver pueris et senibus jucundum est. 2. Si verba mea non times, time verbera! 3. Infantes et senes non faciunt iter magnum. 4. In ore nostro multi dentes sunt. 5. In capite magno non semper est magna sapientia. 6. Cor Christi est fons salutis nostræ.

Adjectiva tertiae declinationis

1. Celeber

1. Declina: Ventus celer, etc. 2. 男孩子高興。女孩子高興。我的心高興。3. 酸辣的食物爲有病的人不是衛生的。4. 軍人以高興的心腸爲本國受危險痛苦。5. 春天旅行是中意及衛生的。6. 許多食物爲強健的人有益，而爲病人有害。然許多藥材爲病人有益，爲強健人却有害處。7. 猫的眼睛連夜間也是銳利的。8. 林中的野獸躲避人。9. 誰能數清地上走獸的種類呢？10. 鳥同魚常是活躍的。

1. Lepus est celer. Hirundo est celeris. Plaustrum non est celere. 2. Cælum et terra celebrant nomen Mariæ. Nomen Mariæ est celebre in caelo et in terra. 3. Magister narrat discipulis celebrem historiam patriæ. 4. Dentes canum acres sunt. 5. Olera acria pueris non sunt salubria. 6. Multæ herbæ silvestres ægrotis sunt salubres. 7. Magister amat

discipulos alacres. Pueri alacres bene discunt. 8. Labor corpori et animae saluber est.

2. Nobilis

— 81 —

[124—125]

1. Declina: Homo amabilis, etc. 2. Amo, laudo, muto, sano, terreo, video, doceo, facio, vinco, nosco. 3. 我們愛天主，因為天主可愛。4. 人屢次改變計劃，人的計劃是可改的。5. 若病是可治的醫生就治。6. 你們戰勝誘惑吧！誘惑是可勝的。7. 作大事業不是容易的。8. 說是容易，作是難。9. 天主之可見與不可見的工程是無數而可奇的。10. 萬物皆可改變，獨天主不可改變。11. 萬事為天主是可能的。獨有惡事及假事為天主是不可能的。

1. Amamus Mariam, quia est amabilis. 2. Corpus nostrum videmus; corpus est visibile. Animam non videmus; anima est invisibilis. 3. Omne initium difficile est. 4. Exemplum Sanctorum est mirabile. 5. Etiam pueris labor utilis est. 6. Modestia est virtus amabilis. 7. Magister noster noscit multas herbas utiles. 8. Concilia senum sunt utilia. 9. Totus mundus est mirabile opus Dei. 10. Ignis valde utilis est, sed etiam periculosus. 11. Multa animalia agricolis necessaria et utilia sunt. 12. Ex operibus visibilibus cognoscimus Deum invisibilem. 13. Voluntas hominis libera est, sed saepe valde debilis. 14. In morbo insanabili patientia est difficultis.

— 82 —

[126]

1. Civis, hostis, servus, vir, bestia, filia, (filius) mors, principium, familia, salus. 2. 丈夫的心是有志氣的。奴僕的心是下賤的。3. 孝敬的兒子和閨女們，用子職的愛情愛慕自己的父母。4. 皇上頭一個職分便是保護公理，並維持國民的和睦。5. 外敵人也叫 infideles.

1. Amor filialis omnibus hominibus naturalis est.
2. In origine mundi Adamus peccavit. Peccatum ejus vocatur peccatum originale.
3. Omnes homines sunt mortales.
4. Mors Christi est salus nostra. Mors Christi nobis salutaris fuit.
5. Viri estis. Ergo actiones vestrae etiam debent esse viriles.
6. Sacerdos est fidelis pastor animarum.

— 83 —

127

1. Declina: Omnis homo, etc. 2. 各人有各人的難處或輕或重。3. 重傷的痟痛被溫和的油止住。4. 並非一總安慰爲憂愁人是如意的。5. 不是肥田和肥豬使肥胖的農夫悅樂嗎？6. 輕佻的幼年人屢次說輕佻的話。到底從輕佻的話中屢次生出重大的禍害來。7. 若我默想天上的事，則世上的事物該是多麼卑賤呢？8. 耶穌及瑪利亞的聖名爲教友們是甘飴而可愛的。9. 許多教友的熱心屢次是稀微而軟弱的，不結實而易改的，因爲他們在聖教道理上是無知的。10. 天主在他一總的工程上是可驚訝的。11. 萬邦，你們讚美吾主吧！萬民，你們讚美天主吧！12. 父親怎樣，兒子也怎樣。13. 國王怎樣，百姓也怎樣。

1. Aurum est grave. Oleum est leve. 2. Vita nostra brevis est. 3. Christus dicit: Jugum meum suave est et onus meum leve. 4. Omnes Christiani sunt fratres Christi. 5. Omnes creaturæ Deo obœdire debent. 6. Pueri amant cibos dulces. 7. Vita peccatorum semper tristis est. 8. Deus est Dominus et pater omnium hominum. 9. Viator tristis non est comes gratus. 10. Viri fortes non timent pericula et mortem. 11. Pueri leves et indociles sunt crux magistrorum. 12. Volutas peccati est brevis et turpis.

— 84 —

128

1. 盡相似的本分屢次是交情的來源。2. 公道的罰爲罪是相稱的。3. 動詞及名詞在單數及多數內受改變。4. 殘忍

的人沒有忠信的朋友。5. 聖類思因奇特的潔德及熱心成爲幼年人光明的模範。6. 合心的弟兄們爲家庭一同操心勞作。7. 在內亂時國民相反國民，以仇人的心各帶利劍。8. 真德行常是喜悅的。

1. Fratres et sorores s^epe valde dissimiles sunt. 2. Non omnes filii parentibus similes sunt. 3. Somnus morti similis est. 4. Amicus meus semper est mitis et hilaris. 5. Multae herbæ virides habent suavem odorem. 6. Pueri amant ludum in prato viridi. 7. Crudeles homines crudeles pœnas videre cupiunt.

3. Diligens (— entis)

— 85 —

129—130

1. Declina: Mons eminens, etc. 2. 勤謹的學生喜愛有益的書。3. 罪有害。罪是有害的。4. 嬰孩不害。嬰孩是無罪的。5. 父親的明智安排家務。父親明智的計劃安排家務。6. 輕忽的將領在戰時是有危險的。7. 現世的生命是短的。8. 孝順的兒子們甘心聽父母的命。聽命的兒子們是喜樂，而不聽命的是他們父母的憂慮。

1. Laudo prudentiam tuam. Valde prudens es! 2. Patientia tua non est magna; non es valde patiens. 3. Negligentia tua est malum exemplum. Valde neglegens es! 4. Multi homines sunt potentes; sed Deus est omnipotens. 5. Magister laudat pueros diligentibus. 6. Boni alumni in museo sunt diligentibus, in sacello ferventes, in refectorio et dormitorio et omni loco obœdientes.

— 86 —

131

1. 若明悟不強健，人就成頑狂的。2.屢次連許多無罪的人也同惡人一齊挨殺。3.聖母瑪利亞很喜愛無罪的孩子們。4.公道及有口才的律師在法院裏保護無罪國民的理及生命。5.山是高出的地。首領是超衆的人。6.每一種學問因勤謹學習及屢次復習進步。7.吁寬哉，仁哉，甘哉童貞瑪利亞！

1. Diligentes alumni, diligite studium (studere) linguae Latinæ! Diligentia et constantia in studio linguae necessaria est.
2. Amor fervens est potens et patiens; sed non semper est prudens.
3. Pueri innocentes omnibus hominibus amabiles sunt.
4. In munere præstanti virtus excellens et constans necessaria est.

— 87 —

132

1. Declina: Dux audax, etc.
2. 魔鬼是撒謊的又是一總欺詐之祖.
3. 好說話的人屢次也是好撒謊的.
4. 誠實人的話是樸實的. 撒謊人的話是二心的.
5. 撒謊的孩子們理當受罰.
6. 生命爲可憐的人算長, 爲有福的人算短.
7. 在凶險的戰爭時許多勇敢的兵被殺.
8. 有福的時候人屢次輕佻.
9. 基多之易受教的徒弟誠實如同鴿子, 明智如同長蟲.

1. Miles est audax. Milites sunt audaces.
2. Lopus est rapax. Lepus non est audax.
3. Sancti in cælo semper sunt felices.
4. Gratia est efficax. Medicina non semper est efficax.
5. Hirundines sunt aves velocias. Sed gallinae non sunt velocias.
6. Pueri pigri saepe sunt mendaces.
7. Ager ferax delectat cor agricolæ.
8. Leones, lupi et serpentes sunt bestiæ voraces.
9. Pia mors est felix finis bonæ vitæ.
10. Mater filii felicis est felix.

— 88 —

133

1. 羊群的忠信護守是勇敢而不昧的. 若是貪食的狼來, 羊群的護守不逃跑. 却保護自己的羊群, 並殺死殘忍的野獸.
2. 激烈的言語不能使罪人改良. 到底熱切恒心的祈求及真德的純正表樣能感動罪人的心.
3. 窮農夫們住居住草房裏富貴的國君住在宮殿裏.
4. 我常記念我父親恒心的表樣.
5. 合心的國民及明智的將領, 是如同本國及本鄉的堅牆一樣.
6. 陳酒是甘甜的.

1. Animalia rapacia sunt audacia. 2. Pulchritudo hominis est fallax et inconstans. 3. Verba minacia saepe sunt imprudentia. 4. Duci prudenti et vigilanti libenter paremus. 5. Etiam nautæ audaces timent tempestatem vehementem in mari. 6. Maria est regina potens et clemens. Laudate potentiam et clementiam Mariæ! 7. Deus est misericors et clemens, sapiens et omnipotens. 8. Mercatores sunt sagaces, sed non semper sunt veraces. 9. Deus, adjuva pueros innocentes gratia efficaci! 10. Pauperes sunt multi. Divites sunt pauci.

Quarta Declinatio Spiritus

— 89 —

134—135

1. Declina: Fructus bonus, etc. 2. 在夏季炎熱爲行路人屢次是討厭的. 3. 在皇上的上議院裏有精通而明智的元老. 4. 秋季農夫收取勞苦的效果. 5. 好孩子的面容常是喜悅的. 6. 深湖裏的水是清亮而涼的. 7. 死亡是人生的出路. 8. 在全能天主手裏有疾病痊愈的出路. 9. 因父及子及聖神之名. 亞們.

1. Exercitus noster fortis est. 2. Cives parent senatui. 3. Autumno fructus dulces delectant pueros. 4. Pueri libenter manducant suaves fructus arborum. 5. In portu sunt naves. 6. Vultus saepe est speculum animæ. 7. Potus calidus non nocet. Sed potus frigidus saepe est periculosus. 8. Sanctus Spiritus est dulcis hospes animæ.

— 90 —

136

1. 公唱的歌增加軍隊的胆氣. 2. 善人們喜愛歌曲. 3. 聖寵,德行及功勞是靈魂的服裝. 4. 你們好好運動你們身上的肢體吧! 急速和勇敢的動作爲身體是有益的. 5. 許多星辰的軌道爲人是不知的. 6. 在身體內血的循環,在地球上水的

循環，在天上星辰的運轉是很可奇的。7. 皇上的車是貴重的。8. 船由海浪中躲到平穩的海口內。

1. Cantus pii sæpe valde movent corda nostra. 2. Cantus puerorum etiam senibus jucundus est. 3. Homines divites celeres equos et jucundos currus habent. 4. Scisne quinque sensus hominis? Scio, sunt: visus, auditus, odoratus, gustus et tactus. Visu videmus, auditu audimus, odoratu odoramus, gustu gustamus, tactu tangimus. 5. Cæcus non habet visum, surdus non habet auditum. 6. Sensus sani sunt magnum beneficium Dei. 7. Fluctus in lacu non sunt magni. Sed fluctus in mari sæpe sunt alti.

— 91 —

137

1. 長蟲咬死小鳥和青蛙。長蟲的噬齧殺害鳥及青蛙。2. 快樂爲五官如意而往往爲靈魂有危險。3. 石頭及草沒有知覺。動物有動能有知覺却沒有明悟。4. 勤謹的學生們常常進步總不退步。5. 星辰 (nl) 有出處及落處。6. 分析名詞和動詞。我唱，一歌。我看，一目官。我聽，一聽官。我摩，一覺官。我知覺，一五官。我明白，一明悟。我飲，一飲料。我咬，一咬傷。我玩一玩耍。我跑，一車。我找一利息。我裝飾，一排場。我生活，一食物。我流，一波浪。我練習，一軍隊。我感動，一動情。我來到，一來到。我觀看，一容貌。我恭敬，一敬禮。我笑，一笑。我求，一攻擊。

Eva in horto videt fructus arboris. Dei mandatum prohibet homines manducare fructum. Aspectus fructus valde delectat Eam. Serpens fallit Eam. Eva manducat fructum. Partem fructus dat Adamo. Adamus etiam manducat fructum. Exitus est valde tristis. Deus punit Adamum et Eam et serpentem pro peccato. Peccatum habet valde malum effectum pro omnibus hominibus. Morsus serpentis vulnerat parentes et filios. Omnes habent peccatum originale.

1. 房子不是我們的，乃是我們隣居的。2. 奉教人的經堂是天主的屋子。3. 沒有手做活是難的。4. 喜歡動手為幼年人們是很有益處的。5. 許多走獸的角是險惡的。6. 祭台分左右兩邊，就是書信的一邊和福音的一邊。7. 罪人匍匐在審判官前。8. 老人的膝是無力的。9. 救世主的名字是耶穌基利斯督。耶穌母親的名字是瑪利亞。你們屢次呼求耶穌瑪利亞吧！

1. Manus tuæ non sunt mundæ. 2. Pueri omnia manibus tangunt. 3. In hora mortis Christiani crucem Christi in manibus tenent et nomen Jesu invocant. 4. Domus regis pretiosa est. 5. Domus hominibus necessariæ sunt. 6. Nocte januam domus nostræ claudimus. 7. Da cæco seni manum tuam! 8. Pueri, amate Jesum et amate Matrem Jesu! 9. Gelu veris et æstus æstatis hominibus molesta, segetibus noxia sunt.

Quinta Declinatio (Dies)

1. Declina: Dies frigida, etc. 2. 信, 望, 愛是向天主的德行。3. 致命聖人為信德忍受一總的禍患。4. 在修院裏天天差不多是一樣的。5. 冬天時天短夜長。6. 主日教友當罷工。7. 今天是我父親的生日。8. 正午時太陽位於正南。9. 天主審判的日子是公義的日子。10. 鐘點是日的分子。日是年的分子。年是生命的分子。11. 窮人們勞作的日子多。休息的日子少。12. 人沒有信德必失落靈魂。13. 人沒有信德也就沒有望德。14. 人的相貌是不一樣的。15. 聖人們在天堂上面對面的看見天主。16. 勇敢孩子們天天帶着喜歡的模樣洗臉。到底小膽的孩子們，若該洗臉時，就顯出憂愁的模樣來。17. 人的臉面屢次是靈魂的鏡子。到底美麗臉面屢次也欺哄人，不美麗的臉面屢次也隱瞞靈魂的真美麗。18. 許

多人在順事上離開天主. 在逆事上就念經而發痛悔. 19. 我們的家產不多. 20. 商人給農夫們述說國家的新聞. 21. 在逆事上我們有堅實的盼望在我們的天主內. 22. 在順事上讚美天主是容易的. 在逆事上不失忠信與天主是大德行. 23. 在大平原上騎兵善戰. 24. 少數大胆的兵屢次容易攻破敵陣. 25. 耶穌在聖體聖事中存在麵酒形內. 26. 主! 賞賜他們永遠的平安吧!

1. Aestate dies longae, noctes breves sunt. 2. Mors est certa. Dies mortis est incerta. 3. Sol est lux diei. Luna et sidera sunt lumina noctis. 4. Meridies est calidus. 5. Res livitum sunt multæ, res pauperum sunt paucæ. 6. In rebus secundis amici sunt multi, in adversis pauci. 7. Aegroti faciem macram habent. 8. Manibus faciem lavamus. 9. Spes est solatium in rebus adversis. 10. Spes vitæ æternæ est spes Christianorum. 11. Peccatum grave est pernicies animæ. Mors in peccato gravi est pernicies æterna. 12. In mundo species rerum sæpe fallit homines. 13. In corde tuo serva spem vitæ æternæ. 14. Res rarae sunt pretiosæ. 15. Maria est vita dulcedo et spes nostra. 16. In cruce Christi est spes mundi universi.

Pronomina (Pr. personalia et possessiva)

— 94 —

141—148

1. 你唱歌，我做活，因為你是孩子我是青年人. 2. 你們學生們尊敬教師們吧！你們教師們好好教訓學生吧！3. 天主的聖寵為我們最要緊. 4. 我的一總的弟兄們為我可愛. 5. 乞丐求我們說：給我點吃的吧！6. 聖人們給我們立出等的表樣. 7. 我的朋友屢次同着我在經堂裏祈禱. 8. 身上所有的就是我所有的. 9. 你看我的房子好嗎？“我甘心同你一齊居住”. 10. 我一總的東西也是你的. 11. 主與爾等偕！平安與你們！吾主，光榮歸於你. 12. 你們中準有一個撒

謊的。13. 教友們，天堂是我們衆人的真家鄉。14. 我們好信如我們意的話。15. 我們屢次受你們幫助。我們也願意爲你們是有益處的。16. 可愛的孩子們！你們的父母爲你們天天勞苦。17. 我自誇。你自誇。他自誇。我們自誇。你們自誇。他們自誇。18. 我洗我。你洗你。...等。19. 我害我。你害你。...等。20. 一總的人愛自己。21. 正當愛自己的情不是罪。22. 教師叫學生們往他跟前來。

1. Ego sum pauper, tu es dives. 2. Nos miseri sumus, vos felices estis. 3. Vos speratis honores mundi, nos amamus crucem Domini. 4. Deus nos amat, diabolus nobis nocet. 5. Da mihi liberum tuum! 6. Tibi et mihi Deus dignam mercem dat. 7. Etiam multæ bestiæ cotidie se lavant. 8. Pater, narra nobis historiam! 9. Quid dicit tibi frater tuus? 10. Mali amici tibi nocent. 11. Nonne patria mihi et tibi et nobis omnibus cara est? 12. Si multi timent te, etiam tu multos timere debes. 13. Multæ stellæ maximæ a nobis non videntur. 14. Emendo me, emendas te, emendat se, emendamus nos, emendatis vos, emendant se. 15. Fallo me, fallis te, fallit se, fallimus nos, fallitis vos, fallunt se. 16. Placeo mihi, places tibi, placet sibi, placemus nobis, placetis vobis, placent sibi. 17. Sacerdos se ad Missam parat.

Parva Syntaxis de propositione simplici

1. Subj., 2. Prædicatum, 3. Nomen prædic.

— 95 —

149—153

1. 僕人工作。2. 我作活；你們玩。3. 遊逛是如意的。4. 天神是朋友。5. 天神是聖的。6. 僕人工作。僕人們工作。7. 鳥飛。鳥飛(多數)。8. 兔子是走獸。兔子是走獸(多數)。9. 我們的豬肥。你們的豬不肥。10. 善人們有福；罪人們無福。善人有福而罪人無福。善人有福到底罪人無福。11. 孩子的手小。大人的手大。12. 你害怕；我們笑。13. 你信，我不信。

14. 你們上升，我們却下降。 15. 老年人屢次吸煙，你却別吸煙。 16. 懂得你的話是難的。 17. 在危險中不失望才算真勇敢。 18. 常常的留在屋裏不衛生。

1. Magister docet. Magistri docent. 2. Sanctus Petrus est Patronus meus. Sancti Apostoli sunt Patroni nostri. 3. Piscis vivit in aqua. Pisces vivunt in aqua. 4. Canis est bestia. Canes sunt bestiae. 5. Domus nostra est parva; ecclesia est magna. 6. Aestas est calida, hiems est frigida. 7. Mater mea est patiens, pater meus est severus. 8. Juvenis est fortis, senex est prudens. Juvenes sunt fortes, senes sunt prudentes. 9. Multi homines sunt divites, pauci autem contenti. 10. Dicere facile, facere difficile est. 11. Laborare est officium omnium hominum. 12. Bonos diffamare est magnum peccatum. 13. Tu doces. Nos audimus. 14. Ego semper labore; tu autem sedes et ludis.

4. Vocatum

— 96 —

154

1. 聖伯多祿！為我等祈。 2. 呀！聖而惟一之聖教會！基督之聖教會！聖伯多祿聖保祿之聖教會！獨你是真聖教會，我的聖教會，你是靈魂之母，上天之路，入天之門！ 3. 呀！天主之一切工程，你們讚美主，光榮天主以至永遠！ 4. 呀！領聖體之有福時候，呀！我有福之靈魂，你讚美主，愛慕你的救世主耶穌吧！

1. Sancta Maria Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus!
2. Venite, cari pueri, videte Jesum infantem; parvum et pauperem!
3. O Christiani! Videte amorem Dei! O peccatores!
Spectate vulnera Christi!
4. Venite, sancti Angeli, juvate nos in omni periculo!
5. Cur files, Jacobe? Paule, currides?
Petre, cur faces? Venite omnes et narrate mihi rem vestram!

5. Objectum
a) Object. directum

— 97 —

155—156

1. 天主愛兒童們.
2. 狐狸吞食母雞.
3. 皇帝打發使者.
4. 商人盼望買賣好.
5. 你賣你的羊嗎?
6. 天主愛我們.
7. 驕傲人自誇. 謙遜人認識自己.
8. 你不自主嗎? 誰逼迫你?
9. 黑夜的時候沒有人看見我們.
10. 我想吃.
11. 我們常該說實話. 到底我們不該把一總的事說給衆人.
12. 我很盼望幫助我的父母.
13. 若是你盼望好明白, 你該好好聽.
14. 你盼望挨打嗎? 半點也不盼望; 然我怕挨打.
15. 你能勝過十個人嗎?
16. 你屢就悞祈禱. 你別就悞誦經.
17. 你教給我玩耍吧! 你教我玩吧!
18. 教師教給我們歌. 教師教給我們唱歌.

1. Noscisne patrem meum et matrem meam? Noscisne fratres meos et sorores meas?
2. Medicus sanat vulnus tuum. Medicus sanat vulnera tua.
3. Canis noster te non mordet.
4. Quare non salutas me?
5. Magister querit vos.
6. Cupio dormire. Cupis manducare. Cupit bibere. Cupimus videre. Cupitis emere. Cupiunt vendere.
7. Infans discit stare et ambulare. Puer discit legere et scribere. Juvenis discit servire patriæ.
8. Nunc incipio intellegere verba tua.
9. Pater meus scit parare medicinam.
10. Noli legere malos libros!
11. Nolite maledicere!
12. Christus docet nos veram virtutem.
13. Pia mater docet pueros orare. Prudens pater docet filios laborare.

b) Object. indirectum
1. Dativus

— 98 —

157

1. 我專務學問.
2. 孩子聽母親的命.
3. 我甘心信從你.
4. 使一總的人喜歡是不可能的.
5. 皇上給他自己的國民出命.
6. 天主却給一總的人出命.
7. 連仇人我們也該當祝福.

7. 若天主降福我們，萬事必順。
8. 父親爲兒子是可愛的。
9. 兒子相似父親。
10. 狂怒傷害身體。狂怒爲身體有害。
11. 假朋友爲你是危險的。
12. 太自由爲許多人有危險。
13. 右手相似左手。

1. Si places diabolo, displices Deo; si places Deo, displices diabolo.
 2. Multæ res nobis valde placent, sed etiam nocent.
 3. Dominus imperat famulo. Mandatum domini non placet famulo. Famulus non paret domino. Dominus maledicit famulo. Famulus dicit domino: Non servio tibi, si maledicis mihi.
 4. Liberi parentibus cari sunt.
 5. Sermo tuus mihi valde molestus est.
 6. Vera amicitia omnibus jucunda est.
 7. Multa pecunia juvenibus periculosa est.
 8. Num nomen Salvatoris nostri tibi ignotum est?
 9. Nubes sæpe similes sunt montibus vel fluminibus vel ovibus vel arboribus.

2. Genitivus

— 99 —

158

1. 你可憐我們吧！你可憐窮人吧！2. 我們朝拜天主。朝拜天主是人的光榮。3. 敬畏天主的情。你敬畏天主吧！敬畏天主的情是有益處的。4. 愛天主的情。你愛天主吧！你愛人吧！望愛天主及愛人的情常常的管治我們。5. 你們改正你們的毛病吧！改毛病不容易。6. 教師罰懶惰的孩子。懶惰孩子的罰是公道的。7. 驕傲人貪望尊榮。驕傲人是貪望尊榮的。貪尊榮的情爲人有害。

1. Discipuli cupiunt scientiam. Discipuli sunt cupidi scientiæ.
 2. Milites cupiunt gloriam. Milites sunt cupidi gloriæ.
 3. Semper memor sum consilii tui.
 4. In oratione semper tui memor sum.
 5. Pater meus scit parâre medicinam. Pater meus est peritus medicinæ.

3. Ablativus

— 100 —

159

1. 我缺少錢。2. 今天你的習題上滿是毛病。3. 山澗中屢次滿着水，而山上缺少水。4. 你是堪當讚美的。5. 不多的人對於小事心足。6. 對於你的话我不心足。7. 萬福瑪利亞，滿被聖寵者，主與爾偕焉！

1. Si abundamus pecunia, etiam amicis abundamus. Si caremus pecunia, etiam amicis caremus. 2. Sæpe incipis, sed non perficis, quia cares patentia et constantia. 3. Industrius famulus justa mercede dignus est. Sed famuli sæpe etiam justa mercede non sunt contenti. 4. Cras bene lava vestes tuas. Plenæ sunt pulvere et sudore.

c) Object. dir. et indirectum

— 101 —

160

1. 你指給我道吧！2. 你給我錢吧！3. 你別把我的話說給我的隣人！4. 可愛的父親，我求你，給我郵來錢及衣服吧！5. 吾主！你寬赦我們的罪吧！6. 兒子向父親許下改過。7. 你有病嗎？你伸出你的舌來！8. 伯多祿向耶穌說：『主！你給我洗腳嗎？』9. 我報給你一個難過的事情：[就是]我的父親坐監。

1. Da asino aquam! 2. Cotidie Deus dat nobis gratiam necessariam. 3. Senes pueris sæpe narrant historias. 4. Aperi mihi portam! 5. Nobis verum dicite! 6. Ancilla puellæ lavat faciem. 7. Sæpe scribe mihi epistolam! 8. Deus cotidie dat nobis gratiam necessariam.

6. Attributum

— 102 —

161—162

1. 宗徒伯多祿是我的主保。2. 耶穌的母親瑪利亞也是我可愛的母親。3. 烈火之地獄是惡神及惡人們永遠的監牢。

4. 喜樂平安之地天堂是天神及聖人們永遠的居處. 5. 隣人的房子是新的. 6. 父親的房子就是兒子們的房子. 7. 苦路是光明之路, 平安及尊榮, 德行及救援之路. 8. 愛天主之情: a) 我們愛天主. 愛天主的情如同火在我們心中. b) 天主愛我們, 天主的愛是可奇的. 9. 怕仇人的情: a) 我怕仇人. 怕仇人的情消去我的平安. b) 仇人怕我. 仇人的怕情消去他的平安. 10. 愛天主的情. 天主的愛情. 預許救世者. 救世者所許的事. 怕父親的情. 父親的怕情. 咒罵仇人. 仇人的咒罵. 11. 我的朋友是真朋友. 12. 勸謹學生得得勤謹之獎品. 13. a) 自由的人. b) 自由之險. c) 懶惰的僕人. d) 懶惰之罰. e) 懼客的老人. f) 懼客之故. g) 勇敢的兵. h) 勇敢之報. i) 喜歡的孩子. j) 平安的良心. k) 糊塗女人. l) 端正的貞女. m) 乾淨的手. n) 驚懾的兵. o) 潔淨的幼年人. p) 有幸福的家庭. q) 忍耐之機會. r) 永遠之信德. s) 福樂之由來. t) 明智之尊榮. u) 生活的時期. 14. a) 許多呼聲. 衆人的喊叫. b) 仁慈的母親. 慈母(瑪利亞). c) 死報信者. 報死信者. d) 意向如同仇人的. 仇人的意向. e) 平靜地方. 休息之地. f) 真証據. 真理之証據. g) 公平的賞報. 公義之報. h) 明白的讚美. 智德的讚頌. 15. 天主的聖寵. 天賞的聖寵. 天堂的喜樂. 天上的喜樂. 人的能力. 人性的能力. 敵人們的軍馬. 如敵人的軍馬. 16. 瑪利亞是可愛(及)可奇的母親. 仁慈及義德之母. 愛德潔德之母. 喜樂和救贖之緣. 諸聖之後. 諸聖之冠. 17. 懶惰的童子們! 你們今天小心懶惰的罰吧! 18. 玩耍的孩子. 玩耍的時候.

1. Aloisius, Patronus juventutis, etiam est Patronus Seminarii nostri. 2. Ecclesia, habitatio Dei et domus orationis, est locus sacer et venerabilis. 3. Jesus est filius Patris aeterni. 4. Sanctus Petrus tenet claves Caeli. 5. Nostra via est via crucis. 6. Magna libertas est occasio peccati. 7. Exemplum virtutis multis est utile, exemplum peccati multis est noxiun. 8. Homo superbus dat exemplum superbiae. Homo piger dat exemplum pigritiae. Homo castus dat exemplum castitatis. Homo

justus dat exemplum justitiae. Homo patiens dat exemplum patientiae. Homo constans dat exemplum constantiae. Homo pius dat exemplum pietatis. 9. Homo concors auget concordiam; homo discors auget discordiam. 10. Stellæ magnæ nuntiant magnitudinem Dei. Flores pulchri nuntiant pulchritudinem Dei. Pueri felices nuntiant felicitatem Dei. 11. Amor divinus (Dei) conservat genus humanum (hominum).

7. Adverbiale

a) Adverbiale loci

— 103 —

[163—165]

1. 孩子們在園子裏玩. 2. 你們別常常的在屋裏待着.
3. 土在眼裏有害. 4. 謠兵騎着馬. 步兵站在地上. 5. 你在書上念什麼? 耶穌在書上說的什麼?
6. 孩子們從學校裏來又往園子裏跑. 7. 雨從雲彩裏落到地上. 8. 天神是天主及我們的報信者. 常常的從天主台前降到世上, 又從我們中升到天堂.
9. 因着五官不好的思想進到我們心裏. 又從我們心裏生出不好的言語和不好的意向來.
10. 學生們看見兔子. 兔子逃避學生及狗. 從園子裏往田地裏跑, 從田地裏往樹林裏跑, 從樹林裏往平原上跑, 從平原上跑到河岸上, 在河岸上就被學生們逮住弄死, 途後送到廚房裏, 在飯廳裏就被食用.
11. 孩子們在那裏? 孩子們在園子裏. 12. 星辰在那裏? 星辰在天上.
13. 我的書在那裏? 書在桌子上.
14. 一總的人都在天主手裏.
15. 若元帥出命, 兵們就赴湯蹈火.
16. 鳥從樹上落在地上.
17. 孩子們在那裏? 孩子們在園子裏. 在園子裏有誰? 在園子裏有孩子們.
18. 乞丐在那裏? 乞丐在門口. 在門口有誰? 在門口有乞丐.
19. 在我的床上有長蟲嗎? 在床上沒有長蟲.
20. 在道路上有車嗎? 有, 在道路上有許多車.

1. Famula laborat in culina.
2. Ranæ vivunt in aqua et in terra.
3. In ore habemus dentes et linquam.
4. Quid cogitas in corde tuo?
5. Mater pia cotidie mittit liberos in

ecclesiam. 6. Puer spectat in aquam. In aqua videt imaginem suam. Puer mittit manus in aquam. Puer cadit in aquam. Puer clamat in aqua. Mater cito trahit puerum ex aqua. 7. Canis vexat felem. Feles fugit a cane. Ex horto fugit in refectorium, a terra fugit in tabulam. Ex tabula fugit per fenestram. Ex culina fugit in hortum. Ex horto fugit in murum. Ex muro fugit in tectum. Ex tecto cadit in aquam. Ex aqua fugit in arborem. 8. Ubi est rex? Rex est in palatio. Ubi est sacerdos? Sacerdos est in ecclesia. Ubi est magister? Magister est in schola. Ubi sunt Sancti? Sancti sunt in caelo. Ubi sunt diaconi? Diaboli sunt in inferno. Ubi sunt latrones? Latrones sunt in silva. Ubi sunt viatores? Viatores sunt in via. Ubi sunt lepores? Lepores sunt in agro. Ubi sunt passeress? Passeress sunt in arbore. Ubi sunt pisces? Pisces sunt in aqua. Ubi sunt formicæ? Formicæ sunt in terra. 9. Quo vadis? In urbem vado. 10. Ubi sunt fures? Fures sunt in carcere. Quis est in carcere? In carcere sunt fures. 11. Suntne homines in luna? In luna non sunt homines. 12. Suntne pisces in arboribus? In arboribus non sunt pisces.

b) Adverbiale temporis

— 104 —

166

1. 我們白天工作，黑夜休息。
2. 樹在春天開花。
3. 冬季天短夜長。
4. 人無論幼年時老年時都該當聽天主的命。
5. 我的靈魂你天天讚美瑪利亞吧！
6. 天主聖母瑪利亞，為我等罪人，今祈天主及我等死候·亞們。
7. 我們六天的工夫作活。
8. 早飯後半點鐘散步是有益的。
9. 我的母親已經許多年的工夫盲目，現在又有八個月的病。
10. 我的狗整夜好好的打更。
11. 若是我們整天工作，吃飯喝水不是要緊的嗎？
12. 年年我們十個月的工夫在修院裏，其餘的時候在家裏。

1. Aestate dies longi sunt, noctes breves. 2. Die laboramus, nocte dormimus. 3. Agricolæ vere et æstate laborant, autumno accipiunt fructus laboris. 4. Deus die ac nocte custodit nos. 5. Quot horas cotidie dormis? Octo horas dormio. 6. Antonius jam quattuor annos in seminario est. 7. Multi homines totam vitam laborant et semper pauperes sunt. 8. Post mortem patris liberi sæpe multos dies valde tristes sunt.

c) Adverbiale modi

— 105 —

167—168

1. 你們用心聽我吧! 你們多用心聽我吧! 你們多用心聽我吧! 2. 孩子們在經堂前端正的樣子問候神父. 3. 乞丐很悲歎的樣子求錢. 4. 我很快慰的看你熱心勤謹. 5. 學生們害怕的樣子看見教師的忿怒也含着淚求寬免. 6. 知恩的孩子們很孝敬很悲痛的樣子埋葬了自己的父母. 7. 你們以好意向作一切的事吧! 8. 沒有眼目我們什麼也看不見. 9. 沒有天主生活不算生活. 10. 無窮的喜歡是聖人們的賞報. 11. 不帶嫉妒的樣子看仇人的財帛是稀奇的德行. 12. 你堪當得最大的讚美. 我很讚稱你.

1. Avarus semper cum invidia videt agrum vicini. 2. Mater mea jam quattuor annos magna cum patientia curat patrem ægrotum. 3. Mali semper cum gaudio vident parva vitia bonorum. 4. Sacerdos cum tristitia videt inconstantiam multorum christianorum. 5. Milites cum fortitudine et constantia in silva et in via pugnant. 6. Sine pietate orare est inutile. 7. Sine gratia Dei omnes debiles sumus. 8. Sine patientia nihil perficiimus. 9. Sine cruce nemo in cælum venit.

d) Adverbiale causæ

— 106 —

169—171

1. 為你的話我難受. 為你的緣故我難受. 2. 為虛榮的緣故人有許多的操心. 3. 納塗人只因為許多書不能成博學的. 4. 因天主仁慈的緣故連罪人也有盼望. 5. 你們別光爲人

的緣故念經祈福，到底爲天主的緣故念經吧！ 6. 爲你的緣故許多人也輕慢我。 7. 孩子爲什麼啼哭？因爲他害怕。孩子因怕情而泣哭。因怕情的緣故哭是孩子的習性。 8. 因和睦小事發生。 9. 耶穌聖心爲愛我等之故而難受。

1. Raro homines stultitia tacent 2. Vicinus noster invidia et avaritia saepe nos diffamat. 3. Juvenis in carcere tristitia et ira et timore macer et æger est. 4. Propter pecuniam homines saepe peccant. 5. Propter infernum homines multa peccata vitant. 6. Propter viles vestes noli contemnere pauperes. 7. Propter vos hodie tristis sum. 8. Propter negligentiam tuam etiam ego saepe vituperor. Propter te etiam ego saepe vituperor.

e) Adverbiale finis

1. 我爲你們工作。爲你們的緣故我工作。 2. 耶穌爲我們（或爲我們之故）留在聖體聖事內。 3. 為父母連遠路我也甘心走。 4. 為你們的潔德你們屢次念經也常常的醒着吧！ 5. 為公義及和平判官是要緊的。 6. 水爲生活是要緊的。 7. 熱心爲諸事有益。 8. 善生是預備善死。 9. 我們的手爲許多工作合適。 10. 這爲永遠有什麼關係？

1. Parentes pro liberis cotidie orant et laborant. 2. Milites pro patria dimicant et sanguinem fundunt. 3. Pro fide libenter etiam vitam damus. 4. Quis libenter pro inimicis suis laborat？ 5. Ad festum omnia bene paramus, vestes lavamus, altaria ornamus. 6. Lignum ad multas res utile est. 7. Vinum verum ad Missam necessarium est.

- f) Adv. auctoris
g) Adv. instrumenti
h) Adverbiale separationis

1. 孩子受父親罰。雲被風吹動。 2. 惡人們被天主罰。魔鬼們被天神得勝。學生們被教師責罰。貓被狗咬。禾苗被雹

子擊死. 3. 兵殺死強盜. 強盜被兵殺死. 4. 地面常常的被風和水改變. 5. 醫生治好你. 你被醫生治好. 6. 魔鬼屢次哄騙我們. 我們屢次被魔鬼哄騙. 7. 我們用眼睛看. 8. 衣服因水受洗. 9. 我們因愛情戰勝怨恨. 10. 母親用奶養育嬰兒. 11. 你們以全心愛天主吧! 12. 我用我的眼看見你的背, 而看不見我的背. 13. 因苦架而獲光明. 14. 耶穌用他的苦架救贖我們. 耶穌借着他的苦架救贖我們. 15. 天主很少用天神勸我們, 到底天天因着良心的聲音, 因聖福音, 因着聖教會, 因着神父及教師, 因着父母及朋友連仇人, 因着喜樂及危險, 因着一總的受造物, 因着怕情及平安勸勉我們. 16. 你救我們於兇惡吧! 17. 死亡從一切的操心內救出我們. 18. 聖彌厄爾! 你保護我們於魔鬼的詭計吧! 19. 我們坐着寫字. 我們因錯悞而學習. 我為工作而來.

1. Puer vexat gallinam. Gallina a puerō vexatur. 2. Equi trahunt currum. Currus ab equis trahitur. 3. Porta casae nostrae saepe vento aperitur. 4. Magister saepe vituperat vos. A magistro saepe vituperamini. 5. Miles gladio latronem occidit. 6. Pueri canem lapidibus fugant. 7. Litteras calamo scribo. Calamum manu teneo. 8. Puellæ altare Mariæ floribus ornant. 9. Hieme aqua calida, æstate aqua frigida nos lavamus. 10. Deus per homines salvat homines. 11. Per amicum meum agrum vicini emo. 12. Deus per Angelos semper custodit nos. 13. Deus per nubes dat nobis pluviam. 14. Per Mariam omnes gratias obtainemus. 15. Medicus liberat ægrotos a morbo. 16. Juva me et defende me ab inimicis meis!

Comparatio Adjectivorum

— 108 —

179—181

1. Beatus, beatior, beatissimus. Carus, carior, etc; dignus, durus, jucundus, justus, novus, purus, rarus, longus, latus. 2. Stultus, stultior, stultissimus. Sanctus, sanctior, etc; gratus, contentus, modestus, sedulus, sordidus, splendidus, pretiosus, periculosus.

1. a) Speciosus, speciosior, speciosissimus, etc. b) Brevis, brevior, brevissimus. 2. Altior, altior, altius, altioris, altioris, etc. altissimus, altissima, altissimum, altissimi, altissimæ, altissimi, etc. 3. Lectio brevior, lectionis brevioris, etc.

1. 兄弟可愛。父親更可愛。母親極可愛。2. 夏季是中意的。春季是更中意的。秋季是極中意的。3. 我們的血熱。微火更熱。太陽極熱。4. 皇上慈善。皇后更慈善。天主極慈善。5. 勇敢可讚美。恒心更可讚美。愛德極可讚美。6. 我們的母雞肥。你們的公雞更肥。到底豬極肥。7. 官員是尊貴的。軍長是更尊貴的。皇上是極尊貴的。8. 我姐姐寬厚。你姐姐更寬厚。你母親極寬厚。9. 富貴人有福。明智人更有福。聖人極有福。10. 糊塗人不和睦。慳客人更不和睦。驕傲人極不和睦。

1. Domus est alta. Mons est altior. Cælum est altissimum.
2. Stellæ sunt splendidæ. Luna est splendidissimus. 3. Cuprum est pretiosum. Argentum est pretiosior. Aurum est pretiosissimum. 4. Nasus meus est frigidus. Manus meæ sunt frigidiores. Pedes mei sunt frigidissimi. 5. Mensis est brevis. Dies est brevior. Hora est brevissima. 6. Inimici nostri sunt fortes. Milites nostri sunt fortiores. Imperator noster est fortissimus. 7. Mors peccatoris est terribilis. Judicium peccatoris est terribilius. Infernum peccatoris est terribilissimum. 8. Lignum est fragile. Later est fragilior. Vitrum est fragilissimum. 9. Amicus est fidelis. Frater est fidelior. Pater est fidelissimus. 10. Diabolus est potens. Angelus est potentior. Deus est potentissimus. 11. Vinum meum est dulcissimum. 12. Vestes regum sunt pretiosissimæ. 13. Voluptas peccatorum est brevissima. Poena in inferno est longissima. 14. Liberi parentibus carissimi sunt.

1. 長蟲是一總動物中極詭詐的。2. 在更高的山上樹也是更稀少的。3. 你看星辰的無數及寬廣吧！天主還是更無限的。天主的明智是極豐富的。天主的仁慈及愛情是極寬宏的。天主的權柄是極有力的。4. 神父被稱爲可敬的父親。主教被稱爲極可敬的父親。羅馬教皇被稱爲極真福的及極聖的父親。5. 天主是至聖，至能，至智，至公義，至仁慈，至忠信。6. 知足人有福，更知足的更有福，極知足的極有福。7. 罪的結果是極難受的。8. 苦路是往天堂最直的路。9. 基利斯督在十字架上的痛苦是最利害的。10. 自己的房子是最如意的房子。

1. Cælum est altissimum. Mare est profundissimum. 2. Maria est mater et regina carissima, sanctissima, purissima, clementissima, clarissima, felicissima, benignissima, prudentissima, omni laude dignissima. 3. Flores rariores etiam sunt pretiosiores. 4. Schola nobis non est valde propinqua; sed ecclesia adhuc longinquior est. 5. Tu es carissimus amicus meus. 6. Diabolus est callidissimus inimicus noster. Tentationes diaboli sæpe sunt dolosissimæ, tepidis juvenibus periculosissimæ.

1. 水涼。冰涼。冰比水更涼。2. 祖國爲民人可愛。生命爲民人可愛。祖國爲民人比生命更可愛。3. 學生不是很博學的。教師是很博學的。教師比學生更博學。4. 德行比金子更珍貴。5. 我們的井比你們的井更深。6. 實話比甘飴的話更有益處。7. 將校該當比兵更勇敢。8. 你比你一總的同學更糊塗更懶惰！9. 現在園子比冬季更好看。10. 施捨比接受是更中意的。11. 傷易治難。12. 水比油或木頭更重而比鐵或銀更輕。13. 主動動詞比受動動詞更容易。14. 不潔淨及詭詐的話比糊塗話更危險..

1. Lignum est durum. Ferrum est durum. Ferrum durius est quam lignum. 2. Porta est alta. Domus est alta. Domus est altior quam porta. 3. Paulus est verax. Josephus est verax. Paulus est veracior quam Josephus. 4. Senes peritiores sunt quam juvenes. 5. Viri sunt audacieores quam mulieres. 6. Ferrum utilius est quam aurum. 7. Aqua putei nostri purior est quam aqua fluminis. 8. Deus nobis carior est quam amici et parentes. 9. Amor parentum fidelior est quam amor filiorum. 10. Bonæ actiones laudabiliores sunt quam boni sermones.

— 113 —

187

1. 天主的明智在一總的受造物內是高妙而普遍的。什麼比花更細緻呢？什麼比星辰更奇大呢？什麼比世上的普通順序更可奇呢？2. 宝士的主意比孩子及幼年人的主意更穩當，比老年人及婦人們的主意更勇敢。因為孩子們輕浮，幼年人輕佻，老年人衰弱，而嵬士豪毅清爽。在一總的事上嵬士比老年人更有能幹，比幼年人更有恆心。3. 吾主復活瞻禮比一總別的瞻禮禮節更大。4. 我的學問比你的學問更普通。到底你的學問比我的學問更深。4. 家產有動產有不動產，不動產比動產更可愛更貴重。

1. Oleum levius est quam aqua. Aqua gravior est quam oleum. 2. Aures asinorum longiores sunt quam aures equorum. 3. Aestate noctes breviores sunt quam dies. 4. Porta cæli est angustior quam porta inferni. 5. Res ligneæ et vitreæ sunt fragiliores quam lapideæ et ferreæ. 6. Vocabula indeclinabilia sunt faciliora quam declinabilia. 7. Evangelium omnibus Christianis venerabilius est quam omnes alii libri. 8. Senes venerabiliores sunt quam viri et juvenes.

— 114 —

188

1. Miser, miserior, miserrimus, etc. 2. 花最細緻。石頭最粗獷。3. 極懶惰的學生，你今天該挨打。4. 美麗的面容不

常表明純潔的心，而在可憐的肉身裏，屢次有最幸福最美麗的靈魂。5. 也有許多最小的動物是最美麗的。6. 我的字比你的字更美。到底教師的字最美。7. 我窮，到底不比你更窮。8. 酒爲病人屢次比水更有益。到底奶爲許多人是最有益的。

1. Peccatores sunt miserrimi. 2. Rosa est flos pulcherrimus.
3. Canes nostri sunt custodes pigerrimi. 4. Oculi felis sunt acriores quam oculi canis; sed oculi aquilæ sunt acerrimi.
5. Fructus pulcherrimi non semper sunt optimi. 6. Asini pigriores et stultiores sunt quam equi. 7. Canes celeriores sunt quam oves. 8. Frater tuus pigrior est quam soror tua. Sed tu es pigerrimus. 9. Ager noster frugiferior est quam ager vicini; sed hortus ejus est frugiferrimus. 10. Vere hortus pulchrior est quam hieme; sed æstate et autumno est pulcherrimus.

1. Bonus, melior, optimus, etc. Dubius, magis dubius, maxime dubius, etc. 2. 若悉小。方濟各更小。保祿最小。3. 我的分子比你的分子更小。4. 犯罪不好。不改毛病更不好。讚美毛病極不好。5. 沒有什麼比德行是更好的。沒有什麼比罪是更惡的。6. 天主是我們最好的父親最好的朋友。7. 一總的人都在天主手裏，無論最好或最不好的。8. 惡人屢次嫉妒更好的人。9. 最美麗的不常是最好的。10. 在海裏有許多最大及最小的動物。

1. Plurimæ stellæ majores sunt quam sol. 2. Auxilium celerrimum est optimum. 3. Terra est magna. Luna est minor. Sol major est quam terra. Stellæ autem sunt maximæ. 4. Felicitas in caelo est maxima. 5. Pax certa melior est quam victoria incerta. 6. Exemplum tuum non est optimum. 7. Consilium amici fuit bonum, magistri melius, patris optimum.

8. Falsus amicus peior est quam inimicus. 9. Cibus nimis
magis noxius est quam iejunium.

Conjugationes
Verbum auxiliare
(Sum, fui, esse)

a) Indicativus

— 116 —

191—194

203

1. 雅各伯，爲什麼你昨天沒有在堂裏呢？我病了。2. 伯多祿，昨天你沒有在學校，你整天在那裏啦？3. 昨天我在樹林子裏。昨天我幾點鐘的工夫在樹林子裏。4. 我總沒有在高山上待過。到底我的兄弟長久在那裏。5. 在世上常有了好人及惡人。在世界上常有了人。人常有了好的，有了不好的。6. 我們的地球是了熱的如同太陽。如今是中意而多出產的。許多年以後將是冷的如同月亮。7. 奈羅是了羅馬的皇帝。他是個很暴虐很驕傲的。8. 我父親是博學人，因爲他是了有名教授的學生。我父親是了博學人，因爲他先是了有名教授的學生。我兄弟將是博學人，因爲他是出名教師的學生。9. 我是鞋匠，因爲我父親當了鞋匠，我的祖父也當了鞋匠，我的兒子將來不也當鞋匠嗎？10. 許多幼年人以先是父母的盼望，以後却成了家庭的憂慮和恥辱。11. 許多地方從前是適意且多出產的，如今却是又磽薄又冷的。12. 我們爲善人是朋友，爲惡人是仇人，我們現在還是將來也常常的是！13. 在平安時你們是勇敢的。在戰爭時你們也將是勇敢極心的嗎？14. 將來的事不一定。將來也許順當或也許逆意。15. 冬季天短，如今天長，因爲是夏季。秋季以後天又要短。16. 在天堂上你們將是有福的，若是你們在世上忠信聽命與天主。

1. Deus semper fuit, semper est et semper erit. 2. Crines
mei erant nigri, nunc sunt albi. 3. Valde inconstantes estis.
Interdum estis neglegentes, interdum diligentes. Valde inconstantes
eratis. Interdum eratis neglegentes, interdum diligentes.

4. Ante mortem sumus in mundo. Post mortem erimus in caelo. 5. Aestas fuit (erat) valde calida; hiems erit valde frigida. 6. Magister noster **nunquam fuit** injustus adversus discipulos; **semper erat** benignus et patiens. 7. Alumni erant multi. Sacerdotes sunt pauci. Alumni multi estis. Quot sacerdotes eritis? 8. Pueri fuistis. Juvenes estis. Viri eritis. 9. Ante decem annos fui parvus. Post decem annos ero magnus. 10. Heri amicus meus paganus fuit in ecclesia. Erat ibi valde laetus et contentus. Nunquam in ecclesia fuerat. 11. Merces fuit (erat) magna, quia labor fuerat magnus. Merces est magna, quia labor fuit magnus. Merces erit magna, si labor fuerit magnus. 12. Nunc estis in schola. Ubi antea fuistis? Heri fuistis in schola. Ubi antea fueratis? 13. Nunc es valde piger. Num semper piger eris? 14. Puer piger et mendax, semper eris cura parentum tuorum! 15. Milites, victores eritis, si fortes fueritis.

b) Conjunctions

— 117 —

[193]

1. 你現在是用功的。你也常是用功的吧！ 2. 你總別輕忽！
3. 你別這樣糊塗。 4. 我兒你常該誠實忠信，這樣你將成咱家的光榮。 5. 在經堂裏我們該端正熱心！ 6. 因你們得的賞報你們該心足！ 7. 你的面容不該常現憂愁！ 8. 連窮人在經堂裏不該骯髒！ 9. 孩子們當聽命！孩子們該當是聽命的。 10. 兵們當勇敢！兵們該當是勇敢的。 11. 我盼望當博學人。你盼望當第一個。他盼望當富貴人。我們盼望當出名的。你們盼望當有福的。他們盼望當真福的。 12. 是與是了很不同。是了不是是。 13. 巴不得你們常是甚多的真徒弟。 14. 我父親有病，巴不得他不久就強壯，恨不能他已經好了。 15. 恨不能我已在天堂上。 16. 許多人雖然很富貴還是不心足。 17. 致命聖人雖然在監獄裏還是喜歡的。 18. 你當憂人之憂樂人之樂。 19. 你是勇敢恆心的丈夫吧！ 20. 可愛的孩子們，你們對於父母當感謝一總的恩典！

1. Semper simus justi et veraces! 2. Adversus parentes
sitis grati et obœdientes (或 debetis esse). 3. Juvenes sint
modesti! (debent esse). 4. Judices sint justi! (Debent esse).
5. Equi debent esse celeres. 6. Christiani, in omni miseria
cælum sit solatium vestrum! 7. Utinam verba tua sint vera!
8. Utinam semper simus Deo grati et fideles! 9. Cupio esse
verax. Cupis esse dives. Cupit esse utilis. Cupimus esse be-
nigni. Cupitis esse clari. Cupiunt esse constantes. 10. Hostis
noster venit. Nunc fortes este (estote), et certe erimus vic-
tores.

Prima Conjugatio

Laudo, avi, atum, are
Radix præsentis
Formæ activæ

— 118 — [204] [195—197] [224] Rep. [9—11] [76—79]

1. Amo; amabam, amabo, amem, amarem, amare, ama, a-
mans, etc. 2. 你是伯多祿，我要在這個盤石上建立我的教會。
3. 你守秩序吧！秩序也要保守你。4. 我們念經。我們念經吧！
你們念經勞作吧！我們念經勞作吧！5. 我們朝拜真天主。
我們朝拜真天主吧！6. 你們為什麼喊叫？你們別喊叫啦！
7. 基多爲王。基多要永爲王。希望基多在你們心中爲王！
8. 假如你是可讚美的，我就甘心讚美你（虛事句）。9. 人常
錯了還要錯。錯是人之常情。總不犯錯爲我們是不可能的。
10. 飛着的鳥不易被獵人捉住。

1. Reges et magistratus gubernant patriam et civitates, fu-
gant hostes, confirmant pacem, liberant cives a periculis, ju-
vant innocentes. 2. Magister noster erat valde benignus. Om-
nes discipulos amabat, pauperes juvabat, ægrotos visitabat.
3. Homines post mortem in cælo habitabunt. 4. In fine mundi
Christus judicabit vivos et mortuos. 5. In die judicii Angeli
separabunt bonos a malis. 6. Amamus parentes. Amemus
parentes! 7. Ne desperetis in periculis! 8. Patriam salvare
gloriosum est. 9. Omnes miseros juvare impossibile est.

1. 宗徒們那時常同耶穌在一齊，同耶穌念經，作活，吃飯。那時因耶穌的名字連宗徒也治好病，使死人復活，趕散魔鬼，宣傳福音又因耶穌的名字給許多人付洗。2. 我等你很久了。3. 你們別唧唧咕咕的相反父母。4. 巴不得我們呼着耶穌甘飴的聖名平安嚥氣。5. 醫生，你好好給我治吧！救我脫離痛苦及疼痛吧！6. 我們將我們一總的操心憂慮，全託給仁慈的母親瑪利亞吧！7. 巴不得我們的軍隊從敵人中救出我們去！8. 受責罰不是如意的，屢次是有益的。9. 犯罪是醜陋的。沈溺在罪惡中是更醜陋的。讚美罪惡是極醜陋的。10. 修生的念經唱歌聲悅樂教友們。到底在自習室內，學生的喧嘩聲或在門前的口角聲，不悅樂可敬院長之耳。

1. Mali saepe inquietant et vexant bonos. Boni bene tolerant malos. 2. Multæ gentes paganæ falsis deis non solum bestias, sed etiam homines immolabant. 3. In palatio Regis hodie erit cena splendida. Etiam magistratus noster apud regem cenabit. 4. Milites, si fortes estis, hostes facile fugabitis. 5. Deus patriam nostram conservat. Utinam Deus patriam nostram conservet. 6. Exemplum Martyrum confirmet fidem vestram! 7. Serpentes sunt animalia reptantia. 8. Stantes (vel: stando) non bene scribimus.

Formæ passivæ

a)

Vexor, vexabar, vexabor, vexer, vexarer, vexari, vexare, vexandus.

b)

1. 朋友讚美朋友。2. 教員責罰學生們。3. 使女洗女孩子。4. 母親招呼孩子。5. 兵們拷打胡匪。6. 在死的危險中，魔鬼要誘惑我們，然而聖瑪利亞要救護我們。

c)

1. 孩子從神父領洗. 2. 驕傲人要被天主壓伏. 3. 好人屢次受壞人欺騙. 4. 教友們被外敵人誣告和難爲. 5. 在主之聖堂中，每天清潔之羊被祭獻.

1. Vere laudabilis es, si etiam ab inimicis laudaris. 2. In Purgatorio animæ gravibus pœnis purgantur. 3. Juvenibus nocet, si semper laudantur, raro vituperantur. 4. Si multis curis vexamini, Deum orate. 5. Multi Martyres diu cruciabantur. 6. Bibe medicinam et mox a doloribus liberaberis. 7. Facies terræ vento et aqua semper mutatur et mutabitur. 8. Omnes homines in fine mundi a Jesu judicabuntur. 9. In morte ab omnibus curis liberabimur. 10. Si virtutem amamus a Deo amabimur.

— 121 —

228

1. 種子(=糧食)被種在田地內，天主之言種在人心中. 2. 不受許多勞苦天堂的賞報不能(受)得. 3. 用什麼証據證明主的復活. 4. 若船被風浪所搖動，孩子們就害怕；水手們不恐懼. 5. 我們的老師太嚴厲，差不多天天打了不少的學生，我很怕在校中吃打. 6. 耶穌基多該受讚美！ 7. 你留心吧！你的強健該被勞作及休息堅固. 8. 許多人讚美人，爲受人讚美許多人求人，爲不被人求. 9. 聖瑪利亞，你常把我們託給你的聖子吧！爲保護我們於一總的凶惡. 10. 被善人尊敬比被惡人尊敬更有光彩. 11. 德行是當受讚美的，毛病是當被責罰的. 12. 我們的朋友爲我們是可愛的也是當愛的. 到底連仇人爲我們也是當愛的，雖然爲我們不可愛. 13. 你躲避毒藥吧！毒藥有害. 毒藥是當躲避的. 喝毒藥有害. 喝毒藥是當躲避的. 當躲避喝毒藥. 14. 該當念經. 該當作活.

1. Sanctissimus Dominus noster Jesus Christus ab inimicis suis calumniabatur et accusabatur. Etiam vos propter Christum vexabimini. 2. Nolite credere mundo! A mundo semper

fraudamini, semper fraudabimini. 3. In fine mundi justitia et sapientia Dei omnibus hominibus revelabitur. Boni in judicio exaltabuntur, mali humiliabuntur. 4. Schola non ab omnibus discipulis amatur. Etiam ego scholam formidabam. Raro ibi laudabar, saepe autem vapulabam. 5. Si hodie piger es, cras vehementer vapulabis! 6. Discipuli servant regulas. Regulæ a discipulis servantur. Regulæ a discipulis libenter serventur. 7. Utinam pater meus mox sanetur! 8. Utinam mox baptizer! 9. Ne desideres a malis laudari! 10. Utinam superbi inimici Ecclesiæ a Deo humilientur!

Radix perfecti

— 122 —

229 206

1. Mutavi, mutaveram, mutavero, mutaverim, mutavissem, mutavisse, etc. 2. 天主先造了地堂，在那裏安置了亞當和厄娃。那時候魔鬼進去了也察看如意的地方，預備了奸詐的詭計。長蟲進了地堂。在長蟲內有魔鬼。那時候厄娃散了步。長蟲就爬上樹去，從樹上喊叫說：你吃果子吧！厄娃仔細看了果子。同長蟲寒喧起來，長蟲唧噥着相反天主，用詐詭的話催迫厄娃犯罪。厄娃不驚不懼誘惑也不斷絕這好事，而在危險裏留連再三再四的細看果子，又用手摩着，到底還不敢吃。長蟲加倍了詭計預言了一些好處，用謊話証謊話，激起了反對天主的恨情，於是婦人的驕心便燃燒起來。最後可憐的厄娃就吃了，犯了罪。以後還加倍了自己的罪。他叫了亞當又催逼男人也犯了罪。天主也好知道人的罪，用嚴厲的聲音招呼了人，審判了亞當厄娃及長蟲。定斷了他們受重罰及死亡。厄娃同亞當哭了自己的罪。天主也發顯了自己的仁慈，預報了瑪利亞及耶穌要來的福音。3. 教師責罰學生，因為他沒有問候神父。教師責罰學生，因為他先沒有問候神父。4. 聖方濟各沙勿略在許多地方宣傳了福音。也給無數的人付了洗。5. 賊進了房子，因為護守者沒有打更。6. 基利斯督在最聖的晚餐間用自己的身體飽飫了宗徒們。

7. 我兒！我吃晚餐以後，我要給你述說最好的故事。8. 若你遵守了父母的主意，你現在就不流淚。9. 雖然你不承認，而你一定犯了罪。雖然你沒有承認而你一定先犯了罪。

1. Heri sacerdotem visitavi, ecclesiæ appropinquavi, deinde portam sacerdotis pulsavi, intravi, sacerdotem salutavi. Deinde sacerdoti periculum patris nuntiavi et sancta sacramenta pro patre optavi. Sacerdos non recusavit, sed statim de via me interrogavit, deinde famulum vocavit. Famulus currum paravit, ante portam ecclesiæ sacerdotem exspectavit. Sacerdos **Sanctissimum** portavit et **ad** domum nostram festinavit. 2. Latrones regionem nostram vastaverunt, pagos et messem cremauerunt, omnes porcas manducaverunt, multos cives trucidaverunt, divites cruciaverunt, etiam pauperes vexaverunt, pueros verberaverunt. Tunc magnus exercitus appropinquavit, adversus latrones pugnavit, maltos necavit, ceteros fugavit. 3. Bene cantavisti. Cantus tuus omnes valde delectavit. 4. Angelus Domini nuntiavit pastoribus adventum Salvatoris. 5. Multi divites pecuniam suam dolo et fraude comparaverunt. 6. Pius agricola in agro suo sanctæ Mariæ sacellum ædificavit. 7. Quare lacrimavisti? Quare clamavisti? Quare dubitavisti? Quare patrem vocavisti? 8. Deus mundum creavit, Deus homines salvavit. Deus homines judicabit et remunerabit. 9. Dux milites laudat, quia bene pugnaverunt. Dux milites laudavit, quia bene pugnaverant. 10. Peccavisti, quia tentationes non vitaveras.

Radix supini

— 123 —

[204] [230]

1. Vocatus sum, vocatus eram, vocatus ero, vocatus sim, vocatus essem, vocatum esse, etc. 2. 吾主耶穌在自己的苦難中為衆人忍受了無數的難爲。在山上忿經出了血汗。以後受茹達斯的問候，又被奸詐的口親禮傷心。被徒弟們離棄，

被奴僕捆綁，又受了人凶惡的耍弄，在不公的衙門前受了處置，受了假見証的誣告毀謗，被仇人定了罪，被兵用鞭打了，被砍了頭。在苦路上被搖蕩，被腳踐踏受了傷。他在加爾瓦略山上被鐵釘鑽透懸在十字架上。3. 許多兵沒有打仗，因為他們先受了傷。4. 沒人幫助我的朋友，因為他受了仇人的毀謗。5. 在聖洗聖事裏連你們罪人也受了基多十字架的印！6. 我如今受了毀謗，到底我的無罪一定要顯示出來。7. 假如我們的草房用純金修蓋了，該有多麼貴重呢？8. 受了打的狗善守戶，吃飽的狗好睡覺。9. 可愛神昆，現在你們受了洗，現在你們潔淨了，現在你們受了祝聖，現在你們成了耶穌的兄弟，現在你們當了基多徒。10. 為信德被殺是一會的疼痛，為信德被殺了是永遠的光榮。

1. Mundus a Deo creatus est. Terra a Deo creata est. Caelum a Deo creatum est. Homines a Deo creati sunt. Omnia a Deo creata sunt. 2. Num montes et maria ab hominibus creata sunt? 3. Num stellæ cœli ab hominibus numeratae sunt? 4. Omnes Christiani a sacerdote ad festum invitati sunt. 5. Piratae ab incolis insulæ accusati, a judice damnati et a militibus necati sunt. 6. Pater ab ingrato filio contristatus est. Ingratus filius a patre castigatus et verberatus est. 7. Propter malos saepe etiam multi innocentes damnati et necati sunt. 8. Multi Sancti propter Christum lapidati sunt. 9. Pauci panes et pisces a Christo multiplicati sunt et magnus populus panibus et piscibus satiatus est. 10. Gloria Christi in monte Tabor Apostolis revelata, sed postea iterum velata est. 11. Multi milites decollati sunt, quia adversus imperatorem rebellaverant.

Irregularia primæ conjugationis

— 124 —

231

1. 我們的修生夏季在臨近的河裏洗澡也洗衣服。2. 夏季用涼水洗臉就有精神，冬季用熱水洗臉是如意的。3. 在

臨近的河裏洗澡爲兒童們有危險. 因此父親禁止了我們.
4. 有害的書總不當給學生們! 5. 若鐘響了, 學生們就進學校. 鐘要響了, 學生們要進學校. 若鐘已經響了, 學生們就進了學校. 6. 耶穌給宗徒們洗了腳. 伯多祿阻止了耶穌說: 你永遠不要洗我的腳! 耶穌責備伯多祿說: 若我不洗你的腳, 在我國內沒有你的份子. 伯多祿求了耶穌說: 主子那麼不單我的腳, 而且還有我的手及頭呢! 7. 昨天我作了好夢: 夢見我站在天堂的門前. 塞伯多祿也站在那裏. 聽見了裏頭天神們的歌聲. 進去容易. 到底我還猶豫了. 我的衣服是干髒的. 那時天神臨近了也指給了我奇妙水泉. 我在那裏洗了我的衣服, 天神相幫了我. 那時沒有什麼阻止我進去. 伯多祿在門前給我問了安. 又給了我花同花冠. 我就同天神進了天堂, 我喜歡着同聖人們唱了歌, 也在天主台前鞠了躬.

1. In Seminario vestes a discipulis lavantur. 2. Aestate aqua frigida lavabamur. Hieme aqua calida lavabimur. 3. Multos dies collum et aures non lavisti. Cras caput tuum bene lavabis! 4. Senex pauper stetit ante portam et lacrimavit: „Juva me, felix domine! Vicinus tuus dedit mihi lapides. Tu eris misericors. Tu dabis mihi panem. Felix domine, adiuva miserum senem!” 5. In die iudicii boni et mali stabunt ante judicem. Etiam nos stabimus ante iudicem. 6. Ne iuvetis malos, sed bonos iuvate! 7. Quid dabis pro libris meis? Nihil, pater meus vetuit me emere libros tuos. 8. Magister discipulos vituperavit, quia ramos pulchræ arboris secuerant.

Secunda Conjugatio

— 125 —

198 208 232

1. Deleo, delebam, delebo, deleam, delerem, delere, dele, delens, etc. 2. 堅固的信德能移山. 堅固的望德連聖跡也能得. 堅固的愛德能得勝一切. 3. 你們聽教師的命吧! 你們立好表樣吧! 你們盡你們的責任吧! 你們專務學問及德行吧!

4. 我們該當聽父母的命，因為我們欠下父母一個生命及許多恩典。5. 你為什麼哭？你為什麼不答應？你的許多淚不使我喜歡。勇敢的孩子好笑不好哭。6. 你別出聲！你坐吧！好念書吧！你用功吧！你別笑！你小心罰吧！7. 你們好好的記住新單詞！8. 你別用赤手拿神父的聖體！9. 耶穌忍受了多麼多的苦難！到底常常默靜。我們也默靜吧！也練習忍耐吧！10. 母親很勸兒子好好的聽教師及神父的命。11. 巴不得一總的教友常立好表樣。12. 若是我有錢，一定相幫你。

1. Bona exempla docent. Mala exempla nocent. 2. Domine, doce nos orare! Dele, Domine, peccata nostra. 3. Si omnibus placere studes, omnibus displicebis. 4. Heri in schola eram. Magister stabat. Discipuli sedebant. Magister docebat. Cum discipulis nova vocabula exercebat. 5. Homo felix semper multos amicos habebit. 6. Bene exercete manus vestras! 7. Ne placeas malis! Ne displiceas bonis! Deo semper placere debemus. 8. Judex latronem terret: „Si adhuc taces, ignem adhibebo“. 9. Noli flere! Parvum dolorem sine lacrimis sustinere debes!

— 126 —

209 233

1. Deleor, delebar, delebor, delear, delerer, deleri, delere, delendus, etc. 2. 我們一總的功勞因犯一個重罪被毀滅。3. 許多藥品用油或酒配成。4. 因熱心的經文而得天主的聖寵。5. 連外教人也當尋找天主。人常受了本性教訓，也受良心勸勉。天主默靜，到底世界喊叫天主的聖名。天主隱藏，到底太陽因天主的光發光，花也因着天主的美麗開花。吁人哪！你們用耳，用眼吧！天主就要顯示與你們。6. 若勤謹增加，效果也增加。7. 若用真的藥父親的病不久就被治好。可惜你的藥沒有效力。8. 互相勸勉是真交情的特徵。9. 天主總不須乎我們的帮助，到底我們常是需要天主的帮助。10. 巴不得我們的名字在生命之冊上總不被抹去！

1. Deus non videtur, sed Deus omnia videt. 2. Peccata pœnitentia et gratia delentur. 3. Currus movetur ab equo. Navis movetur vento. Ventus movetur calore solis. A quo autem moventur sol et stellæ? 4. Nomen tuum in corde meo nunquam delebitur. 5. Magister severus a discipulis timetur. 6. Magister noster valde severus erat, a nobis valde timebatur. 7. Magister vester non erit valde severus neque a vobis timebitur. 8. In Cœlo omnis dolor delebitur, omnis spes implebitur. 9. Memoria vestra cotidie exerceri debet. 10. A multis amari est major laus quam ab omnibus timeri.

— 127 —

210—211

234

1. Flevi, fleveram, flevero, fleverim, flevissem, flevisse, etc. 2. Deletus sum, deletus eram, deletus ero, deletus èsse, deletum esse, etc. 3. 難道在考時你做了夢嗎？若你該回答，爲何你不回答呢？若你該默靜，爲何你不默靜呢？若你當站着，爲何你坐下呢？你一點也沒顯出有學問來，又因爲你笑了，所以你大不如先生的意。4. 今天最猛烈的風害了我們的樹林。連最大的樹風力[也颶]折斷了。5. 塞奧斯定很痛哭了自己的母親的死亡。6. 行路人恐惶，藏匿，屏氣，凝聲，因爲他看見了強盜要來。行路人恐惶了。藏起了。凝聲了。因爲他見了強盜要來。7. 隣人爲的田地多出產的緣故嫉妒我們。鄰人爲田地多出產的緣故嫉妒了我們。8. 撒伍爾嫉妒了達味，因爲他能得勝了高力雅。9. 連父親的忿怒帶母親的眼淚都不能動逆子之心。不知恩的兒子也不因父親的忿怒，也不因母親的眼淚受感動。10. 我們的軍隊在平原上又在山上受了好訓練。步兵在山上騎兵在山谷中，都受了好的訓練。11. 教師命了學生們什麼？教師命了學生們寫字。學生們受了教師什麼命？受了寫字的命。12. 皇帝命了兵們刑罰教友們。皇帝命了教友們受刑罰。

1. Leo vidit agnum. Agnus vidit leonem. Agnus timuit et flevit. Leo risit. Leo agnum terruit. Agnus siluit. Leo jussit agnum stare. Agnus paruit et stetit. Leo jussit agnum sedere. Agnus paruit et sedit. Leo jussit eum jacere. Agnus paruit et jacuit. Leo jussit eum non spirare. Agnus non valuit. Leo autem tenuit, momordit, laniavit, devoravit. Cari agni, cavete leonem! 2. Magister vituperat puerum, quia in ecclesia risit. Magister vituperavit puerum, quia in ecclesia riserat. 3. Agricola ridet, quia asinus terruit milites. Agricola risit, quia asinus terruerat milites. 4. Puer clamat et flet, quia canis eum terruit et momordit. Puer clamavit et flevit, quia canis eum terruerat et momorderat. 5. Hostes multas urbes deleverunt. Multae urbes ab hostibus deletae sunt. 6. Angelus Domini monuit sanctum Joseph. Sanctus Joseph ac Angelo monitus est. 7. Nunc gaudium meum impletum est, quia vidi faciem tuam. 8. Bonus exercitus est bene exercitus.

Pronomina 績 — 94 —

III. Pr. demonstrativa

— 128 —

235

論我們的修道生：

你認識那些學生嗎？他們都是我們修院的修生。難道他們都是一樣的嗎？都勤謹熱心聽命嗎？不是吧！果然一總的都不錯，到底他們是很不一樣的。比方：這些已經大了，那些還是小的。那些比這些是更勤謹的。這個面黃的學生是很勤謹的。那個黑的常好玩耍噪鬧。那個大的有夠用的記合及好明悟，到底不是很聽命的。這個小的屢次在堂裏念經，到底在讀書上是最笨（魯笨）的。這個修生的臉及手不多次是乾淨的。那個學生的衣服常是破的。我屢次勸了這個及那個我也責備也罰了，到底他們不是易受教的。你看在門前站着的那些童子吧！他們的父母是很好的教友，到底很窮。你看見在樹下坐着的那三個學生嗎？為他們我沒有大盼望，因為他們是很不知恩的。若你看見我們的修生，在堂

裏都是最好的，到底不是一總的都要堅持到底。他們中誰將當神父呢？是這個嗎？或是那個呢？是那些呢？或是這些呢？這個我不敢說一定，天主知道。我們為他們一總的常念經吧！為使天主天天賞給這些及那些許多聖寵。

1. Hic discipulus diligentior est quam ille. 2. Hæc domus altior est quam illa. 3. Hoc flumen latius est quam illud. 4. Iste penicillus non est optimus. 5. Illud periculum fuit maximum. 6. Hic liber est novus. 7. Hæc porta est magna. 8. Hoc vinum est dulce. 9. Hic liber est novus, ille non est novus. 10. Hæc domus est schola nostra, illa est habitatio magistri. 11. Omnes discipuli diligunt hunc magistrum. 12. Hoc flumen irrigat regionem nostram. 13. Post brevem vitam in hoc mundo vitam æternam habebimus in cælo. Hæc vita sæpe est miserrima. Illa vita erit semper beata. 14. Deus creavit et semper gubernat hunc mundum. 15. In illa ecclesia est celebris imago sanctæ Mariæ. 16. Mors est finis huius vitae. 17. Frumentum huius agri non est multum, sed fructus illius arboris sunt optimi. 18. Flores istius horti valde pulchri sunt. 19. Hos discipulos magister laudavit, illos virtuoperavit. 20. Monstra huic viatori viam per illam silvam.

1. 在這裏有我們修院的小堂，這座房屋是體面而祝聖的，他的祭台是新鮮光輝的，修生們管理也裝飾他，神父在其上舉行彌撒。2. 瑪利亞是我們的母親，他的德行是可奇的。一總的教友愛慕呼求他，修生們的熱心為他是很中意的。我們如今又常遠的盼望是在他內。3. 你們看聖人們的表樣吧！他們在天堂上是多麼有福！他們的喜樂是無限的。天主的愛情常光照他們，天主的聖容使他們常常喜樂。4. 一總人的本性是一樣的，到底他們的行為不是一樣的。5. 從同一父母生的兒女往往是很不一樣的。6. 雖二人說一樣的，屢次還不是一樣的。言語果然一樣，說法也一樣，到底因

爲人心不一，所以一樣的話屢次也不同。7. 天主只有一個並且常是一樣的。8. 每一個人爲他自己是可愛的。9. 主子親自指給我們天堂的道路。10. 父母更多愛我們比愛他們自己。11. 你認識你自己吧！12. 我們的鄰人是商人。他常誇獎他自己的貨物。到底他的貨物不得一總人的稱讚。他讚美自己的酒。到底他的酒不得衆人的稱讚。他很誇讚自己的饅頭。到底連他的饅頭也不得衆人的讚美。他很讚美他的菜。到底連他的菜也不使人讚美。他很讚美自己的豬肉。而他的豬肉也不被一總的人讚美。但他的口才却被一總的人讚美。

1. Jesus est pastor bonus. Nos omnes sumus oves eius. Omnes oves eius cari sunt. Semper spectamus eum et audimus vocem eius. 2. Pueri diligentibus erant. Magister eorum erat contentus et valde laudavit eos. 3. Mores eorundem hominum non semper sunt iidem. 4. Nos omnes in eodem periculo sumus. 5. Vultus eiusdem hominis non semper idem. 6. Omnes homines seipso amant. 7. In nobis ipsis est fons peccati. 8. Amate omnes homines sicut vos ipsis. 9. Eadem lingua homines saepe orant, saepe etiam peccant. 10. Christiani semper sint concordes. In eadem ecclesia orant. Eundem Deum adorant, idem Evangelium credunt, idem cælum sperant, eadem fide iisdem sacramentis salvantur. 11. Dominus Uang est magister noster. Ipse docet filium suum et filiam suam. Antonius est filius ejus. Martha est filia ejus.

IV. Adjectiva pronominalia

— 130 —

237

1. 諸事皆歸於惟一主。2. 稱讚光榮應歸於獨一的天主。3. 我們的靈魂比全世界的金子更貴重。4. 唯獨我的母親要幫助我；我把我的主意惟獨說與他。5. 為許多入勞苦而不希望任何人的酬報，是個偉大的德行。6. 其餘一總的人們都已知道；惟獨你不知道這個嗎？7.我看見你獨自在

堂屋裏，別人我沒有看見。8. 我們都該互相援助，你也甘心的負別人的任吧！

1. Sæpe malum exemplum unius discipuli multis aliis valde noxiūm est.
2. Vos omnes mendaces estis; nulli credo.
3. Multis dominis servire difficile, uni obcedere facile est.
4. Aliorum vitia semper vituperas. Tu solus esne sine peccatis?
5. Una anima pretiosior est quam aurum totius mundi.

V. Pr. interrogativa

— 131 —

238

a) 當名詞用：

1. 誰造了天地呢？2. 天主造了什麼？3. 這是什麼？
4. 你是誰？你當了什麼？你將當什麼？5. 誰打了你？你哭什麼？6. 什麼是靈魂？什麼是德行？什麼是真理？7. 在道路上你見了誰？8. 這位是眼科醫生。誰有病？誰的眼睛有病？誰想找藥？那些藥為誰有用？那個醫生照管並治好了誰呢？9. 什麼為孩子們最如意？為幼年人，為大人，為女人，為老人什麼是最如意的？10. 你是很富貴的，在死後你的產業要給誰呢？

b) 當形容詞用：

1. 誰是了最明智的皇上？那個皇上是了最明智的。
2. 誰賣最好的果子？那個買賣人賣最好的果子？那個農夫賣最好的果子？
3. 誰是最好的牧童？那個牧童比吾主耶穌是更忠信的呢？
4. 誰是了耶穌最可愛的徒弟？那個徒弟是了耶穌最可愛的？
5. 五金裏什麼是最值錢的？那個五金是最值錢的？
6. 什麼是最好的藥？那個藥是最好的？
7. 什麼比光陰更寶貴呢？何時的光陰最寶貴呢？
8. 那是你的房子嗎？那個房子是你的嗎？
9. 那是你的書嗎？那些書是你的嗎？
10. 你專務那一種學問呢？你們專務那國話呢？
11. 你那隻眼看不清？你那個耳朵聽不清？你那幾隻牙疼？
12. 那些皮子是最貴的？那些是最賤的？
13. 窮人嫉妒什麼人呢？

a) Quis? quid?

1. Quis est in cubiculo meo? 2. Quis est amicus tuus?
3. Quis est diligentissimus huius classis? Cuius libri sunt mundissimi?
4. Quis est beatissimus homo? Quis est optimus?
- Quis est sapientissimus?
5. Quis est sicut Deus noster?
- Nemo.
6. Quem adorant Christiani?
7. Cuius imago est anima nostra?
8. Quid amant discipuli pigri?
9. Quid vides in ecclesia?
10. Quem vidisti in silva?
11. Quid est album?
- Quid est aureum?
- Quid est meum?
12. Cui dat Deus beneficia?
13. Omnes boni amant pueros innocentes. Sed a quibus pueri maxime amantur? Nonne a parentibus?

b) Qui? quæ? quod?

14. Quis timet magistrum? Qui discipulus timet magistrum?
15. Quis est maximus discipulus? Qui discipulus est maximus?
16. Quis est patronus pagi vestri? Qui Sanctus est patronus pagi vestri?
17. Quid est maximum beneficium? Quod beneficium est maximum?
18. Quid est gravissimum peccatum? Quod peccatum est gravissimum?
19. Quid est dulcior quam mel? Qui cibus est dulcior quam mel?
20. Quod nomen Christianis est sanctissimum?
21. Qui mons est altissimus? Quod flumen est longissimum in patria nostra?
22. Quæ est altissima arbor? Quæ arbor est altissima?
23. Qua manu scribimus et manducamus?
24. Qui homines sunt miserrimi?

VI. Pr. relativa

— 132 —

239

1. 這是精通的醫生，他治好了我。
2. 這是他的藥，他也將治好你。
3. 這是他的遺命，你該好好的看看它。
4. 天神是忠信的伴侶，天主親自為我們打發了他。
5. 這是我們的學校，三位神父管理他。
6. 兩個學生在學校裏哭，教師責罰了他們。
7. 在天上有月亮及星辰，他們夜間光耀我們。
8. 女人在屋裏哭叫，他的兒子死了。
9. 許多人在我們的城市。

裏居住，他們的名字我不知道。10. 我甘心信這個証見人，連他的仇人也信服他。11. 僕人預備熱水，我們用牠洗我們的衣服。12. 在那裏有新堂，在他內我們天天念經。13. 鳥有腳用他行走，也有翅膀用他飛。

Pronomina relativa in **Thematibus** hujus libri (Rudimenta) non adhibentur, sed tantum in versionibus.

Tertia Conjugatio

Peto, petivi, petitum, petere
Radix præsentis
Formæ activæ

— 133 —

199 212 240

1. Peto, petebam, petam, petam, peterem, petere, pete, petens, etc. 2. 外教人們恭敬許多神。祇有我們教友恭敬一個真天主。若是你們常常的修德行，你們將是有福的。好兒女孝敬也愛慕父母。農夫們耕田種樹。3. 主日上我們比平常日子穿更好的衣服。4. 在告解聖事裏神父的言語解開罪惡的鎖鍊。5. 前許多年父母養育了我們。如今我們奉養父母，並且甘心孝養他們至其終年。6. 呼富貴人哪！你想一想吧！連你也不能常在這裡活着。7. 玩着的孩子們屢次笑又屢次哭。8. 天主養育天上之飛鳥和地裏之花，他也將賜給你們所須之物。你們不要恐懼！到底你們尋找天主吧！敲門吧！求吧！你們必定要求得，你們要得充分的恩典，也要得滿足的喜樂。

1. Hoc adhuc peto te. Postea nihil petam. 2. Hoc ego non decerno; pater ipse hoc decernet. 3. Fortes milites non metuant mortem. 4. Parentes multos annos nos alebant. Libenter etiam nos eos alemus. 5. Nihil metuamus! Omnem spem in Deum ponamus! 6. Haec medicina minuet dolores tuas. 7. Si nihil seminavisti, nihil metes. 8. Mane induimus vestes, vespere eas exuimus. Mane induimus vestes, vespere eas exuemus.

1. Cedo, cedebam, cedam, cederem, cedere, cede,
cedens, etc.
2. 天氣很冷！你們關上窗戶吧！穿上夾衣服吧！
3. 你的謊言已傳入城中壞我的美名，你當賠償我的名號。
4. 我的朋友害病，我去瞧看他。
5. 你要常同魔鬼玩耍，又輕視危險，你一定要犯罪，也因犯罪要失落聖寵。
6. 你不要耽誤屢次給我通信！你別害怕！我要天天給你寫信，也不斷的給你寄錢。
7. 吃飯是必需的，到底服毒是危險的。

1. Claude portam! Portam bene claudere debes. 2. Ne contemnas pauperes! 3. Hoc mihi impossibile est. Pater meus nunquam permittet hoc. 4. Quando mittes mihi vestes? Quando restitues mihi pecuniam meam? 5. Imperator impera! Prote per aquam et ignem vadere non metuimus. 6. Nolite ludere in via publica! 7. Semper multam pecuniam gerere periculosum est.

Formæ passivæ

1. Petor, petebar, petar, peterer, peti, petere, petendus, etc.
2. 我們屢受我們五官和悟司的欺騙。到底我們總不受天主言語的欺騙。
3. 我們的記含若不練習則必將減少。
4. 因熱心祈禱而得勝魔鬼的誘惑。
5. 父母爲兒女的緣故，屢受大操勞的窘迫。
6. 難道男兒的志願能被小事挫折嗎？
7. 在勤謹工作以後準許你們玩。
8. 連窮人帶罪人都不當受你輕慢。
9. 你們該專心！爲受善人們愛戴。
10. 不公道的財物(事情)該當歸還。
11. 如太人反對耶穌呼號說：他該受釘！他該受釘！

1. Sermone fallaci cor sincerum læditur. 2. Nocte portæ clauduntur, Nocte portæ claudantur. 3. In judicio post mortem nihil omittetur, nihil minuetur, nihil neglegetur, nihil dimittetur, sed pœna et merces justa decernetur. 4. Ecclesia

sancta semper a Spiritu Sancto regebatur, regitur et semper regetur. 5. Cibi vel in aqua vel in oleo coquuntur. 6. In inferno peccata nunquam dimittentur. 7. Evangelium a Christianis cotidie legatur. 8. Veritas a bonis ne metuatur. Mendacium a vobis nunquam dicatur! 9. Actiones nostræ semper bona intentione dirigantur. 10. In exsilio mitti est magna poena.

Radix perfecti

— 136 —

214

243

1. Petivi, petiveram, petivero, petiverim, petivissem, petivisse. Minui, minueram, etc. 2. 聖瑪竇，瑪爾谷，路加及若望寫了福音。3. 你的話欺哄了我。你的言語欺哄了我。4. 兵們在十字架底下爲自己分了基利斯督的衣服。5. 耶穌第三天從死者中復活了。四十天以後升了天堂。6. 在一年前我的父親買了房子地。到底在一月前他又把地賣了。7. 加因很害了怕，因爲他殺了亞伯爾。8. 我的朋友們強留了我在他們那裏。9. 在我的屋子裏你作了什麼？我找了你。10. 法郎皇上立了若瑟爲埃及國的首相。法郎讓了他在自己的第二個車上。美麗的馬拉着車。皇上的開道者隨着車跑也大聲喊說：衆百姓都該敬禮若瑟！因爲皇上立了他當埃及國的首相。11. 幼年時的善生是老年時的安慰。12. 一生常說了真的是難得的光榮。

1. Exercitus noster vicit hostes. 2. Heri tibi epistolam scripsi. 3. Pater meus semper vixit in hoc pago. 4. Eva dixit: „Serpens me fecellit“. 5. Multos libros legimus, sed non multos intelleximus. 6. Dux in valle metuit periculum et duxit exercitum in montes. 7. Deus saepe pepercit peccatoribus. 8. Heri parvus frater meus in puteum cecidit. 9. Pauci milites occiderunt multos latrones. 10. Multi homines nunquam vinum biberunt. 11. Quare haec vocabula non didicisti? 12. Quare mihi non credidisti? 13. Quando hodie surrexisti?

14. Quid dixisti? Quid scripsisti? Quid legisti? Quid emisti?
Quid vendidisti? 15. Quare portam non clausistis? 16. Quid perdidistis? Ubi cecidistis? 17. Quare me fecellistis? Quare verum non dixisti?

Radix supini

— 137 —

215

244

1. Quæsus sum, quæsus eram, quæsus ero, quæsus sim, quæsus essem, quæsus esse, etc. 2. 不是凡主所說的都被寫在福音上了。3. 在這個戰事上許多的國民受了屠殺。4. 聖教會的聖事被基利斯督建定了。5. 這個凶事不是我作的。6. 為你的緣故許多無罪者被投了監獄。7. 這是聖水。8. 我父所降福的人們，你們來吧！9. 修理好的田是農夫的光榮。地荒了是他的羞辱。10. 我找着失落的東西有大喜樂。11. 我有皇上親手寫的書信。12. 我不自主，乃是我受逼迫作了這個。13. 許多仇敵被我們少數人戰勝了，因為他們因不睦受了離間。14. 作完的活是如意的[苦盡甜來]。

1. Hostes victi sunt. 2. Porta clausa est. 3. Apostoli a Christo in mundum universum missi sunt. 4. Res meæ omnes venditæ sunt. 5. Hoc verbum non a me dictum est. 6. Verbis tuis magister offensus est. 7. Peccata nostra dimissa sunt. 8. Hodie cibus non est bene coctus. 9. Sancta Ecclesia a Christo instituta est. 10. Hic liber a magistro nostro scriptus est. 11. Sanctus Petrus ab Angelo e carcere ductus est.

(Cupio, cupivi, cupitum, cupere)

— 138 —

200

216—219

1. Cupio, cupiebam, cupiam, cupiam, cuperem, cupere, cupe, cupiens, etc. 2. Cupior, cupiebar, cupiar, cupiar, cuperer, cupi, cuperé, cupiendus, etc. 3. 狗捉貓。貓捕鳥。鳥躲避貓。貓躲避狗。兩個想捉拿，兩個怕被拿。4. 外教人用木和銅

爲自己塑(=做)神像. 5. 明天我們要走(=做)遠路. 6. 誰將從我們仇人的手中救出我們去呢? 7. 你仰望天吧! 你輕看世俗吧! 你鄙視這些喜樂吧! 你接受基利斯督的十字架吧! 8. 今年我們的大堂能竣工. 9. 起始容易, 作完難. 10. 施恩比受恩是更如意的. 11. 學生們喜歡起始學 A B C. 12. 強盜殺了守城的人, 得了城, 搶了一總的貴重東西, 以後就逃跑了. 13. 右代亞人穿透了耶穌的手和腳. 到底基利斯督爲我們衆人之故受了五傷. 14. 第一個大臣貪了王子的權柄. 到底王子看透了他的奸謀, 就出了命他該被殺. 15. 農夫給狼挖了陷窪. 狼也弔到窪裏. 狼往上看也想逃跑. 到底農夫拿了石頭, 在窪裏擊殺了他.

1. Contentus sum, nihil cupio. 2. Quid cupiunt homines? Pauperes cupiunt divitias. Aegroti cupiunt sanitatem. Discipuli cupiunt scientiam. Cives cupiunt pacem. Milites cupiunt gloriam. Omnes homines cupiunt esse beati. 3. Feræ ignem fugiunt. 4. Semper cupis, nunquam facis. Sæpe incipis, nihil perficis. 5. Quid facies, si latrones capient te? Quid facies, si a latronibus capieris? 6. Pisces retibus capiuntur. 7. Quid fugis me? Quid fecisti? Quid feci tibi? 8. Heri multi obsides a latronibus capti et hodie interfecti sunt. 9. Quis occidit canem meum? 10. Quis erit primus? Quis accipiet præmium? 11. Peccavisti, quia tentationes non fugisti.

Quarta Conjugatio

Audio, audivi, auditum, audire
Radix præsentis

— 139 —

[246] [201] [220]

a) Formæ activæ

1. Audio, audiebam, audiam, audiam, audirem, audire, audi, audiens, etc. 2. 你會拉丁話一總的規矩嗎? 不是一總的我都會, 也不是一總的我都不會. 3. 誰知道將來的事呢? 天主知道一總的事. 4. 若你不事奉天主, 你就是魔鬼的奴才.

5. 連外教人在自己的心裏也聽得天主的聲音. 6. 王子管理, 奴俾服侍, 書記書寫, 保護者護守. 7. 僕人因怕情而聽命, 兒女因愛情而聽命. 8. 你們的大父在天上給平原上的花草穿衣, 養育天上的飛鳥. 所以也要養育你們, 也給你們衣穿. 9. 許多動物冬季常眠. 10. 在本處一總的農夫都養豬. 11. 知都將來的事情不常是有益的. 12. 得勝和捆綁虜身是可能的. 到底捆綁靈魂是不可能的. 13. 基利斯督俯聽我等! 基利斯督垂允我等! 14. 天氣冷, 你多穿衣服吧!

1. In dormitorio dormimus. 2. Nescimus causam tristitiae tuæ. 3. Magistri erudiant pueros. 4. Magister severus punit pueros pigros. 5. Discipuli dociles bene obœdiunt magistro. 6. Cives concordes obœdiunt magistratibus. 7. Mors omnes dolores finiet. 8. Veni, custodi nos, Domine, in hoc periculo! 9. Jesus dixit: „Ego vos semper custodiam“. 10. Semper audiamus vocem conscientiae! 11. Serviamus et obœdiamus Deo, creatori et patri nostro! 12. Mandata Dei semper custodiamus! 13. Ne impediás pia opera!

b) Formæ passivæ

1. Punior, puniebar, puniar, puniar, punirer, puniri, punire, puniendus, etc. 2. 若我們因和睦合一, 我們就同受天主仁慈的蔭庇. 3. 一總的人被天主的愛情結合為一. 4. 水從井, 泉源, 小河, 江, 湖, 海裏被波出. 5. 一總的經文被一句亞們結束. 6. 你們求! 就得. 你們敲門, 就給你們開門. 7. 世上的生命被死結束. 天上的生命總不被結束. 8. 我為受教育才在學校裏. 9. 你高聲回答吧! 為使人聽見. 10. 奴僕聽命, 為不受罰. 兒子聽命, 為使父母喜歡. 11. 若你犯了罪, 你就當受罰. 12. 皇帝出了命, 敵人的身體也該埋起來.

1. Dæmones in ^{*}inferno puniuntur. 2. In inferno terribiles clamores audiuntur. 3. Tempore dolores leniuntur. 4. A

parentibus nutrimini, a magistro erudimini. 5. Hortus noster a septem canibus custoditur. 6. Propter hoc mendacium a magistro punieris. 7. Pigri discipuli puniri debent. 8. In ecclesia pueri a parentibus bene custodiantur. 9. Amor Dei nullo vinculo impeditur.

Radix perfecti

— 140 —

222

247

1. Audivi, audiveram, audivero, audiverim, audivissem, audivisse, etc. 2. 昨天我來到了你這裏。我沒有找着你。你在那裏啦？難道你睡覺去了嗎？3. 今天教師罰了我，因我到校晚了。4. 你爲何沒有聽了你父親的命呢？5. 多比亞夜間埋葬了死人。6. 主子的天神看守了地堂，也阻擋了人們再進地堂。7. 天主以恩典充滿飢餓的，打發富貴的空着回去。8. 醫生砍了兵的胳膊，到底因他有病他睡着了；也沒有感覺着疼痛，以後又用珍貴的藥品減輕了他的疼痛。9. 瑪利亞及若瑟找了孩童耶穌，三天以後在堂裏找着了他。10. 常事奉天主在死時有神蜜的安慰。

1. Audivi vocem tuam. Audivistine etiam vocem meam? 2. Clarus magister me eruditivit. 3. Hodie in schola saepe dormivi. 4. Cur heri non venisti? Certe veni. Sed famulus tuus dormivit et portam mihi non aperuit. 5. Homines misericordes miseriam nostram leniverunt. 6. Lucifer superbivit et dixit: „Non serviam!“ 7. Christus vicit et vinxit diabolum. 8. Pater punit filium, quia non obœdivit. Pater punivit filium, quia non obœdiverat. 9. Latrones fugerunt, quia milites advenire audiverant.

Radix supini

— 141 —

223

1. Punitus sum, punitus eram, punitus ero, punitus sim, punitus essem, punitum esse, etc. 2. 冬季被埋了的死人多

次被賊從坟墓裏掘出來，又被扒去了衣服。3. 許多致命聖人們的坟墓被博學人們找着了。4. 這個奸計是你思索出來的。5. 這個門被那個賊開的呢？6. 我們的工程告竣了。7. 若兵們聽皇上的命，戰爭就早已完結了。

1. Dæmones in inferno sepulti sunt. 2. In silva vox pueri audita est. 3. A claro magistro eruditus sum. 4. Latrones a militibus victi et vincti sunt. 5. In hoc sepulcro pater meus sepultus est. In illo sepulcro mater mea sepelietur.

Numeralia:

Cardinaria

— 142 —

[248] [250₂]

1. 只有一個天主，只有一個聖教會，只有一個天堂！ 2. 一加一等二。五加三等八。七加八等十五。二十五加四十五等七十。十減三等七。五十減十六等三十四。一百減二十三等七十七。3. 一年有四季：就是春夏秋冬。4. 馬有四蹄。鳥有兩腳兩翼。5. 我們天天念八點鐘的書，睡九個鐘頭的覺。6. 主子的宗徒有十二位。7. 一天有二十四小時。8. 基利斯督在世上待了三十三年的工夫。

1. Duo et duo sunt quattuor, etc. Quinque minus duo sunt tres, etc. 2. Quot sunt tres et sex? etc. 3. Christiani unum Deum adorant. 4. In classe nostra sunt 17 discipuli. 5. In illo carcere sunt circiter centum latrones. 6. In magistratu urbis nostræ sunt 36 dignissimi senes. 7. Lingua Latina habet 25 litteras. 8. Christus 33 annos in terra fuit. 9. Ante centum annos terra nostra non fuit pulchrior quam nunc. 10. Quot libros habes, Paule? Habeo 8 libros. Quot dentes habes, Jacobe? Habeo 26 dentes.

— 143 —

[250₁]

1. 兩個真朋友是如同一個心在兩個身體內。2. 我們用兩隻腳行走，用兩隻手勞作，到底只用一個口吃飯。3. 我

們一隻手上有五個手指頭. 十個人有多少手指頭呢? 4. 在聖玫瑰念珠上我們念五遍天主經及五十三遍聖母經. 5. 一個人的證據是不充足的. 到底兩個人的言語或三個人的言語是足夠的證據. 6. 人的能力連一件小小的東西也不能成. 到底獨一天主的全能却造了天地.

1. Voca tres discipulos et unum famulum! 2. Mitte mihi duos penicillos. 3. Habeo unum os, duas aures, duos oculos, duas manus, duos pedes. 4. Domus nostra habet duas portas et 16 fenestras, 10 fenestræ sunt magnæ, 6 sunt parvæ. 5. Unus mensis habet 28 vel 30 vel 31 dies. 6. Unius viri fortitudo salvavit vitam centum hominum. 7. Christus non duas vel multas Ecclesias instituit, sed unam tantum. Sola nostra Ecclesia est vera Ecclesia Christi.

2. Ordinalia

— 144 —

249

251

1. 第一個人是亞當. 2. 三個第一的學生得了獎品. 3. 在咱們班裏你常是第一名, 我却是第十或第二十名. 4. 六天的工夫天主造了世界: 就是第一天造了光. 第二天造了蒼天. 第三天造了陸地和海洋, 花草和樹木. 第四天造了日月星辰. 第五天造了飛禽水族. 第六天造了走獸末了造了人. 5. 你知道七件聖事嗎? 我知道, 就是第一件聖洗, 第二件堅振, 第三件聖體, 第四件告解, 第五件終傅, 第六件神品, 第七件婚配. 6. 我們現在的教宗是比約第十二世. 7. 三月十九日是聖若瞻禮. 8. 學生們! 你們整天工作麼? 我們五點鐘起來. 六點鐘在堂裏念經. 七點鐘我們在自習室裏念書. 八點鐘我們吃早飯. 從八點半到晌午我們上班. 正午我們吃午飯. 以後遊戲. 午後一點半我們念書. 後兩點到四點鐘我們又上班. 四點鐘時我們玩. 四點半以至到七點鐘我們念書. 七點鐘我們吃晚飯. 八點鐘我們念經. 八點半我們睡覺.

1. Tu es primus classis nostræ. 2. Jacobus habuit 12 filios. Undecimus fuit Josephus. 3. Recita trigesimam septimam

lectionem. 4. In hoc libro sunt multæ lectiones, Prima est facilis, septuagesima est difficilis. Secunda lectio est brevis. Nonagesima quarta lectio est longa. 5. Die undetrigesima mensis sexti est festum sanctorum Apostolorum Petri et Pauli. Mensis quintus est mensis sanctæ Mariæ. Mensis sextus est mensis Sanctissimi Cordis Jesu. 6. Imperator militibus dat centum præmia. Præmium centesimum est honorabile. Præmium quinquagesimum est honorabilius. Præmium primum est honorabilissimum. 7. In cœmterio nostro sunt 92 tumuli cum 92 crucibus. In crucibus sunt numeri tumulorum. Soror mea Theresia est in numero duodeseptuagesimo. Amicus meus Jacobus est in numero septuagesimo quarto. Filius sextus familiæ Li est in numero duodenonagesimo.

Verba Deponentia
Prima Conjugatio
(Hortor)

— 145 —

[262] [252—253]

1. Hortor, hortabar, hortabor, horter, hortarer, hortari, hortare, hortandus, etc. 2. Gratulatus sum, gratulatus eram, gratulatus ero, gratulatus sim, gratulatus essem, gratulatum esse. 3. 兒子效法父親。4. 幼年人及童女們，你們效法你們父母的表樣吧！5. 在人生內痛苦屢次跟着喜樂。6. 真朋友們不諂媚你，到底給你說實話。7. 在極大的災難裏我們的信德安慰我們。8. 巴不得天主在這災難裏安慰你們。9. 我們該當安慰有災難的人們也該當相幫他們。10. 在危險的路途上你有了伙伴嗎？一定，有護守天神隨着我。

1. Omnes homines detestantur filios ingratos. 2. In hora mortis bonæ actiones consolabuntur nos. 3. Miseros homines consolemur. 4. Imitare bonos! 5. Filii exempla parentum imitantur. 6. Cari alumni! Imitamini exemplum Sanctorum. Ipsi hortantur vos: „Contemplamini vera gaudia cæli et dete-

stamini voluptates mundi!" 7. Laetatus sum, quia audivi vocem tuam. 8. Imperator ante pugnam milites paucis verbis hortatus est. 9. Jesus discipulos suos hortatus et consolatus est.

— 146 —

263

1. 母親喜樂的樣子看及口親無罪嬰孩的面容。2. 可憐的寡婦幾時憶想起死去了的兒子就流淚嘆惜。3. 神父勸勉教民，勿忘天主的恩典。4. 在吾主苦難瞻禮上我們恭敬他的十字架，我們注視也口親他的聖傷。我們詫異他的愛情也深懶恨我們的罪惡。5. 景仰聖人們比效法他們更容易。6. 所以我們曲身朝拜聖體吧！7. 教友，你們多次默想耶穌基督是我們的苦難吧！8. 基利斯督勸勉我們說：你們作天主的工程吧！這就是說：你們同着天主的聖寵也按着天主的旨意工作吧！

1. Puer piger, admirare et imitare industriam parvæ formicæ! 2. Contemplare mundum universum et venerare Creatorem Omnipotentem. 3. Admiremur magna opera Domini! 4. Pagani imagines daemonum venerantur. 5. Multi Sancti tota vita peregrinabantur. 6. Cras patrem meum in urbem comitabor. 7. Mendicus ante portam sedebat et lamentabatur. Clemens mulier ejus miserata et eum consolata est. Sed mendicus ingratus erat, fur erat et postea pecuniam mulieris furatus est. 8. Cavete pueri! Diabolus sectatur vos, semper insidiatur vobis et conatur furari gratiam vestram. Detestamini consilia diaboli! Semper moramini sub cruce Domini et bene veneramini et famulamini sanctam Mariam!

Secunda Conjugatio (Vereor)

— 147 —

264 254—255

1. Vereor, verebar, verebor, verear, vererer, vereri, verere, verendus, etc. 2. Meritus sum, meritus eram, meritus ero,

meritus sim, meritus essem, meritum esse. 3. 教師與最勤謹的學生許下獎品. 4. 我向全能天主告罪，因為我因着惡言行為犯了罪. 5. 望全能的天主可憐你們吧！6. 慈善家可憐有災難的人們. 7. 我們常該愛慕並保護我們的朋友. 8. 敬畏天主的幼年人也孝敬父母. 9. 公道的判官保護良民的理. 10. 注視光明的太陽傷損眼目. 11. 醫治靈魂比醫治肉身更難. 12. 天主與善人許下了天堂. 13. 若是天主保護我們，我們就真是平安的. 14. 在基利斯督右邊的強盜敬了主子的尊位，承認了自己的大罪，證明了自己在基利斯督內的盼望. 主子耶穌與認罪痛悔的強盜立刻許下了天堂的喜樂，又用自己可奇的仁慈安慰了他. 15. 我很喜歡，因為你竟敢說了實話. 16. 院長神父平常不監視我們. 他更喜歡，若是不用他管，我們也是勤謹的. 所以我們習慣了自己管束我們自己.

1. Pueri veraces fatentur peccata sua. 2. Humiles vitia sua libenter fatentur. 3. Superborum non miseremur. 4. Sola religio christiana omnibus morbis animæ medetur. 5. Veremini parentes vestros! 6. Rex bonus tuetur bonos cives. 7. Milites patriam tuentur. 8. Mater gaudet, quia liberi gaudent. Mater gavisa est, quia liberi gaudebant. 9. Homines superbi non audent confiteri vitia sua. 10. Qua manu homines solent scribere et manducare? 11. Quare non audes orare patrem tuum? Non audeo orare patrem meum, quia pecuniam non habet. Quare non ausus es orare patrem tuum? Non ausus sum orare patrem meum, quia pecuniam non habebat.

Tertia Conjugatio (Utor, patior)

— 148 —

[265] [256—257]

1. Utor, utebar, utar, utar, uterer, uti, utere, utendus.
2. Locutus sum, locutus eram, locutus ero, locutus sim, locu-

tus essem, locutum esse, etc. 3. 人非生而知之者. 4. 天神聖人們在天堂上常得看見天主的惠顧. 5. 你們勉力好盡你們的本分吧! 6. 我們從這個生命起身往更有福的地方去. 7. 我們以善功要獲得永遠的賞報. 8. 我們跟隨耶穌吧! 好得他的光榮. 9. 我們的生命是短促的: 所以我們善用光陰吧! 10. 耶穌向伯多祿說: 你跟隨我吧! 伯多祿立時跟隨了耶穌. 11. 馬日問了: 猶大亞王誕生在何處? 12. 我們的兵過了河就立刻攻打了敵人. 13. 我一心依靠你. 我常依靠了你, 因為你總沒有欺騙過我.

你說拉丁話嗎?

是, 我說拉丁話. 我懂得拉丁話. 你會說拉丁話嗎? 我不會, 我不懂得拉丁話. 神父二年的工夫教我們拉丁話. 我想同你說拉丁話. 好吧, 我們說拉丁話吧! 我一點也沒有懂得. 你清楚點說吧! 你會說幾種話呢? 我會兩種話: 就是本國話及拉丁話. 在堂屋裏我們用拉丁話. 在學校裏我們練習兩種話. 我們練習拉丁話吧! 四年後我們就容易說拉丁話. 我們也專務別的話, 因為懂得許多話為神父們很有用處.

1. *Curru sequitur equum.* 2. *Sequere consilia virorum prudentium!* 3. *Superbi saepe irascuntur.* 4. *Si magister loquitur, discipuli audiunt.* 5. *Alumni in schola Latine loquuntur.* 6. *Bene loqueris Latine.* 7. *Ingrati filii saepe parentum obliviscuntur, Sed parentes nunquam obliviousunt librorum.* 8. *In scientia non progrederis, in pietate valde regrederis et omnes regulas cotidie transgrederis.* 9. *Crudeles pagani Christianos saepe persequuntur.* 10. *Hodie proficiscimur, cras revertemur.* 11. *Ingrati homines Dei gratia male utuntur.* 12. *Sacerdos in Missa, calice aureo utitur.* 13. *Post labores quiete frui jucundum est.* 14. *Cibo hostium vesci periculosum est.* 15. *Jesus Apostolis dixit: „Confidite mihi. Ego vici mundum!“*

(Patiōr)

— 149 —

266

258—259

1. Patiōr, patiebar, patiar, patiar, paterer, pati, patere, patiendus, etc.
2. Passus sum, passus eram, passus ero, passus sim, passus essem, passum esse, etc.
3. 極可愛的，你前進吧！在一總的德行上你常前進吧！你勉力吧！常進步總不後退。
4. 致命聖人們以堅忍忍受了利害的苦。

5. 與十字架上受苦的耶穌的談話。徒弟說：呼美善的救世者！你在十字架上受的苦該有多麼大呢？耶穌說：是，我已忍受了許多的苦，可愛的孩子，我還要忍受。徒弟說：你為什麼而忍受了又為什麼你要忍受呢？耶穌說：為使人不在永遠的火裏受苦。徒弟說：呼美善耶穌！到底我為你該忍受什麼呢？耶穌說：你跟隨我吧！你也該好忍受許多苦。徒弟說：主子你相幫我同你好受苦吧！耶穌說：若你為義德忍受許多苦楚，你是有福的。我的天堂為你預備了，門也為你開開了。

6. 聖女德肋撒的話：主子求你賞我別死，到底賞我受苦吧！

1. Multi homines in bello moriuntur.
2. Cotidie multi homines nascuntur, multi etiam moriuntur.
3. Boni in hac vita sæpe invidiam malorum patientur. Sed in cælo æternam mercedem patientiæ consequentur.
4. Milites nocte flumen transgressi et mane hostes aggressi sunt.
5. In vitiis progre-di facile est. Tu autem in virtute et scientia progredi debes.

Quarta Conjugatio
(Partiōr)

— 150 —

267

260—261

1. Blandior, blandiebar, blandiar, blandiar, blandirer, blandiri, blandire, blandiendus, etc.
2. Partitus sum, partitus eram, partitus ero, partitus sim, partitus essem, partitum esse, etc.
3. 獨天主能測量天地。單獨天主測量過天地。
4. 天主在世

上賞賜我們一總的恩惠. 在天堂上又要賞賜我們永遠的生命. 5. 主子你賞賜我們靈魂及肉身平安吧! 6. 你若是我的真朋友, 你就不諂媚我 7. 撒謊是醜陋的. 8. 魔鬼是謊言的老鼻祖. 他在堂裏撒了謊. 並且現在還是常撒謊. 9. 兵們彼此的分了耶穌的衣服. 10. 你們躲避諂媚的人吧! 你們總別隨從他們的主意. 11. 強盜們搶得了商人們的車, 遂就分了大賊. 12. 多少出身貴族的聖人把自己一總的家產都分散與窮人了. 13. 我的父親施捨了許多家產與窮人. 知恩與不知恩的人們他都經歷過.

1. Superbus s^epe mentitur.
2. Falsi amici blandiuntur et mentiuntur.
3. Voluptates corpori blandiuntur, sed animae nocent.
4. Deus omnibus hominibus beneficia largitur.
5. Ne mentiamur, omne mendacium est peccatum.
6. Domine, largire mihi sapientiam et constantiam.
7. Si mentiris puniri debes. Puniri debes, quia mentitus es.
8. Quis magnitudinem c^æli mensus est vel metietur?
9. In maximo periculo misericordiam Dei experti sumus.

Verba Anomala

— 151 —

268

1. 沒有人能事奉兩個主子.
2. 我願意當第一個.
3. 你別做不義的事.
4. 若一總的明白人都不願意, 你也別願意. 若一總的人願意, 你別不願意.
5. 不願意比願意更容易.
6. 難道你是小女孩子嗎? 你當是大人. 你別老哭着說: 我盼望到底我不能. 你當是大人, 你也當說: 我願意我願意, 我也真願意... 所以我能.
7. 莫意及不願意是個可奇的才幹.
8. 天主能給我們什麼更大的恩典比靈魂和聖寵呢? 他能許下什麼更大的恩典比上永遠的天堂呢? 他能作什麼更大的事情比為我們降生受苦而死呢?
9. 太陽天天西去東來. 到底光陰一去總不回來. 你們不要忽畧你們幼年的光陰!
10. 天地有個過去, 而主子的話却不能過去.
11. 宗徒們喊叫說: 主子快救我們吧! 我們要喪亡拉!
12. 你們去吧! 彌撒完了.

1. Possum scribere, potes legere, potest cantare. 2. Hoc (facere) non possumus. Multa (facere) potestis. Nihil (facere) possunt. 3. Nemo omnibus placere potest. 4. Vultisne juvare me? Non possumus! Quare non potestis? Non possumus quia nolumus. Quare non vultis? Nolumus juvare te, quia non est necessarium. Tu ipse potes facere hoc. 5. Nolui, quia non potui. Non potui, quia nolui. 6. Malumus esse pauperes, quam mali. Ite filii mei! Quo eamus, mi pater? Trans flumen ite, in urbem ite, in ecclesiam ite. 8. In bello innumeri homines pereunt. Multi homines in pugnam eunt, sed non redeunt. 9. Post judicium boni ibunt in cælum. Mali autem ibunt in ignem æternum. 10. „In sylvam ite et ludite!“ „Nolumus in sylvam ire.“ „Quare ire non vultis?“ „Nolumus ire, quia fulminat et tonat et pluit.“

1. 若打雷打閃，孩子們就要害怕。2. 你聽見了嗎？教民們起始念經。彌撒已經上台了。3. 夏季天天下雨。冬季屢次下雪。4. 多咱做完這個事呢？多咱做完了這個事呢？多咱要做完這個事呢？5. 水能成爲冰或雪，到底不能成爲酒。6. 幼年人恭敬老年人是相宜的。7. 最可愛的父母呀！我天天記念你們！8. 你害羞撒謊吧！我後悔瞎話。9. 耶穌說了：若是惡人難爲你們，你們別害怕。耶穌向宗徒們說：若是惡人難爲你們，你們別害怕。10. 愛友你好啊！方濟各你也好啊！你寫了拉丁作業嗎？我昨天才起始寫。若你有工夫我們玩球去吧！我晚上要來，如今快完成我的作業。好吧！到底五點鐘你一定該來，我們一同上江沿去，行不？我一定要來。再見，再見！

1. Noli mentiri! Hoc valde dedecet te! 2. Ingratus fui. Ignosce mihi! Valde poenitet me! Valde pudet me! 3. „Adhuc meministi mei?“ „Non tantum memini tui, sed etiam odi te! Nonne pessimus inimicus patris mei es?“ 4. „Sine causa

odisti me. Ego autem certe non odi te". 5. Omnes jam scribere coeperunt. Quare tu adhuc non incipis? 6. Tota nocte ninxit, hiems jam coepit.

Immutabilia:

- a) Adverbia:
1. Regularia

— 153 —

270

1. 這個判官是公道的。這個判官公道的樣子斷案。公道的判官斷案公道。2. Avare, beate, etc. 3. 糊塗人說話糊塗，明白人明白的樣子沉默。4. 你留心吧！你留心聽吧！你們留心吧！你們留心聽吧！5. 忠信的僕人忠信事奉他的主人。6. 這是容易的。我容易能作這個。7. 我們容易信服如意的事。8. 若你們善生，就能善死。9. 勇敢的兵毅然保護本國。10. 你們美麗也清楚的寫了，這樣你們的作業人容易念。11. 你述說的很長。現在我很短的回答。12. 暴戾的虐王很殘暴的殺了許多無罪的良民。13. 若是我們熱心，恆心，謙遜又忠信的祈求，天主一定俯聽我們。14. 諂媚的人們說話謙遜，思想却驕傲。

1. Alumni sunt pii. Pie orate et cantate! Alumni pii pie orant et cantant. 2. Piger fuisti. Pigre laboravisti. Severus sum. Severe te puniam! 3. Deus est justus. Juste judicabit omnes homines. 4. Stulti fuistis. Stulte locuti estis. 5. Constats alumnus constanter orat et laborat. 6. Homo simplex simpliciter loquitur. 7. In exilio homines misere vivunt. 8. Domine, humiliter oramus te; clementer audi nos! 9. Pecatum grave graviter offendit Deum. 10. Feliciter vivetis, si juste vivetis.

Comparatio Adverbiorum

— 154 —

271

1. Optime, gratissime, etc. 2. 我們的皇上是至公無私的。他至公的樣子管理國民。3. 天主是最明智的。他最明智的

獅子掌管普世。4. 老鷹飛的最高。5. 星辰發光微亮，月亮更亮。太陽最亮。6. 抱怨比改真更容易。我們更易抱怨比改良。7. 平安比戰爭是更好的。我們在平安裏生活比在戰爭裏更好。8. 就別貪望許多的財帛。若沒有許多的財帛，你將是更有福的。這樣你更有福的活着死也是更有福的。

1. Sincere loqui melius est quam jucunde loqui. 2. Equus est celer. Equus celeriter currit. Ventus est celerior. Ventus celerius currit. Lux est celerrima. Lux celerrime currit. 3. Ego pulchre scribo. Tu pulchrius scribis. Magister pulcher-time scribit. 4. Milites nostri sunt fortissimi. Fortissime ad-versus hostes pugnant. 5. Homines boni felicius vivunt quam mali. 6. Non multæ bestiæ longius vivunt quam homines.

2. Adverbia irregularia

— 155 —

272—275

1. 在這裏好。我在這裏休息半點鐘吧！2. 你別望了諸事的終向，你從那裏來的，要往那裏去。3. 在那裏好，那裏就是本鄉。4. 許多民族從前強盛，以後被人戰敗也消滅了。5. 我屢屢次次的勸勉了你們，你們多咱才聽我的命呢？6. 終究 ...！7. 我說夠了，於此告終吧！8. 我多次給你寫了信，再三再四的問了你，為什麼沒有回答我？9. 罕見單遭一個災難。10. 我屢次白白的給你們講說了這個規矩，這回可記住他吧！11. 你們越用心，父母越喜歡。12. 你已經過餘的羅唆了我；你別反復的問我；其餘的若像你說的這麼容易，更好你自己去幹吧！13. 在你們學校裏的學生足額了嗎？不多；我們才三十個。14. 耶穌對宗徒們說過：你們該彼此相愛，如同我愛了你們；這是我的誠命。

1. Mane, meridie, vespere manducamus. 2. Ubi cotidie estis? Heri in schola fuimus. Hodie in schola sumus. Cras in schola erimus. Cotidie in schola sumus. 3. Nunquam felicior fui quam nunc. 4. Si sero venis, porta clausa erit. 5. Prius

eogita, deinde loquere! 6. Unde aves vere veniunt et quo autumno redeunt? 7. Quo vadit frater tuus? In urbem it. 8. Hic non sum notus. Nunquam huc veni. 9. Deus est ubique. Ubique regit nos ejus voluntas et ubique juvat nos ejus caritas. 10. Mendici saepe frustra orant. 11. Male scripsisti. Denuo scribas. 12. Si facile potes, saepius venias! 13. Quare tam vehementer cum puero locutus es? Ecce pæne flet. 14. Alii omnes me reliquerunt. Tu saltem fidelis sis. 15. Non frustra laboravi. Munere functus sum.

b) Præpositiones

1. Cum Ablativo

— 156 —

276

1. 我們天天得天主無數恩典. 2. 從前面我固然認識你, 但是從後面我可不認識你. 3. 最親愛的父母, 你們為我們作了多麼多的活啊! 4. 你們盡力勞作吧! 天主一定要相幫你們! 5. 同衆人合好為認眞的人是不易的. 6. 你們用心聽我吧! 若你們不用心一點兒也不能明白! 7. 天主對於我們的情如同太陽從天上發光一樣. 8. 天主聖子自天降下, 同我們住在一起, 成了如同我們的一個人. 9. 你出這種的方法真叫我頭痛. 10. 你們別怕小痛苦! 小胆的學生常害病. 今天頭痛, 昨天牙疼, 明天耳朵疼. 11. 你總不要獨自一人. 你不要在天主面前, 在至聖的母親眼前, 在聖護守天神視察下犯罪. 12. 我不疑惑你深思了這事.

1. Mali merito a judice puniuntur. 2. Domine, libera nos a malo. 3. Quare cum gladio huc venis? Num tecum pugnare vis? 4. Nolite semper loqui de vitis aliorum! 5. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus! 6. Pueri saepe præ timore loqui non possunt. 7. Hæc est aqua ex (e) puto nostra. Nonne est optima?

2. Cum Accusativo

— 157 —

277—278

1. 我們由淺而深的進行。2. 你若不相幫我們，你就是相反我們。3. 凡我們自早至晚所行者皆為愈顯主榮。4. 我們的兵都是為國一致的視死如歸。5. 多年前有一棵極大的樹長在這房子前面。6. 深夜用功，早晨晚起是糊塗而有害的事。7. 雖在你面前我也毫不遲疑的說實話。8. 不是方才我在學校跟前看見了你嗎？然後你同三個同學往牆後跑。你們在那裏暗地作了什麼？9. 我們逆流游泳比順流游泳更難。10. 聖老楞佐被置於火上，他就這樣長久劇烈的受了罪。11. 聖教之外沒有救援。12. 你們聽節錄聖瑪豆聖福音上的話吧！

1. Sine cruce nemo per portam cæli intrabit. 2. In corrum non video; sed in facie tua tristitiam cognosco. 3. Quo ambulatis post meridiem? Ad flumen ibimus; in flumine lavabimur. 4. Judex sit clemens erga bonos, severus erga malos. 5. Schola nostra est prope ecclesiam. 6. Præter te adhuc tres homines vidi in via. 7. Quot homines ante nos vixerunt vel quot post nos venient? 8. Circa urbes semper sunt cœmeteria. 9. Valesne trans flumen istud natare? 10. Supra stellas erunt habitationes æternæ.

c) Conjunctiones

1. Conjunct. Coordinantes

— 158 —

279

1. 農夫及商人是殷勤的。雖在酷夏寒冬的時候也常常的勞作。我的學生們，你們也勤謹吧！2. 瑞士是個如意的地方。夏天也不甚熱，冬天亦不甚冷。3. 同你我固然情願去，而我自己却不敢去。4. 今天你們好好洗衣服吧！明天就是大瞻禮。明天是大瞻禮；所以今天你們好好的洗洗衣服吧！5. 我們的小堂冬天可是冷；但幾時一總的修生在那裏熱誠的祈求歌唱就不覺冷。6. 吾主，我等欽崇爾，蓋爾乃唯一聖，唯一主，唯一至上者耶穌基利斯督！

1. In familia nostra sunt pater et mater, tres fratres et duæ sorores. Pater gubernat et laborat. Mater monet et curat liberos. Liberi discunt et ludunt, clamant et cantant, rident et flent. Omnes orant, manducant, dormiunt. 2. Etiam pagani habent vocem conscientiae. 3. Neque heri neque hodie vidi te in ecclesia. 4. Omnes quidem Deo cari estis; sed Deus maxime amat humiles, obœdientes, puros. Propterea imprimis his virtutibus diligenter studete!

2. Conjunction. Subordinantes

— 159 —

280

1. 我的仇人一見了我，就生了氣，也開始叫喊咒罵起來。
2. 你說了：“我願意”以後你就該恆心的願意，不要反復的說：“我不願意”。
3. 我一來到，我就述說了一切。
4. 昨天雖然下了雪，今天可不很冷。
5. 懶惰孩子說了：我們睡覺的時候就不犯罪；所以現在我不該起來，却該好好的睡覺。,,母親却責備他說：“如果我們該起來，而還睡覺。就是我們睡覺也是犯罪，這就是懶惰。所以你快起來吧！”
6. 夜間我們什麼也看不見。黑夜的時候我們什麼也看不見。若是黑天，我們什麼也看不見。
7. 戰士卒誓死如歸忠信至死。戰爭以前土卒誓忠至死。
8. 晚飯前我們念經。我們吃晚飯以前念經。
9. 晚飯後我們念經。我們吃晚飯後念經。
10. 在有幸福的時候你要有許多朋友。多咱你有幸福也就有許多朋友。
11. 我很歡迎你來。

1. Ante laborem manducamus. Antequam laboramus manducamus.
2. Post laborem iterum manducamus. Postquam laboravimus iterum manducamus.
3. Postquam sol ortus est, aves in silva cantant.
4. Postquam nixit, frigidum est. Frigidum est, quia nixit.
5. Quoniam nox est, domum revertamur.
6. Deus punit nos propter peccata nostra. Deus juste punit nos, si peccavimus.

1. 當我父親還活着的時候，我們過的很不錯。當我父親在着的時候，我們過的很不錯。2. 當你們還是孩子的時候，你們說話如同孩子。雖然你們說話如同孩子，那時却無人呵叱你們。若你們現在說話依舊如同孩子一樣，你們就該受呵叱。兒戲為你們不相宜，因為你們已是青年人了。3. 假使你有相鳥一樣的翅膀，你就要作什麼呢？4. 你若說這個就錯了。假使你說了這個，你可錯了。5. 你們該作一總的事為光榮天主。你們該這樣作一總的事以致能光榮天主。6. 你高聲說吧！為使衆人容易聽清你！你高聲說吧，以致衆人容易聽清你！7. 你們為危險的緣故來了。你們來了因為怕危險。8. 我求你相幫我。我幫助你，為使你也幫助我。9. 我給你，為使你也給我。（禮尚往來）。10. 驕傲人有時謙下，為受人讚美。11. 我勸你該誠實。我勸你別撒謊。12. 許多人這樣無福，以致他們願意快死。許多人這樣無福，以致他們不願意活。13. 連在這最大的危險中，我們也不失望。14. 許多人果然讚美基多的福音，但是不守他的誠命。許多人雖然不守基多的誠命，却也讚美他的福音。

我親愛的學生們！

現在我們遇到了終點。這終點便是攻讀的錦標。你們讀了這本書，念了單詞，學了文法，格變法，位變法和無數的比方。願這一切都為你們有益！

你們學的不少。我慶祝你們。現在你們當休息一點。然後喜樂的繼續學業。新習題已經給你們預備好了。我努力，為能盡量的帮助你們。你們也該用心，為能好好的照着去辦。

在勞苦出汗的當兒，那奇特的希望該鼓舞我們。安慰我們，修生們的希望，就是為得宣傳福音相當的學問。

給你們祝福，吾主親愛的朋友！願吾主常做你們心內的平和及快活。

本書的著者。

1. Venistis ad laborem. Venistis ut laboretis. 2. Noli time-re magistrum, quamvis baculum teneat. Cum sis diligens, ma-gister te non puniet. 3. Si manus sordidæ sunt, eas lavare debemus. Lava manus tuas; sunt enim sordidæ. Manus tuæ sordidæ sunt; ergo eas lavare debes. Quare non lavas manus tuas, quamvis sint sordidæ? Da mihi aquam, ut statim eas la-vem. 4. In ecclesiam imus, ut ibi oremus. In scholam imus, ut discamus. In hortum imus, ut ludamus. In refectorium imus, ut manducemus. 5. Oro te, ut excuses me! Oro te, ne ac-cuses me!

für die Anlage und Korrektur der Lateinischen Pensa

Pensa sind leichte lateinische Übungsaufgaben, in denen der Schüler lernt, soll formgerechte und exakte lateinische Arbeiten zu schreiben. Darauf soll der Lehrer auf handschriftliche genaue Beobachtung der Formregeln achten und keine Nachlässigkeit durch übereilige Schreibweise.

1. Die Vorderseite des Heftes trägt die Aufschrift: "Pensa Latina" in der oberen Zeile und den Namen des Schülers in Postumezeile auf der zweiten Seite.

2. Das erste Blatt bleibt frei. In der vierten Zeile steht "Pensa Latina", in der 6. Zeile: "annus scholaris 1950". Die Rückenseite dieses Blattes hat einen Abstand von ungefähr 2-2 1/2 cm.

3. Auf der dritten Seite beginnen die Pensa. In der Zeilenmitte steht die fortlaufende Nummer des Pensums. (Wenn ein Schüler wegen Krankheit usw. eine Pausa nicht mit macht, so reicht er die Lücke mit der römischen Ziffer des Pensums in Chinesisch.)

4. In gleicher Zeile mit der Nummer steht am Rande das Datum z.B. 7. VI. 1950. Monatsdatum mit lateinischen Ziffern zu vermeiden vom Monat und Tag zu trennen.

In der folgenden Zeile etwa 5 eingerückt beginnt der Text. Einzelheiten werden nummeriert.

5. Die Fehler werden vom Lehrer mit roter Tinte ausgestrichen (je nach Schwere mit Schlangellinie einfache oder doppelter Strich). Die zahlreiche Bewertung der Fehler richtet sich nach der Menge und Schwere des Pensums. Schmierige, unsaubere, radierete Stellen werden rot eingekreist. Über den Rand geschriebene Buchstaben werden mit einem Strich weggeschrieben.

6. Mehr unrauer geschriebene Arbeit und Arbeit an der 6. werden ganz abgeschrieben.

7. Nach der Rückgabe an den Schüler die Fehler verbessernd. Unmittelbar unter dem Pausum, am Anfang der Zeile schreibt er "Corrigenda" und führt dann in derselben Zeile mit der Verbesserung fort. Jeder Wort wird so fort und in der Verbesserung mit einer römischen Ziffer versehen. Auch die Verbesserung wird von Lehrer nachgetragen und wird mit einem v (vidil) gezeichnet. Sind in der Verbesserung jeder Fehler, dann werden sie in der Verbesserung des folgenden Pensums mitverarbeitet.

8. Findet der Schüler noch vor Abgabe des Pensums schon 5 Fehler in seiner Arbeit, kann darf er sie auch vor der Abgabe intercorrigieren verbessern. Im Text darf nichts ausgestrichen oder verbessert werden. Bei der Durchsicht streicht der Lehrer die bereits verbesserten Fehler im Text durch und merkt damit die Verbesserung. Soll ein "ort im Text gestrichen werden, kann setzt der Schüler es in die Verbesserung und schreibt vor dem betreffenden Wort ein i. (dele).

9. Vor jedem neuen Pausum eine Zeile frei.

10. Die Pensa werden mit Finte geschrieben und verbessert. Verschriebene Blätter werden nicht herausgerissen.

11. Die Pensahefte werden vom Lehrer aufbewahrt und nur nach einer Pausum den Schüler auskündigt.

Zu leichteren Einträgen der Noten soll der Klassensekretär die Pausa nach der Nummer geordnet an Lehrer abliefern.

降生後一九四〇年九月初版
中華民國二十九

拉丁初學 教員用本

每冊定價二元五角

外埠酌加郵費

編著者 A. Schildknecht, S. M. B.

發行者 顧若愚

印刷兼發行所
保祿印書館
堯州天主堂

必究
版權所有
印翻

